

NLB BANKA A.D. BANJA LUKA

**FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ ZA GODINU KOJA SE
ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2020. GODINE**

S A D R Ž A J

Strana

Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja	
Izveštaj nezavisnog revizora	
Izveštaj o dobitku ili gubitku i ostalom ukupnom rezultatu	1
Izveštaj o finansijskom položaju	2
Izveštaj o promjenama na kapitalu	3-4
Izveštaj o tokovima gotovine	5
Napomene uz finansijske izvještaje	6 – 86

Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja

Uprava Banke dužna je pripremiti finansijske izvještaje za svaku poslovnu godinu, koji daju istinit i vjeran prikaz finansijskog položaja Banke, te rezultata njenog poslovanja i novčanog toka u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Republici Srpskoj, te ima odgovornost za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućuju pripremanje finansijskih izvještaja s opravdanom tačnošću. Uprava ima opštu odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Banke, te sprečavanje i otkrivanje prevara i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir takvih računovodstvenih politika koje će biti u skladu sa važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih odluka i procjena, te pripremanje finansijskih izvještaja na principu neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Banka nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava je dužna podnijeti na usaglašavanje Nadzornom odboru godišnje finansijske izvještaje Banke, nakon čega Nadzorni odbor odobrava podnošenje godišnjih finansijskih izvještaja Skupštini akcionara na usvajanje.

Finansijski izvještaji na stranama od 1. do 86. odobreni su od strane Uprave za objavu, kao i za podnošenje Nadzornom odboru, 31. marta 2021. godine te ih, potvrđujući ovo, potpisuju:

U ime i za NLB banku a.d. Banja Luka:

Dragan Injac
Član Uprave

Marjana Usenik
Član Uprave

Radovan Bajić
Predsjednik Uprave

Ernst & Young d.o.o. Sarajevo
Vrbanja 1 (SCC-Sarajevo City Center)
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Tel: + 387 33 870 014
Fax: + 387 33 870 018
www.ey.com

Building a better
working world

Izveštaj neovisnog revizora

Akcionarima NLB Banke a.d. Banja Luka

Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju godišnjih finansijskih izvještaja NLB Banke a.d. Banja Luka (Banka), koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2020. godine, izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama kapitala i izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu, te bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju finansijski položaj Banke na dan 31. decembar 2020. godine, njenu finansijsku uspješnost i novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Republici Srpskoj.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju neovisnog revizora u *dijelu o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja*. Neovisni smo od Banke u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti) (IESBA Kodeks) Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima i IESBA Kodeksom.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima. Za pitanje u nastavku, pripremljen je opis o tome kako se naša revizija bavila tim pitanjem, pripremljen je u tom kontekstu.

Ispunili smo obaveze opisane u *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*, uključujući i u odnosu na povezano pitanje. U skladu s tim, naša revizija uključuje obavljanje postupaka dizajniranih da odgovore na našu procjenu rizika pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja. Rezultati naših revizijskih postupaka, uključujući postupke koji se obavljaju za rješavanje pitanja u nastavku, daju osnovu za izražavanje našeg mišljenja o priloženim finansijskim izvještajima.

Building a better
working world

Izveštaj neovisnog revizora (*nastavak*)

Ključna revizijska pitanja (*nastavak*)

Adekvatnost očekivanih kreditnih gubitaka

Knjigovodstvena vrijednost datih kredita iznosi 841 milion KM (ili 54% ukupne imovine) na dan 31. decembar 2020. godine. Kao što je opisano u Napomeni 3.15 Pregled značajnih računovodstvenih politika - Umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava, očekivani kreditni gubici se određuju na osnovu Zakonske računovodstvene regulative primjenjive na banke u Republici Srpskoj.

Ovo je ključno revizijsko pitanje jer je značajna procjena uključena u određivanje očekivanih kreditnih gubitaka. Korištenje različitih tehnika modeliranja i pretpostavki može proizvesti značajno različite procjene umanjena datih kredita.

Ključna područja procjene uključuju tumačenje zahtjeva da se odredi umanjene vrijednosti po osnovu primjene MSFI 9, a koje je usklađeno sa zahtjevima zakonske računovodstvene regulative primjenjive na banke u Republici Srpskoj, što je uključeno u model očekivanog kreditnog gubitka Banke; identifikacija izloženosti sa značajnim pogoršanjem u kreditnom kvalitetu; pretpostavke korištene u modelu očekivanih kreditnih gubitaka kao što su finansijski položaj klijenta, očekivani budući novčani tokovi i projektovani makroekonomski faktori (na primjer: stopa nezaposlenosti, rast bruto domaćeg proizvoda, cijene stanovanja) kako je objelodanjeno u Napomeni 4.2 Politike upravljanja rizicima - Kreditni rizik; procjene i pretpostavke korištene u mogućim scenarijima za individualno ocijenjene kredite za umanjene vrijednosti. Također, COVID-19 može imati značajan uticaj na gore pomenute pretpostavke i shodno tome na očekivane kreditne gubitke. Dodatno, Banka je dužna poštivati regulatorne zahtjeve u vezi s kreditnim rizikom koje propisuje Agencija za bankarstvo Republike Srpske i prilagoditi interne MSFI 9 proračune prema modelima očekivanih kreditnih gubitaka kako bi bili u skladu s tim zahtjevima. Pandemija COVID-19 također je utjecala na procjenu zbog datih moratorija i manje dostupnosti finansijskih informacija o poslovanju dužnika u tekućoj godini. Neizvjesnost oko tih faktora zajedno sa neizvjesnim ekonomskim izgledima rezultirala je složenijom procjenom ovog efekta na model očekivanog kreditnog gubitka.

Za individualno ocijenjene kredite, mogući scenariji su bazirani na diskontovanim novčanim tokovima i uključuju procjenu i kompleksna područja kao što su, indikatori umanjena vrijednosti, same procjene novčanih tokova i realizaciju kolaterala.

Razumjeli smo i ocijenili procese i kontrole za identifikovanje događaja u kreditnom portfoliju koji umanjuju vrijednost, kao i proces i obračun koji se odnose na procjenu ispravke vrijednosti individualno umanjanih kredita. Uključili smo stručnjake iz oblasti informacionih tehnologija u područjima koja su zahtijevala njihovu stručnost kao što je pouzdanost podataka da nam pomognu u provođenju revizijskih procedura.

Procijenili smo dizajn i testirali operativnu efektivnost internih kontrola kolektivnih umanjena vrijednosti unutar kreditnog portfolia, kao i procese procjene umanjena za individualno umanjene kredite.

Ocijenili smo tehnike modeliranja i metodologiju u odnosu na zahtjeve zakonske računovodstvene regulative primjenjive na banke u Republici Srpskoj. Ocijenili smo također razumnost i prikladnost značajnih pretpostavki korištenih u modelu za izračun rezervisanja za očekivane kreditne gubitke i procijenili smo da li je Banka u skladu sa regulatornim zahtjevima u vezi s izračunavanjem očekivanih kreditnih gubitaka.

Provjerili smo uzorak izloženosti i sproveli procedure kako bismo ocijenili pravovremenost identifikacije izloženosti koje imaju značajno povećanje kreditnog rizika i adekvatnu klasifikaciju finansijskih instrumenata u Faze u skladu sa zahtjevima zakonske računovodstvene regulative primjenjive na banke u Republici Srpskoj. Naše procedure su uključile preračun boniteta klijenata, provjeru ulaznih parametara kao što su vjerovatnoća neispunjenja obaveza, dani kašnjenja, lista posmatranja, reprogrami, kao i uticaj COVID-19 na te parametre.

Također smo provjerili matematičku preciznost izračuna menadžmenta za umanjene vrijednosti na uzorku kredita koji su obezvrjeđeni na kolektivnoj osnovi.

Procijenili smo kriterijume za određivanje da li je događaj obezvrjeđenja nastao i da li je postojao uslov da se izračuna iznos umanjena vrijednosti na individualnoj osnovi. Testirali smo uzorak kredita sa karakteristikama koje mogu implicirati da se desio događaj koji zahtjeva umanjene vrijednosti kako bismo utvrdili da li su ti događaji identifikovani od strane menadžmenta.

Building a better
working world

Ernst & Young d.o.o. Sarajevo
Vrbanja 1 (SCC-Sarajevo City Center)
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Tel: + 387 33 870 014
Fax: + 387 33 870 018
www.ey.com

Izveštaj neovisnog revizora (*nastavak*)

Ključna revizijska pitanja (*nastavak*)

Za više informacija, pogledati Napomenu 4.2 Politike upravljanja rizicima, Kreditni rizik i 3.15 Pregled značajnih računovodstvenih politika - Umanjenje vrijednosti finansijskih instrumenata priloženih finansijskih izvještaja.

Na uzorku individualno obezvrijeđenih kredita, razumjeli smo posljednje promjene kod dužnika i osnovu za određivanje rezervisanja za umanjeње vrijednosti i razmotrili da li su ključne procjene bile adekvatne uzimajući u obzir okolnosti dužnika. Provjerili smo izračun umanjeња vrijednosti kako bi potvrdili matematičku preciznost. Također smo provjerili izračun menadžmenta za umanjeње vrijednosti za matematičku tačnost.

Dodatno, testirali smo ključne ulazne parametre za izračun umanjeња vrijednosti uključujući očekivane buduće novčane tokove i njihovo vrijeme i procjenu uzetog kolaterala, i diskutovali sa menadžmentom da li su procjene ažurirane, u skladu sa strategijom koja se prati a u vezi sa određenim dužnikom i u skladu sa regulatornim smjernicama.

Provjerili smo uzorak kreditnih izloženosti koji su odobreni za privremene i/ili posebne mjere u skladu sa odlukom regulatorne agencije, kao i klijente iz industrija koje su jako pogođene pandemijom COVID-19 i procijenili postoje li indikatori za značajan porast kreditnog rizika ili neispunjenje obaveza koji može zahtijevati reklasifikaciju klijenta u fazu 2 ili fazu 3. Također, procijenili smo da li su odobrene mjere primjerene trenutnoj kreditnoj sposobnosti klijenta. Angažovali smo stručnjake za interno modeliranje rizika kako bi pregledali informacije usmjerene na budućnost (FLI) i korištene ulazne parametre i kako bi procijenili da li je uticaj COVID-19 adekvatno odražen na korištenu vjerovatnoću neispunjenja obaveza (PD) i informacija usmjerenih ka budućnosti (FLI).

Ocijenili smo adekvatnost objava uključenih u Napomeni 4.2 Politike upravljanja rizicima - Kreditni rizik i Napomeni 3.15 Pregled značajnih računovodstvenih politika - Umanjenje vrijednosti finansijskih instrumenata priloženih finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave i Odbora za reviziju za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje finansijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu sa Zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Republici Srpskoj i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške.

Prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanjem, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja osim ako uprava ili namjerava likvidirati Banku ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Odbor za reviziju je odgovoran za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Banka.

Izveštaj neovisnog revizora (*nastavak*)

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati izvještaj neovisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupa, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazanje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je napravila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju neovisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo ne bude u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s Odborom za reviziju u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući sve značajne nedostatke u unutrašnjoj kontroli koje utvrdimo tokom naše revizije.

Mi dajemo izjavu Odboru za reviziju da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu neovisnost, kao i gdje je primjenjivo, o preduzetim mjerama radi eliminacije prijetnji ili mjerama zaštite.

Ernst & Young d.o.o. Sarajevo
Vrbanja 1 (SCC-Sarajevo City Center)
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Tel: + 387 33 870 014
Fax: + 387 33 870 018
www.ey.com

Building a better
working world

Izveštaj neovisnog revizora (*nastavak*)

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja (*nastavak*)

Između pitanja o kojima se komunicira s Odborom za reviziju, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvještaju neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba objaviti u našem izvještaju neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice objave nadmašile dobiti javnog interesa od takve objave.

Zvonimir Madunić,

Direktor

Tarik Alijagić,

Licencirani revizor

31. mart 2021

Ernst & Young d.o.o. Sarajevo
Vrbanja 1 (SCC- Sarajevo City Center)
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

NLB BANKA A.D. BANJA LUKA
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2020.
(Svi iznosi su izraženi u 000 KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

Izveštaj o dobitku ili gubitku i ostalom ukupnom rezultatu za period koji se završava na dan 31. decembra 2020. godine (Bilans uspjeha)

	Napomena	Godina završena 31. decembra	
		2020.	2019.
Prihodi od kamata po efektivnoj kamatnoj stopi	5a	41.427	41.583
Prihodi od kamata koji se ne obračunavaju po efektivnoj kamatnoj stopi	5a	356	1.505
Prihodi od kamata		41.783	43.088
Rashodi kamata	5b	(5.424)	(6.007)
Neto prihodi od kamata		36.359	37.081
Prihodi od naknada i provizija	6a	30.753	31.797
Rashodi od naknada i provizija	6b	(9.626)	(10.248)
Neto prihodi po osnovu naknada i provizija		21.127	21.549
Neto prihod od kursnih razlika	7	960	1.293
Neto dobiti od finansijskih sredstava koja se vrednuju kroz bilans uspjeha		255	708
Neto gubici od promjene vrijednosti imovine	8	(458)	(292)
Ostali prihodi iz poslovanja	9	662	198
Ukupni operativni prihodi		58.905	60.537
Neto rashod efekta modifikacije		(402)	-
Rashodi/prihodi od umanjenja vrijednosti i rezervisanja	13	(7.053)	2.497
Neto operativni prihodi		51.450	63.034
Troškovi zaposlenih	10	(16.847)	(16.441)
Troškovi amortizacije	20	(2.780)	(2.707)
Administrativni i opšti troškovi poslovanja	11	(6.540)	(6.345)
Ostali rashodi iz poslovanja	12	(1.137)	(1.061)
Ukupni operativni rashodi		(27.304)	(26.554)
Dobit prije oporezivanja		24.146	36.480
Porez na dobit	14	(2.121)	(3.765)
Promjene na odloženim porezima	14	23	60
Neto dobit		22.048	32.775
Ostali finansijski rezultat			
<i>Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u bilansu uspeha u budućim periodima</i>			
Neto dobiti/gubici od fer vrednovanja HOV kroz ostali ukupan rezultat		(1.408)	4.070
Efekti umanjenja vrijednosti HOV kroz ostali ukupan rezultat		253	409
Odloženi porezi po osnovu stavki ostalog finansijskog rezultata	14	116	(448)
<i>Stavke koje neće biti reklasifikovane u bilansu uspjeha u budućim periodima</i>			
Aktuarski dobiti /gubici		35	(174)
Revalorizacione rezerve po osnovu fer vrednovanja osnovnih sredstava		88	-
Odloženi porezi po osnovu stavki ostalog finansijskog rezultata	14	22	2
Ukupan finansijski rezultat		21.154	36.634
Zarade po akciji	15	0,36	0,53

Računovodstvene politike i ostale napomene na stranama od 6 do 86 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Banja Luka, 31. mart 2021. godine.

U ime NLB banke a.d. Banja Luka:

Predsjednik Uprave
 Radovan Bajić

Direktor sektora za finansijsko računovodstvo i kontroling
 Mira Bajić

NLB BANKA A.D. BANJA LUKA
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2020.
(Svi iznosi su izraženi u 000 KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

Izveštaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2020. godine
(Bilans stanja)

	<u>Napomena</u>	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
Aktiva			
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne Banke	16	239.693	281.999
Finansijska imovina po amortizovanom trošku			
Kredit i plasmani bankama	17	90.940	96.455
Kredit i plasmani komitentima	18	841.032	804.151
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		1.380	1.158
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat	19	339.368	287.391
Nekretnine i oprema	20a	31.563	32.650
Nematerijalna ulaganja	20a	2.683	1.874
Investicione nekretnine	20a	361	428
Akontacije poreza na dobit		1.638	328
Ostala aktiva	21	4.964	4.995
Odložena poreska sredstva	22	947	918
Stalna sredstva namijenjena prodaji	23	376	608
Ukupna aktiva		1.554.945	1.512.955
Pasiva			
Obaveze			
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku			
Depoziti banaka	24	2.260	16.100
Depoziti komitenata	25	1.238.555	1.208.304
Obaveze po uzetim kreditima	26	97.447	90.620
Subordinisani dug	26	8.021	8.016
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		-	188
Rezervisanja	28	8.039	8.124
Odložene poreske obaveze	29	1.069	1.191
Ostale obaveze	27	7.467	7.234
Ukupne obaveze		1.362.858	1.339.777
Kapital			
Akcionarski kapital	30	62.003	62.003
Emisiona premija		157	157
Rezerve banke		63.002	63.002
Revalorizacione rezerve po osnovu promjene vrijednosti osnovnih sredstava		3.527	3.732
Efekti vrednovanja finansijske imovine kroz ostali ukupan rezultat	31	5.297	6.245
Aktuarski gubici		(203)	(238)
Zadržana dobit		9.709	5.487
Neraspoređena dobit		48.595	32.790
Ukupan kapital i rezerve		192.087	173.178
Ukupna pasiva		1.554.945	1.512.955
Potencijalne i ugovorene obaveze	33 a	147.363	159.440

Računovodstvene politike i ostale napomene na stranama od 6 do 86 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Banja Luka, 31. mart 2021. godine.

U ime NLB banke a.d. Banja Luka:

_____
 Predsjednik Uprave
 Radovan Bajić

_____
 Direktor sektora za finansijsko
 računovodstvo i kontroling
 Mira Bajić

NLB BANKA A.D. BANJA LUKA
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2020.
(Svi iznosi su izraženi u 000 KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

Izvjestaj o promjenama na kapitalu za period koji se završava na dan 31. decembra 2020. godine

	Akcionarski kapital	Emissiona premija	Rezerve banke	Zadržana dobit	Revalorizacione rezerve po osnovu nekretnina	Aktuarski dobiti/gubici po osnovu MRS 19	Efekte vrednovanja HoV kroz ostali finansijski rezultat	Neraspoređena dobit	Ukupno
Stanje na dan 01. januar 2019.	62.003	157	63.002	5.487	3.745	(64)	2.214	36.370	172.914
Isplaćene dividende	-	-	-	-	-	-	-	(36.370)	(36.370)
Ukupno stavke kapitala	-	-	-	-	-	-	-	(36.370)	(36.370)
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	-	-	-	32.775	32.775
Dobit/Gubici od fer vrednovanja	-	-	-	-	-	-	4.070	-	4.070
Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat	-	-	-	-	-	-	(407)	-	(407)
Promjene na odloženim porezima	-	-	-	-	-	-	409	-	409
Efekte umanjenja vrijednosti HOV	-	-	-	-	-	-	(41)	-	(41)
Promjene na odloženim porezima	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u bilansu uspjeha u budućim periodima	-	-	-	-	-	-	4.031	-	4.031
Aktuarski gubici po osnovu MRS 19	-	-	-	-	-	(174)	-	-	(174)
Promjene na odloženim porezima	-	-	-	-	2	-	-	-	2
Smanjenje revalorizacionih rezervi po osnovu fer vrednovanja osnovnih sredstava	-	-	-	-	(15)	-	-	15	-
Stavke koje neće biti reklasifikovane u bilansu uspjeha u budućim periodima	-	-	-	-	(13)	(174)	-	15	(172)
Sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	(13)	(174)	4.031	32.790	36.634
Stanje na dan 31. decembar 2019.	62.003	157	63.002	5.487	3.732	(238)	6.245	32.790	173.178
Stanje na dan 01. januar 2020.	62.003	157	63.002	5.487	3.732	(238)	6.245	32.790	173.178
Promjene računovodstvenih politika-prva primjena Odluke ABRS	-	-	-	(2.336)	-	-	91	-	(2.245)
Ponovo iskazano stanje na 01. januar 2020	62.003	157	63.002	3.151	3.732	(238)	6.336	32.790	170.933
Prenos na zadržanu dobit	-	-	-	6.558	-	-	-	(6.558)	-
Ukupno stavke kapitala	-	-	-	6.558	-	-	-	(6.558)	-
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	-	-	-	22.048	22.048
Dobit/Gubici od fer vrednovanja	-	-	-	-	-	-	(1.408)	-	(1.408)
Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat	-	-	-	-	-	-	-	-	-

NLB BANKA A.D. BANJA LUKA
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2020.
(Svi iznosi su izraženi u 000 KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

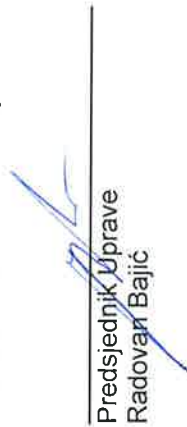
	Aktionarski kapital	Emisiona premija	Rezerve banke	Zadržana dobit	Revalorizacione rezerve po osnovu		Aktuarski dobiti/gubici po osnovu MRS 19	Efekti vrednovanja		Ukupno
					nekretnina	ostali		HoV kroz ostali finansijski rezultat	Neraspoređena dobit	
Promjene na odloženim porezima	-	-	-	-	-	-	-	141	-	141
Efekti umanjenja vrijednosti HOV	-	-	-	-	-	-	-	253	-	253
Promjene na odloženim porezima	-	-	-	-	-	-	-	(25)	-	(25)
Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u bilansu uspjeha u budućim periodima	-	-	-	-	-	-	-	(1.039)	-	(1.039)
Aktuarski gubici po osnovu MRS 19	-	-	-	-	-	-	35	-	-	35
Promjene na odloženim porezima	-	-	-	-	-	22	-	-	-	22
Smanjenje revalorizacionih rezervi po osnovu fer vrednovanja osnovnih sredstava	-	-	-	-	-	(227)	-	-	-	88
Stavke koje neće biti reklasifikovane u bilansu uspjeha u budućim periodima	-	-	-	-	-	(205)	35	-	-	145
Sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	(205)	35	(1.039)	22.363	21.154
Stanje na dan 31. decembar 2020.	62.003	157	63.002	9.709	3.527	(203)	5.297	48.595	192.087	

*Banka nije isplatila dividendu u 2020. godini zbog zabrane isplate dividendi u skladu sa Odlukom Agencije za bankarstvo Republike Srpske o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih ekonomskih posljedica uzrokovanih virusnim oboljenjem Covid-19 (2019: KM 586,5 po akciji)

Računovodstvene politike i ostale napomene na stranama od 6 do 86 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Banja Luka, 31. mart 2021. godine.

U ime NLB banke a.d. Banja Luka:

 Predsjednik Uprave
 Radovan Bajic

Direktor sektora za finansijsko računovodstvo i kontroling
 Mira Bajic

Izveštaj o tokovima gotovine za period koji se završava na dan 31. decembra 2020. godine

	Period završen 31.decembra	
	2020.	2019.
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti		
Prilivi od kamata	43.992	45.550
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	(5.470)	(8.494)
Prilivi po osnovu naknada i provizija	30.760	32.010
Odlivi po osnovu naknada i provizija	(8.130)	(8.866)
Naplaćena prethodno ispravljena potraživanja	1.050	6
Odlivi po osnovu zarada i troškova	(26.554)	(21.310)
Plaćen porez na dobit	(3.419)	(3.367)
Poslovni priliv prije promjena na poslovnim sredstvima i obavezama	32.229	35.529
Promjene na poslovnim sredstvima i obavezama		
Neto povećanje kredita i plasmana komitentima Banke	(46.450)	(45.606)
Neto povećanje/(smanjenje) kredita i plasmana bankama	(8.603)	31.470
Neto povećanje/(smanjenje) depozita banaka	(13.839)	8.741
Neto povećanje depozita komitenata	31.475	81.631
Neto novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti	(5.188)	111.765
Novčani tokovi iz aktivnosti investiranja		
Odlivi za nabavku osnovnih sredstava	(3.170)	(2.233)
Odlivi po osnovu ulaganja u HOV	(55.078)	(79.569)
Neto novčani tokovi iz aktivnosti investiranja	(58.248)	(81.802)
Novčani tokovi iz aktivnosti finansiranja		
Neto povećanje /smanjenje obaveza po uzetim kreditima i subordinisanim obavezama	6.827	6.619
Primljene dividende	4	6
Isplaćene dividende	-	(36.367)
Plaćeni zakup imovine sa pravom korišćenja	(493)	(424)
Neto novčani tokovi iz aktivnosti finansiranja	6.338	(30.166)
Kursne razlike po osnovu preračuna gotovine i ekvivalenata gotovine	960	1.293
Neto povećanje/smanjenje novčanih sredstava	(56.138)	1.090
Novčana sredstva na početku godine	358.830	357.740
Novčana sredstva na kraju godine (Napomena 36)	302.692	358.830

Računovodstvene politike i ostale napomene na stranama od 6 do 86 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Banja Luka, 31. mart 2021. godine.

U ime NLB banke a.d. Banja Luka:

_____
 Predsjednik Uprave
 Radovan Bajić

_____
 Direktor sektora za finansijsko
 računovodstvo i kontroling
 Mira Bajić

1. OSNIVANJE I POSLOVNA POLITIKA BANKE

NLB banka a.d. Banja Luka osnovana je Ugovorom o osnivanju od 20. oktobra 1998. godine, a upisana je u sudski registar kod Osnovnog suda u Banja Luci, rješenjem broj U/I 2069/98 od 5. novembra 1998. godine. Broj registarskog uloška registarskog suda je 3-31-00.

Banka je 1998. godine osnovana pod nazivom VB banka a.d. Banja Luka. VB banka a.d. Banja Luka dana 16. aprila 2004. godine, na osnovu Odluke Skupštine akcionara, mijenja naziv Banke u LHB banka a.d. Banja Luka.

Statusnom promjenom spajanja preuzimanjem – pripajanjem Razvojne banke Jugoistočne Evrope a.d. Banja Luka – NLB Group LHB banci a.d. Banja Luka, dolazi do promjene naziva Banke, tako da LHB banka a.d. Banja Luka od 1. aprila 2006. godine posluje pod novim nazivom NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka, a od 1. februara 2016. godine pod nazivom NLB banka a.d. Banja Luka. Krajnji vlasnik Banke je NLB d.d. Ljubljana koja je vlasnik 99,85% akcija sa pravom glasa.

Rješenjem Osnovnog suda u Banja Luci broj 071-0-Reg-06-000538 od 31. marta 2006. godine registrovana je statusna promjena spajanja preuzimanjem - pripajanjem i izmjena naziva Banke. Banka je počela sa radom na osnovu odluke Agencije za bankarstvo Republike Srpske broj 03-622-I/98.

Banka je registrovana u Republici Srpskoj za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu i u skladu sa propisima Republike Srpske, dužna je da posluje na principima likvidnosti, solventnosti i rentabilnosti.

Banka posjeduje sertifikat za osiguranje depozita na osnovu ugovora koji je zaključila sa Agencijom za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine.

Na dan 31. decembra 2020 godine, Banka se sastojala od Centrale i osam filijala. Centrala Banke se nalazi u Banja Luci, u ulici Milana Tepića broj 4.

Filijale: Banja Luka: Kralja Petra I Karađorđevića broj 85 A; Bijeljina: Patrijarha Pavla broj 1; Prijedor: Kralja Petra I Oslobođioca broj 1; Doboj: Svetog Save broj 20; Istočno Sarajevo: Karađorđeva broj 13; Foča: Mome Kočovića broj 5; Trebinje: Svetosavska broj 3; Brčko: Klosterska broj 23.

Na dan 31. decembar 2020. godine Banka je imala 479 zaposlenih (31. decembar 2019: 480).

Nadzorni odbor Banke na dan 31.12.2019. i 31.12.2020. godine funkcionisao je i radio u sastavu: Blaž Brodnjak, predsjednik, Boštjan Kovač, zamjenik predsjednika, Igor Zalar, član, Ayda Šebić, nezavisni član, i Dragan Kovačević, nezavisni član.

Odbor za reviziju Banke na dan 31.12.2020. godine funkcionisao je i radio u sastavu: Tatjana Jamnik Skubic, predsjednica Odbora za reviziju, Nikolina Lilek, član; Barbara Deželak, član; Polona Kurtevski, član; Zoran Blagojević, član. U toku 2019. godine bilo je promjena u sastavu Odbora za reviziju, naime, zbog ostavke člana Odbora za reviziju Kristine Kovačić Bjelajac, Nadzorni odbor Banke donio je Odluku o razrješenju Kristine Kovačić Bjelajac sa funkcije člana OR sa danom 26.07.2019. godine, te je za člana OR imenovao Polonu Kurtevski na mandatni period od 27.07.2019. do 20.03.2022. godine.

Članovi Uprave Banke na dan 31.12.2019. i 31.12.2020. godine bili su: Radovan Bajić, Predsjednik Uprave, Marjana Usenik, član Uprave i Dragan Injac, član Uprave.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD**2.1. Izjava o usaglašenosti**

Finansijski izvještaji Banke pripremljeni su u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Republici Srpskoj („RS“), koja se zasniva na Zakonu o računovodstvu i reviziji RS, Zakonu o bankama RS i podzakonskim propisima Agencije za bankarstvo RS donesenim na osnovu spomenutih zakona.

- Zakon o računovodstvu i reviziji RS propisuje pripremu finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja („MSFI“). Propisi o računovodstvu koji se primjenjuje u Republici Srpskoj (RS) zasnovani su na odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji ("Zakon") (Službeni glasnik 94/15). Društva pripremaju i prezentiraju svoje finansijske izvještaje u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima ("MRS"), njihovim izmjenama i tumačenjima („interpretacije MRS“), Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja ("MSFI") i njihovim izmjenama i tumačenjima ("Interpretacije MSFI") izdatih od strane IASB-a, ali prevedenih i objavljenih od strane Saveza računovođa i revizora Republike Srpske („Savez RR RS“), a po ovlaštenju Računovodstvene komisije Bosne i Hercegovine.
- Zakon o bankama RS propisuje pripremu godišnjih finansijskih izvještaja u skladu sa prethodno spomenutim Zakonom o računovodstvu i reviziji RS, ovim zakonom, te podzakonskim aktima donesenim na osnovu oba zakona.
- Agencija za bankarstvo RS je usvojila Odluku o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka („Odluka“), koja se primjenjuje od 1. januara 2020. godine i koja je rezultirala određenim razlikama proisteklim iz izračuna ispravki vrijednosti za kreditne gubitke zbog primjene minimalnih stopa koje su propisane Odlukom, a koje nisu zahtijevane MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ („MSFI 9“). Odluka ima uticaj i na vrednovanje nefinansijske imovine proistekle iz kreditnih poslova (stečena materijalna imovina čije je vrednovanje u djelokrugu drugih relevantnih MSFI). U skladu sa ovom Odlukom Banka je na 1.1.2020. godine knjižila početni efekat na kapital u iznosu od KM 2.336 hiljada, od čega se KM 1.449 hiljada odnosi na Nivo rizika 1, KM 736 hiljada na Nivo rizika 2 i KM 151 hiljada na Nivo rizika 3. Dodatno, Banka je isknjižila u vanbilansu evidenciju potraživanja koja su bila 100% ispravljena duže od dvije godine u iznosu od KM 13.458 hiljada.

Banka je u skladu sa odredbama Odluke formirala veće ispravke vrijednosti za kreditne gubitke u iznosu od KM 1.489 hiljada u odnosu na iznos dobijen izračunom koji je rezultat internog modela Banke, prema zahtjevima MSFI 9. Navedena razlika proizašla je iz sljedećih razloga:

- primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti propisanih članom 23. Odluke za izloženosti u nivou kreditnog rizika 1 – razlika u iznosu od KM 746 hiljada, od čega se KM 139 hiljada bruto odnosi na ispravke vrijednosti po osnovu finansijskih sredstava koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat,
- primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti propisanih članom 24. Odluke za izloženosti u nivou kreditnog rizika 2 – razlika u iznosu od KM 882 hiljada,

Zasnovano na zahtjevima navedene odluke, Banka je na dan 31.12.2020. godine, računovodstveno otpisala KM 13.725 hiljada zastarjelih potraživanja koja su 100% ispravljena duže od dvije godine.

Prethodno opisane razlike između zakonske računovodstvene regulative primjenjive na banke u RS i zahtjeva za priznavanjem i mjerenjem po Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja imale su za rezultat sljedeće efekte*:

	u hiljadama BAM		
*	31.12.2019	Efekti Odluke	
	MSFI	ABRS 01.01.2020.	01.01.2020.
Imovina	1.512.955	(1.567)	1.511.388
Obaveze	1.339.777	678	1.340.455
Kapital	173.178	(2.245)	170.933
			u hiljadama BAM
	31.12.2020	Efekti Odluke	
	MSFI	ABRS 31.12.2020.	31.12.2020.
Imovina	1.556.215	(1.269)	1.554.946
Obaveze	1.362.638	220	1.362.858
Kapital	193.577	(1.489)	192.088
			u hiljadama BAM
Finansijski rezultat prije oporezivanja za godinu koja je završila 31.12.2020. ukoliko bi se koristila MSFI metodologija			24.902

Napomena: pozitivna cifra predstavlja povećanje vrijednosti, a negativna smanjenje vrijednosti

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)**2.2. Usvajanje novih i revidiranih standarda****2.2.1. Izmjene i dopune MSFI čije su stupanje na snagu i primjena obavezni u tekućoj godini**

Usvojene računovodstvene politike su u skladu sa onima iz prethodne finansijske godine, izuzev sljedećih izmjjenjenih MSFI koji još uvijek nisu prevedeni od strane Saveza:

- Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao revidirani Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje 29. marta 2018. godine. Ovaj okvir postavlja sveobuhvatan skup koncepta za finansijsko izvještavanje, uvođenje standarda, smjernice potrebne onima koji pripremaju dosljedne računovodstvene politike kao i pomoć ostalima kojima je u cilju da razumiju i tumače standarde. Odbor je također izdao poseban prateći dokument, Izmjene i dopune referenci u konceptualnom okviru MSFI standarda, koji predstavlja izmjene onih standarda na koje je uticano, kako bi se ažurirale i reference izmijenjenog Konceptualnog okvira. Cilj izmjene referenci je da podrži prelaz na novi Konceptualni okvir za društva koja razvijaju računovodstvene politike koristeći konceptualni okvir u slučajevima kada u pojedinim transakcijama MSFI nisu primjenljivi. Za one koji pripremaju računovodstvene politike zasnovane na Konceptualnom okviru, na snazi je za period od ili nakon 1. januara 2020. godine.

- MSFI 3: Poslovne kombinacije (Izmjena)

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao izmjene u Definiciji biznisa (Izmjene u MSFI 3) sa ciljem rješavanja poteškoća entitetima tokom utvrđivanja toga da li su stekli biznis ili imovinu. Ove izmjene se odnose na poslovne kombinacije kojima je dan sticanja u prvom godišnjem izvještajnom periodu koji počinje na dan, ili nakon 1. januara 2020 godine, kao i sticanjima imovine koja se dese na ili nakon tog perioda, sa mogućnošću ranijeg početka primjene. Uprava je procijenila da usvajanje ovih Izmjena ne bi imalo uticaja na finansijske izvještaje Banke.a...

- MRS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja i MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške: 'Definicija materijalnosti' (Izmjene)

Izmjene standarda stupaju na snagu za period počev od 1. januara 2020. godine ili kasnije sa mogućnošću ranijeg početka primjene. Izmjene pojašnjavaju definiciju materijalnosti i način na koji se primjenjuje. Nova definicija navodi da, 'Informacija je materijalna ako njeno izostavljanje ili pogrešno prikazivanje može da utiče na odluke koje primarni korisnici finansijskih izvještaja opšte namjene donose na osnovu tih finansijskih izvještaja, koji pružaju finansijske informacije u vezi sa konkretnim društvom koje izvještava. Pored toga, objašnjenja koja prate definiciju su poboljšana. Izmjene i dopune su također dovele do toga da definicija materijalnosti bude konzistentna kroz sve MSFI standarde. Uprava je procijenila da usvajanje ovih Izmjena ne bi imalo uticaja na finansijske izvještaje Banke.

- Reforma referentnih kamatnih kamatnih stopa - MSFI 9, MRS 39 i MSFI 7 (Izmjene)

U septembru 2019. godine IASB je objavio izmjene i dopune MSFI 9, MRS 39 i MSFI 7, kojima se završava prva faza rada kako bi se odgovorilo na učinke reforme međubankarskih ponuđenih stopa (IBOR) na finansijsko izvještavanje. Objavljene izmjene se bave pitanjima koja utiču na finansijsko izvještavanje u periodu prije zamjene postojeće referentne kamatne stope alternativnom kamatnom stopom i bave se implikacijama na posebne zahtjeve računovodstva hedžinga u MSFI 9 Finansijski instrumenti i MRS 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje, za koje je potrebna „forward-looking“ analiza. Izmjene su osigurale privremene olakšice, primjenjive na sve odnose hedžinga, koji su direktno pod uticajem reforme referentne kamatne stope, koji omogućuju nastavak računovodstva hedžinga tokom perioda neizvjesnosti prije zamjene postojeće referentne kamatne stope alternativnim, gotovo bezrizičnim kamatnim stopama. Postoje i izmjene MSFI 7 Finansijski instrumenti: Objelodanjivanja u vezi dodatnih objelodanjivanja oko neizvjesnosti koja proizlaze iz reforme referentne kamatne stope. Izmjene su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine, te se moraju primjenjivati retrospektivno. Druga faza će se fokusirati na pitanja koja bi mogla uticati na finansijsko izvještavanje kada se postojeća referentna kamatna stopa zamjeni kamatnom stopom bez rizika (RFR). Uprava je procijenila da usvajanje ovih Izmjena ne bi imalo uticaja na finansijske izvještaje Banke.

2.2. Usvajanje novih i revidiranih standarda**2.2.2. Standardi koji su izdati, ali još uvijek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni, kao ni prevedeni od strane Saveza****• Izmjena u MSFI 10 Konsolidovani finansijski izvještaji i MRS 28 Investicije u pridružene entitete i zajednička ulaganja: Prodaja aktive između investitora i zavisnog društva**

Izmjene ukazuju na poznato neslaganje zahtjeva u MSFI 10 i onih u MRS 28, vezanih za prodaju ili unošenje aktive između investitora i njegovih zavisnih društava i zajedničkih ulaganja. Glavna posljedica izmjena odnosi se na to da je ukupan gubitak ili dobitak priznat kada transakcija tangira poslovanje (bez obzira da li je riječ o zavisnom društvu ili ne). Djelimičan dobitak ili gubitak je priznat kada transakcija tangira aktivu koja ne predstavlja biznis, čak i kada je ova aktiva dio zavisnog društva. U decembru 2015. godine Odbor za međunarodne računovodstvene standarde odložio je datum primjene ovog standarda na neodređeno vrijeme čekajući ishod istraživanja vezano za primjenu metoda učešća. Ove izmjene još uvijek nisu usvojene od strane EU. Uprava je procijenila da usvajanje ovih Izmjena ne bi imalo uticaja na finansijske izvještaje Banke.

• MRS 1 Presentacija finansijskih izvještaja: Klasifikacija kratkoročnih i dugoročnih obaveza (Izmjene)

Izmjene su na snazi za godišnje periode izvještavanja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine, a dozvoljena je ranija primjena. Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao prijedlog ekspozicije da se datum stupanja na snagu ovih izmjena odloži do 1. januara 2023. Cilj izmjena je promovisati dosljednost u primjeni zahtjeva pomažući kompanijama da utvrde da li je u izvještaju o finansijskom položaju, dugovi i druge obaveze s neizvjesnim datumom dospijea potrebno klasifikovati kao kratkoročne ili dugoročne. Izmjene i dopune utiču na prezentaciju obaveza u izvještaju o finansijskom položaju i ne mijenjaju postojeće zahtjeve oko mjerenja ili vremena priznavanja bilo koje imovine, obaveze, prihoda ili rashoda, niti informacije koje društvo objelodanjuje o tim stavkama. Također, izmjene i dopune razjašnjavaju zahtjeve za klasifikacijom duga koji društvo može da podmiri izdavanjem vlastitih instrumenata kapitala. Ove izmjene još uvijek nisu usvojene od strane EU. Uprava je procijenila da usvajanje ovih Izmjena ne bi imalo uticaja na finansijske izvještaje Banke.

• MSFI 3 Poslovne kombinacije; MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema; MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina kao i godišnja poboljšanja 2018-2020 (Izmjene)

Izmjene su na snazi za godišnje periode izvještavanja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine, uz dozvoljenu raniju primjenu. Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao izmjene MSFI uskog opsega na sljedeći način:

- MSFI 3 Poslovne kombinacije (Izmjene) ažurira referencu u MSFI 3 Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje bez mijenjanja računovodstvenih zahtjeva za poslovne kombinacije.
- MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema (Izmjene) zabranjuje da društvo od troškova nekretnina, postrojenja i opreme odbije iznose primljene po osnovu prodaje artikala proizvedenih dok društvo priprema sredstvo za njegovo korištenje. Umjesto toga, društvo će prepoznati takav prihod od prodaje i vezane troškove u bilansu uspjeha.
- MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina (Izmjene) navodi koje troškove društvo uključuje u određivanju troškova ispunjavanja ugovora u cilju procjene da li je ugovor štetan.
- Godišnja unapređenja 2018-2020 dovode do manjih izmjena na MSFI 1 Prva primjena Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, MSFI 9 Finansijski instrumenti, MRS 41 Poljoprivreda i Ilustrativni primjeri za MSFI 16 Lizing.

Ove izmjene još uvijek nisu usvojene od strane EU. Uprava je procijenila da usvajanje ovih Izmjena ne bi imalo uticaja na finansijske izvještaje Banke.

• MSFI 16 Lizing - COVID-19 olakšice za zakupce (Izmjena)

Izmjena je na snazi za godišnje periode izvještavanja koja počinju na dan ili nakon 1. juna 2020. godine, retrospektivno. Ranija primjena je dozvoljena, uključujući i u finansijskim izvještajima koji još nisu odobreni za izdavanje na dan 28. maj 2020. Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izmijenio standard kako bi se pružila olakšica zakupcima od primjene MSFI 16 uputstva za računovodstveno evidentiranje modifikacija ugovora o zakupu za olakšice koje se javljaju kao direktna posljedica COVID-19 pandemije. Datom izmjenom se obezbjeđuje praktičan izuzetak za računovodstveni tretman u knjigama zakupa, prilikom prihvatanja bilo kakvih promjena u zakupinama, koje su rezultat olakšica uslijed COVID-19 pandemije, tako što može da ih obuhvati na isti način kao i svaku promjenu u okviru MSFI 16, ako promjena nije bila modifikacija ugovora o zakupu, samo ako su ispunjeni svi sljedeći uslovi:

2.2. Usvajanje novih i revidiranih standarda**2.2.2. Standardi koji su izdati, ali još uvijek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni, kao ni prevedeni od strane Saveza (nastavak)**

- Promjene lizing plaćanja dovode do promjene zakupnine koja je suštinski ista ili manja od zakupnine neposredno prije nastanka promjene.
- Svako smanjenje lizing plaćanja utiče samo na plaćanja koja su prvobitno dospjela na dan ili prije 30. juna 2021.
- Nema suštinskih promjena ostalih uslova zakupa.

Uprava je procijenila da da usvajanje ovih Izmjena ne bi imalo uticaja na finansijske izvještaje Banke.

• Reforma referentnih kamatnih stopa – Faza 2 - MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16 (Izmjene)

U augustu 2020. godine, IASB je objavio Reformu referentnih kamatnih stopa - Faza 2, Izmjene MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16, završavajući svoj rad kao odgovor na reformu IBOR-a. Izmjene pružaju privremene olakšice koje se bave efektima finansijskog izvještavanja kada se međubankarska ponuđena stopa (IBOR) zamijeni alternativnom gotovo bezrizičnom kamatnom stopom (RFR). Konkretno, izmjene predviđaju praktični izuzetak kada se obračunavaju promjene u osnovi za utvrđivanje ugovornih novčanih tokova finansijske imovine i obaveza, kako bi se zahtijevalo prilagođavanje efektivne kamatne stope, ekvivalentno kretanju tržišne kamatne stope. Također, dopune uvode olakšice kod prekida hedžing odnosa, uključujući privremeno oslobađanje od potrebe da se ispuni odvojeno prepoznatljiv zahtjev kada je RFR instrument određen za hedžing komponente rizika. Dalje, dopune MSFI 4 osmišljene su tako da osiguravajućim kompanijama koje još uvijek primjenjuju MRS 39 omogućuje da dobiju iste olakšice kao one predviđene izmjenama MSFI 9. Postoje i izmjene MSFI 7 Finansijski instrumenti: objelodanjivanja koja omogućavaju korisnicima finansijskih izvještaja da razumiju efekat reforme referentne kamatne stope na finansijske instrumente i strategiju upravljanja rizikom entiteta. Izmjene su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine, sa mogućnošću ranijeg početka primjene. Kada je primjena retrospektivna, entitet nije u obavezi da izmijeni podatke iz ranijih perioda. Ove izmjene još uvijek nisu usvojene od strane EU. Uprava je procijenila da usvajanje ovih Izmjena ne bi imalo uticaja na finansijske izvještaje Banke.

2.3. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji su pripremljeni po principu nastavka poslovanja, prema konvenciji istorijskog troška, modifikovanom revalorizacijom finansijskih sredstava koji su vrednovani po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat (FV OCI) i finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Priprema finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Republici Srpskoj zahtijeva upotrebu procjena i pretpostavki koje utiču na iskazane iznose sredstava i obaveza, objavljivanje potencijalnih sredstava i obaveza na dan finansijskih izvještaja, kao i iskazane iznose prihoda i rashoda. Iako se ove procjene zasnivaju na najboljem znanju uprave o trenutnim događajima i aktivnostima, stvarni rezultati se mogu razlikovati od tih procjena. Računovodstvene procjene i osnovne pretpostavke se redovno pregledavaju. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem je procjena izmijenjena. Kritične računovodstvene procjene i prosudbe u primjeni računovodstvenih politika objelodanjene su u napomeni 3.24.

2.4. Koncept nastavka poslovanja

Finansijski izvještaji su pripremljeni na bazi koncepta nastavka poslovanja koji podrazumijeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primjenjene za sastavljanje finansijskih izvještaja navedene su u daljem tekstu. Navedene politike su konzistentno primjenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

3.1. Prihodi i rashodi po osnovu kamata

Prihodi i rashodi kamata za sve finansijske instrumente koji se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti i finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (MSFI 9) priznaju se u bilansu uspjeha za sve kamate na obračunskoj osnovi primjenom metode efektivne kamatne stope. Prihodi od kamata na sva sredstva za trgovanje i finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, priznaju se primjenom ugovorne kamatne stope. Metoda efektivne kamatne stope koristi se za izračun amortizovane vrijednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i za raspodjelu prihoda od kamata ili rashoda za kamate u relevantnom periodu. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjene buduće gotovinske isplate ili prihode tokom očekivanog vijeka trajanja finansijskog instrumenta, ili kraćeg perioda (kada je primjereno) na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze. Prihodi od kamata uključuju kupone zarađene na investicije sa fiksnim prinomom i hartije od vrijednosti kojima se trguje, kao i akumulirane popuste i premije na hartije od vrijednosti. Obračun efektivne kamatne stope uključuje sve naknade i troškove koje su ugovorne strane platile ili primile i sve transakcione troškove, ali isključuju buduće gubitke po osnovu kreditnog rizika.

Prihodi od kamata izračunavaju se primjenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijskih sredstava. Izuzetak su kamatni prihodi po osnovu izloženosti koje su bile početno priznate kao obezvrijeđene (POCI) kod kojih se kamatni prihodi izračunavaju upotrebom efektivne kamatne stope na njihovu otplaćenu vrijednost ili izloženosti slabe kreditne kvalitete (nivo 3) kod kojih se kamatni prihodi isključuju iz bilansa uspjeha.

Za izloženosti za koje postoji neizvjesnost naplate kamatnih prihoda (potraživanja u nivou kreditnog rizika 3) odgađa se priznanje tih prihoda u bilansu uspjeha do njihove naplate. Ta potraživanja po osnovu kamata Banka evidentno vodi do njihove naplate (vanbilansna evidencija).

3.2. Prihodi i rashodi od provizija i naknada

Naknade ili komponente naknada koje su povezane sa izvršenjem određenog posla se priznaju pošto se ispune odgovarajući kriterijumi.

Prihode po osnovu naknada čine naknade po osnovu unutrašnjeg i deviznog platnog prometa, elektronskog bankarstva, kartičarskog poslovanja, po osnovu garancijskog poslovanja i ostale slične naknade. Prihodi po osnovu naknada priznaju se u bilansu uspjeha kada je usluga izvršena i kada postoji vjerovatnoća da će ekonomske koristi povezane sa transakcijom priticati u banku.

Ostali prihodi priznaju se u bilansu uspjeha kada je usluga izvršena.

Rashode od naknada čine rashodi naknada koje Banka plaća Centralnoj Banci Bosne i Hercegovine za poslove unutrašnjeg platnog prometa, troškovi SWIFT-a, troškovi kartičarskog poslovanja, naknade za osiguranje depozita banaka i druge slične naknade.

3.3. Prihod od dividendi

Dividende se priznaju kada se uspostavi pravo akcionara na naplatu dividendi.

3.4. Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja su troškovi kamata i drugi troškovi koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Navedeni troškovi se priznaju kao rashod u periodu u kome su nastali.

3.5. Preračunavanje deviznih iznosa

a) Funkcionalna i valuta prikazivanja

Stavke uključene u finansijske izvještaje se odmjeravaju korištenjem valute primarnog privrednog okruženja u kom Banka posluje (funkcionalna valuta).

Finansijski izvještaji su prikazani u KM koji predstavlja funkcionalnu valutu i valutu prikazivanja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.5. Preračunavanje deviznih iznosa (nastavak)****b) Transakcije i stanja**

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primjenom deviznih kurseva važećih na dan transakcije.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu koji je važio na taj dan. Potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u KM po zvaničnom kursu na dan bilansa stanja.

Kursne razlike, nastale kao rezultat preračunavanja monetarnih stavki, knjižene su u korist prihoda ili na teret rashoda.

Centralna banka Bosne i Hercegovine provodi politiku kursa na principu valutnog odbora prema kojem je KM vezan za EUR u odnosu 1 EUR = 1,95583 KM.

3.6. Nekretnine i oprema

Nekretnine su iskazane po fer vrijednosti utvrđenoj na osnovu procjene ovlaštenog procjenitelja, umanjenoj za ispravku vrijednosti i eventualno umanjeње vrijednosti.

Procjena vrijednosti nekretnina Banke je sprovedena od strane nezavisnog procjenitelja, koji je sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine izvršio procjenu na osnovu tržišne vrijednosti imovine koja je u upotrebi. Procjena od strane ovlaštenog nezavisnog procjenitelja vrši se svakih 5 godina. Procjene se izvode s dovoljno učestalosti tako da se knjigovodstvena vrijednost imovine materijalno ne razlikuje od primijenjenog principa fer vrijednosti na datum bilansa stanja.

Prije izrade godišnjeg izvještaja Banka ocjenjuje da li postoje znaci koji bi ukazivali na smanjenje vrijednosti nekretnina na tržištu. Ocjena se donosi na osnovu internih i eksternih informacija. Ukoliko se procijeni da je vrijednost nekretnina na tržištu smanjena, vrši se procjena nadoknadive vrijednosti.

Procjenu nadoknadive vrijednosti vrši komisija koju čine zaposleni u Banci a formira se po odluci Uprave Banke. Član komisije je zaposleni u Banci sa licencom ovlaštenog procjenitelja.

Ukoliko je obračunata nadoknadiva vrijednost viša od knjigovodstvene to predstavlja dokaz da sredstva nisu obezvređena. Ukoliko je nadoknadiva vrijednost niža od knjigovodstvene, Banka iskazuje umanjeње vrijednosti nekretnina kao rashod ili umanjeње revalorizacionih rezervi ukoliko je u prethodnom periodu bilo utvrđeno povećanje.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrijednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo ukoliko je primjenljivo, samo kada postoji vjerovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrijednost može pouzdano odmjeriti.

Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspjeha finansijskog perioda u kome su nastali.

Kada se knjigovodstvena vrijednost sredstva poveća kao rezultat revalorizacije građevinskih objekata to povećanje se direktno pripisuje kapitalu kao revalorizaciona rezerva. Povećanje se priznaje kao prihod u bilansu uspjeha do onog iznosa do kojeg se stornira revalorizaciono smanjenje istog sredstva, koje je prethodno priznato kao rashod u bilansu uspjeha. Kada se knjigovodstvena vrijednost sredstva smanji kao rezultat revalorizacije to smanjenje se priznaje kao rashod. Smanjenje se direktno knjiži na teret stavke revalorizacionih rezervi do iznosa postojećih revalorizacionih rezervi koje se odnose na to sredstvo.

Revalorizacione rezerve koje su sastavni dio kapitala i koje se odnose na nekretnine, postrojenja i opremu se direktno prenose na neraspoređenu dobit kada se sredstvo isknjiži. To može obuhvatiti i prenos cjelokupnih revalorizacionih rezervi kada se sredstvo povuče iz upotrebe ili otuđi.

Zemljište se ne amortizuje. Amortizacija drugih sredstava se obračunava na nabavnu ili ranije procijenjenu vrijednost primjenom proporcionalne metode kako bi se raspodjelila njihova nabavna ili revalorizovana vrijednost do njihove rezidualne vrijednosti tokom njihovog procijenjenog vijeka trajanja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Nekretnine i oprema (nastavak)

Vijek trajanja i metoda amortizacije provjeravaju se na kraju svake poslovne godine. Ukoliko se utvrdi da se procjena vijeka trajanja osnovnog sredstva razlikuje od ranije procjene potrebno je izvršiti promjenu stopa amortizacije.

Banka u 2020. godini nije mijenjala računovodstvenu politiku kojom je definisala raspone amortizacionih stopa za određene grupe sredstava. Amortizacione stope za pojedinačna sredstva se nisu mijenjale, i u okviru su navedenih raspona. Primjenom godišnjih stopa utvrđenih od strane rukovodstva Banke na sva osnovna sredstva tokom 2020. i 2019. godine obračun amortizacije se vršio kako slijedi:

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Građevinski objekti	2% - 3%	2% - 3%
Ulaganja u tuđe objekte	5 - 25%	5 - 25%
Kompjuterska oprema	12,5% - 50%	12,5% - 50%
Nameštaj i ostala oprema	10% - 20%	10% - 20%
Motorna vozila	15% - 20%	15% - 20%

Dobici i gubici po osnovu prodaje osnovnih sredstava utvrđuju se kao razlika između novčanog priliva i knjigovodstvene vrijednosti sredstava i iskazuju se u bilansu uspjeha u okviru prihoda ili rashoda od prodaje osnovnih sredstava.

3.7. Nematerijalna ulaganja

a) Licence

Stečene licence za kompjuterski softver se iskazuju po istorijskoj nabavnoj vrijednosti.

Naknadno se umanjuju za amortizaciju, koja se obračunava primjenom proporcionalne metode kako bi se troškovi licenci raspodijelili u toku njihovog procijenjenog vijeka upotrebe, te eventualna obezvređenja.

b) Računarski softver

Stečene licence računarskih softvera kapitalizuju se u iznosu troškova nastalih u sticanju i stavljanju u upotrebu softvera. Ovi troškovi se amortizuju tokom njihovog procijenjenog vijeka upotrebe.

Izdaci vezani za razvoj i održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu. Izdaci direktno povezani sa identifikovanim i unikatnim softverskim proizvodima koje kontroliše Banka i koji će vjerovatno generisati ekonomsku korist veću od troškova duže od godinu dana priznaju se kao nematerijalna ulaganja. Direktni troškovi obuhvataju troškove radne snage tima koji je razvio softver, kao i odgovarajući dio pripadajućih režijskih troškova.

Troškovi razvoja računarskog softvera priznati kao sredstvo amortizuju se tokom njihovog procijenjenog korisnog vijeka upotrebe (5 godina).

3.8. Investicione nekretnine

Dio građevinskih objekata koji se ne koriste za obavljanje djelatnosti Banka izdaje u zakup sa ciljem ostvarenja prihoda od zakupnine. Ovi objekti se vode u bilansu stanja kao investicione nekretnine i ne amortizuju se.

Investiciona nekretnina priznaje se kao sredstvo samo kada je vjerovatno da će ekonomske koristi od te nekretnine priticati i da se cijena koštanja može pouzdano izmjeriti.

Investicione nekretnine se mjere po fer vrijednosti, efekti vrednovanja su uključeni u bilans uspjeha.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Zalihe

Kratkotrajnu imovinu Banke čine zalihe kancelarijskog materijala, zalihe sitnog inventara i sitan inventar u upotrebi. Zalihe se vode u skladu sa MRS 2 Zalihe.

Zalihe se vrednuju po nabavnoj vrijednosti uvećanoj za troškove nabavke i umanjenoj za dobijene popuste i vode se po metodi prosječnih cijena.

Početno vrednovanje ovih sredstava vrši se po nabavnoj vrijednosti, odnosno trošku sticanja. Zalihe se naknadno vrednuju ukoliko njihova knjigovodstvena vrijednost prelazi tržišnu. Učinak obezvređenja iskazuje se kao poslovni rashod nastao naknadnim mjerenjem.

3.10. Sredstva stečena naplatom potraživanja

Banka može da vrši djelimičnu ili potpunu naplatu potraživanja sticanjem materijalne aktive. Primljena sredstva početno se priznaju po fer vrijednosti. Naknadno vrednovanje vrši se u zavisnosti od grupe u koje je sredstvo klasifikovano.

Banka klasifikuje stečenu materijalnu aktivu prema njenoj namjeni: kao osnovno sredstvo za obavljanje djelatnosti, kao investiciona nekretnina, kao zaliha ili kao sredstvo namijenjeno prodaji.

Banka vrši procjenu fer vrijednosti stečene materijalne aktive u skladu sa Metodologijom za procjenu vrijednosti nekretnina i pokretne imovine Banke.

Umanjenje vrijednosti priznaje se kao rashod od usklađivanja vrijednosti u bilansu uspjeha.

Banka stečenu materijalnu imovinu priznaje u svojim finansijskim izvještajima kada nadležni sud donese Rješenje o dosudi ili drugi ekvivalentan dokument, te isto postane pravosnažno ili na datum kada stekne imovinu vansudskom nagodbom.

U skladu sa Odlukom Agencije za bankarstvo Republike Srpske o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka u slučaju da banka stečenu materijalnu imovinu nema namjeru koristiti u vlastite svrhe, prilikom početnog priznanja izvršit će njeno evidentiranje po nižoj od sljedećih vrijednosti:

1. Iznosa neto knjigovodstvene vrijednosti potraživanja. U slučaju da je visina knjigovodstveno evidentiranih očekivanih kreditnih gubitaka jednaka visini potraživanja, banka će stečenu materijalnu imovinu evidentirati po tehničkoj vrijednosti u iznosu od 1 KM.

2. Procijenjenoj fer vrijednosti od strane nezavisnog procjenitelja umanjenoj za očekivane troškove prodaje. Troškovi prodaje jesu troškovi koji su direktno povezani sa prodajim kao, npr., troškovi notara, porez, sudske takse i slično.

Banka neće iskazati prihod prilikom sticanja materijalne imovine sve do njene prodaje.

Banka vrši naknadnu procjenu stečene materijalne imovine od strane nezavisnog procjenitelja u skladu sa svojim internim aktima i o tome vodi odgovarajuću vanbilansnu evidenciju, osim u slučajevima kada njena evidentna vrijednost iznosi 1KM.

U slučaju da Banka ne proda stečenu materijalnu imovinu u roku od tri godine od datuma početnog priznavanja, izvršit će njeno svođenje na 1 KM.

Banka će stečenu materijalnu imovinu koju je stekla prije 01.01.2019. godine a koju ne proda u roku od dvije godine od dana primjene ove politike svesti na 1KM.

Stečenu materijalnu imovinu koju je stekla nakon 01.01.2019. godine, Banka će svesti na 1KM ukoliko ne izvrši njenu prodaju u roku od tri godine od dana primjene ove politike.

Umanjenje vrijednosti stečene materijalne aktive priznaje se kao rashod od usklađivanja vrijednosti nekretnina.

Razlika između tržišne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti od 1 KM se priznaje kao prihod od usklađivanja vrijednosti do iznosa ranije priznatog rashoda od usklađivanja vrijednosti, a eventualno veći iznos koji bi se ostvario prodajom priznaje se kao prihod od prodaje.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.11. Zakupi

Zakupi se u računovodstvenim izvještajima Banke iskazuju u skladu sa MSFI 16 - Zakupi.

Ugovorom o zakupu prenosi se pravo kontrole upotrebe datog sredstva u određenom periodu u zamjenu za odgovarajuću naknadu. Smatra se da je pravo na korištenje identifikovane imovine preneseno ako zakupac, tj. korisnik zakupa u periodu korištenja ima pravo na sve ekonomske koristi od korištenja određenog sredstva i pravo da upravlja određenom imovinom. Pravo na ekonomske koristi i pravo upravljanja imovinom procenjuje se u kontekstu prava na korišćenje u zavisnosti od toga kako je definisano u ugovoru.

Zakupi u kojima svi značajni rizici i koristi od vlasništva nad imovinom koja je predmet zakupa snosi Banka kao zakupodavac tretiraju se kao operativni zakup. U izvještaju o finansijskom položaju Banka kao zakupodavac ima priznatu imovinu koja je predmet operativnog zakupa i potraživanja za zakupninu za tekući period na koji se zakup odnosi.

U bilansu uspjeha, Banka kao davalac zakupa priznaje zakupnine iz operativnog zakupa kao prihod po linearnoj osnovi. Ostali troškovi nastali prilikom ostvarivanja prihoda od zakupa priznaju se kao rashod u periodu u kojem su nastali.

Zakupi u kojima sve značajne rizike i koristi od vlasništva nad sredstvom snose primaoci zakupa tretiraju se kao finansijski lizing (zakup). Na dan početka zakupa, davalac zakupa priznaje u izvještaju o finansijskoj poziciji potraživanja koja predstavljaju neto ulaganje u zakup, koje se sastoji od budućih (fiksni i varijabilni) zakupnina, moguće otkupne vrednosti sredstva, moguće kazne za otkazivanje zakupa i moguće garancije za nenaplaćenu preostalu vrednost zakupnina diskontovanih kamatnom stopom koja se koristi za zakup.

Na dan početka zakupa, Banka zakupac priznaje sredstvo koje predstavlja pravo korišćenja i obavezu za zakup koja predstavlja sadašnju vrijednost budućih zakupnina. Banka mjeri sredstvo koje predstavlja pravo korištenja upotrebom modela nabavne vrijednosti i amortizuje ga u periodu ugovorenog ili procijenjenog perioda trajanja zakupa. Banka odvojeno priznaje kamate po osnovu obaveza iz zakupa.

Kod naknadnog mjerenja zakupa Banka mjeri obavezu po osnovu zakupa tako da:

- Poveća knjigovodstvenu vrijednost za iznos kamata na obaveze iz zakupa,
- Smanji knjigovodstvenu vrijednost za iznos izvršenih plaćanja po osnovu zakupnina,
- Ponovo izmjeri knjigovodstvenu vrijednost zbog mogućih izmjena korištenih pretpostavki ili izmjena odredbi ugovora o zakupu.

Izuzetak su kratkoročni zakupi (do jedne godine) i zakupi za koje je predmet zakupa male vrijednosti (do 5.000 EUR). U ovim slučajevima, zakupnina predstavlja trošak linearno raspoređen tokom trajanja zakupa. Pravo korištenja u bilansu stanja je uključeno u poziciju Nekretnine i oprema (Napomena 20b).

3.12. Stalna sredstva namijenjena prodaji

U stalna sredstva namijenjena za prodaju svrstavaju se stalna sredstva stečena po osnovu naplate potraživanja i stalna sredstva koja su po odluci rukovodstva Banke namijenjena prodaji.

Banka klasifikuje sredstva u ovu grupu sredstava ako se njihova knjigovodstvena vrijednost može povratiti prevashodno prodajom a ne daljim korištenjem, ako su sredstva dostupna za prodaju, prodaja je izvjesna i kada se očekuje da će se prodaja okončati u periodu od godinu dana. Izuzetno, prodaja se može produžiti na period duži od godinu dana kada se takva prodaja smatra opravdanom ili ako je odlaganje prodaje uzrokovano okolnostima koje su izvan kontrole Banke, a postoji dovoljno dokaza da je Banka i dalje posvećena planu prodaje.

Ova sredstva se iskazuju kao posebna pozicija u bilansu stanja.

Na stalna sredstva namijenjena prodaji Banka ne vrši obračun amortizacije.

Sredstva namijenjena prodaji se iskazuju po nižoj vrijednosti od knjigovodstvene vrijednosti prije razvrstavanja kao stalna sredstva namijenjena prodaji ili poštene vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Dobici ili gubici po osnovu prodaje utvrđuju se kao razlika između novčanog priliva i knjigovodstvene vrijednosti i iskazuju u bilansu uspjeha u okviru ostalih prihoda ili rashoda iz poslovanja Banke.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.13. Umanjenje vrijednosti nefinansijskih sredstava**

Za sredstva koja podliježu amortizaciji provjera da li je došlo do umanjenja njihove vrijednosti vrši se kada događaj ili izmijenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrijednost možda neće biti nadoknadiva.

Gubitak zbog umanjenja vrijednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrijednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrijednosti.

Nadoknadiva vrijednost je vrijednost veća od fer vrijednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i upotrebne vrijednosti. Za svrhu procjene umanjenja vrijednosti sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi.

Banka vrši utvrđivanje obezvređenja jednom godišnje. Procjena fer vrijednosti bazirana je na trenutnim cijenama na aktivnom tržištu za slične nekretnine na istoj lokaciji i u približno istom stanju. Za manje aktivna tržišta cijene iz bliske prošlosti prilagođene su kako bi odražavale sve promjene u ekonomskim uslovima od dana kada se dogodila transakcija po tim cijenama.

3.14. Finansijska sredstva

Računovodstvene politike za priznavanje, klasifikaciju i mjerenje finansijskih instrumenata i umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava usklađene su sa MSFI 9 osim u djelovima koje eksplicitno propisuje Odluka o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka.

a) Klasifikacija i mjerenje finansijskih sredstava

Iz perspektive klasifikacije i mjerenja, sva dužnička finansijska sredstva procjenjuju se na osnovu kombinacije poslovnog modela Banke za upravljanje imovinom i karakteristika ugovorenih novčanih tokova. Kategorije mjerenja finansijskih sredstava:

- Finansijska imovina mjerena po amortizovanom trošku,
- Finansijska sredstva vrednovana po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI),
- Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz bilans uspjeha (FVPL).

Finansijska imovina se mjeri po amortizovanom trošku ako se drži u okviru poslovnog modela u svrhu naplate prema ugovorenim novčanim tokovima ("držati za naplatu") i ako se tokovi gotovine odnose samo na plaćanje glavnice i kamate na ostatak duga po glavnici.

Dužnička finansijska imovina se mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ako se drži u okviru poslovnog modela u svrhu naplate i prodaje prema ugovorenim novčanim tokovima ("držati za naplatu i prodaju") i ako se tokovi gotovine odnose samo na plaćanje glavnice i kamate na ostatak duga po glavnici. Ova sredstva priznaju se po fer vrijednosti u aktivi. Dobici i gubici, osim očekivanih kreditnih gubitaka i konverzije stranih valuta, priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, sve dok se finansijsko sredstvo ne prestane priznavati. Prilikom prestanka priznavanja finansijskog sredstva, kumulativni dobiti i gubici prethodno priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti se reklasifikuju u bilans uspjeha.

Instrumenti kapitala koji se ne drže za trgovanje mogu se neopozivo odrediti kao FVOCI, bez naknadne reklasifikacije dobitaka ili gubitaka u bilans uspjeha.

Sva ostala finansijska sredstva se obavezno mjere po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, uključujući finansijsku imovinu u okviru drugih poslovnih modela, kao što su finansijska sredstva koja se priznaju po fer vrijednosti ili se drže za trgovanje i finansijska sredstva sa ugovorenim novčanim tokovima koji nisu isključivo plaćanje glavnice i kamate na ostatak duga po glavnici.

MSFI 9 i Odluka ABRS takođe uključuje opciju određivanja finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ako to eliminiše ili značajno smanjuje nejednakost mjerenja ili priznavanja koja bi inače nastala iz mjerenja sredstava ili obaveza ili priznavanja dobitaka ili gubitaka po različitim osnovama.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.14. Finansijska sredstva (nastavak)****Procjena poslovnog modela**

Banka je odredila svoj poslovni model zasnovan na faktorima koji se mogu posmatrati za različite portfolije, kao što su:

- kako se ocjenjuju performanse poslovnog modela i finansijska imovina koja se drži u okviru tog poslovnog modela,
- rizike koji utiču na performanse poslovnog modela, a naročito na način na koji se upravlja tim rizicima,
- način na koji se upravlja poslovanjem (na primjer, da li je naplata zasnovana na fer vrijednosti imovine ili prikupljanju ugovornih novčanih tokova),
- očekivana učestalost, vrijednost i vrijeme prodaje.

Procjena poslovnog modela zasniva se na razumno očekivanim scenarijama bez uzimanja u obzir scenarija "najgoreg slučaja" i "stresnog slučaja" i može se sumirati na sljedeći način:

- Dati krediti i depoziti su uključeni u poslovni model "držati za naplatu", jer je primarna namjera Banke za kreditni portfolio da naplati ugovorene novčane tokove.
- Dužničke hartije od vrednosti Banka vodi po poslovnom modelu "držati za naplatu i prodaju" s ciljem naplate prema ugovornim novčanim tokovima i prodaje finansijske imovine, te čini dio likvidnih rezervi Banke.

Pregled instrumenata sa karakteristikama ugovorenih novčanih tokova (SPPI test - isključivo plaćanje glavnice i kamate na ostatak duga po glavnici)

Drugi korak u klasifikaciji finansijske imovine u portfolijima koji se "drže za naplatu" i "drže za naplatu i prodaju" odnosi se na procjenu da li su ugovoreni gotovinski tokovi u skladu s SPPI testom. Iznos glavnice odražava fer vrijednost pri inicijalnom priznavanju, umanjenu kroz naknadne promjene, npr. zbog otplate. Kamata mora uzeti u obzir samo vremensku vrijednost novca, kreditni rizik, druge osnovne rizike pozajmljivanja i profitnu maržu koja je u skladu sa osnovnim karakteristikama kreditiranja.

Ako novčani tokovi uvode više od minimalne izloženosti riziku ili volatilnosti koji nije u skladu sa osnovnim kreditnim karakteristikama, finansijsko sredstvo se obavezno priznaje po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Banka je pregledala portfolio unutar modela "držati do naplate" i "držati za naplatu i prodaju" za standardizovane proizvode na nivou uzorka proizvoda i za nestandardizovane proizvode na nivou pojedinačne izloženosti. Banka je uspostavila proceduru identifikacije SPPI-a kao dio redovnog procesa investiranja sa definisanim odgovornostima za primarnu i sekundarnu kontrolu. Poseban naglasak stavljen je na nove i nestandardizovane karakteristike ugovora o kreditima.

Banka je identifikovala izloženosti prema jednom klijentu koja nije prošla SPPI test i koji se zbog toga obavezno vrednuje po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Računovodstvena politika za modifikovana finansijska sredstva

Računovodstvena politika za modifikovana finansijska sredstva razlikuje modifikaciju ugovorenih novčanih tokova koji nastaju iz komercijalnih razloga i onih koji nastaju zbog finansijskih poteškoća klijenta. Značajne modifikacije dovode do događaja za prestanak priznavanja dok izmjene koje nisu značajne (gdje izloženost rizicima ostaje uglavnom ista) ne dovode do prestanka priznavanja. Pored kvalitativnih faktora, Banka utvrđuje da li je izvršena modifikacija značajna analizom efekta modifikacije. Ukoliko je efekat modifikacije, odnosno razlika između Sadašnje vrijednosti preostalih novčanih tokova diskontovanih primjenom originalne EKS i Sadašnje vrijednosti izmijenjenih novčanih tokova diskontovanih primjenom originalne EKS veća od 10% smatra se da je modifikacija značajna.

Ukoliko je modifikacija značajna, Banka prestaje priznavati originalnu stavku finansijske aktive i počinje priznavati novu stavku.

Novo finansijsko sredstvo se početno priznaje po fer vrijednosti. Razlika između ugovorenih novčanih tokova i fer vrijednosti se prikazuje kao »diskont«.

Pri tom Banka utvrđuje da li nova stavka finansijske aktive predstavlja POCI imovinu. Ukoliko se radi o značajnoj modifikaciji, a pri tom je finansijska imovina raspoređena u nivo kreditnog rizika 3, tada se radi o POCI imovini.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.14. Finansijska sredstva (nastavak)

Za novo finansijsko sredstvo potrebno je izvesti SPPI test na dan priznavanja i razvrstati ga u određenu grupu u zavisnosti od rezultata SPPI testa.

Ukoliko modifikacija nije značajna, Banka nastavlja sa priznavanjem postojeće stavke finansijske aktive uz knjiženje efekata modifikacije.

Efekat modifikacije koji nastaje kao rezultat promjene prethodno ugovorenih karakteristika (razlika koja nastaje između otplaćene vrijednosti prethodno ugovorenih novčanih tokova i novih ugovorenih novčanih tokova) evidentiraju se kao umanjene bruto izloženosti finansijskog sredstva („diskont“).

Restrukturiranje kredita

Restrukturiranje kredita vrši se u skladu sa poslovnim politikom Banke. Cilj restrukturiranja kredita jeste da omogući korisniku kredita adekvatnu otplatu u skladu sa njegovim mogućnostima, a Banci efikasniju naplatu potraživanja. U tom smislu restrukturiranje obuhvata prijedlog izmjene ugovorenih uslova prilikom odobravanja kredita. Restrukturiranje se vrši u slučajevima kad se procijeni da klijent ima problema sa vraćanjem kredita i kada se procijeni da prema prvobitnom ugovoru kredit neće biti vraćen u dogovorenom roku.

Ukoliko ugovorom o restrukturiranju dolazi do značajnih promjena novčanih tokova, tada prestaje priznanje starog i priznaje se novo finansijsko sredstvo.

Novo priznato sredstvo se tretira kao finansijsko sredstvo umanjeno u početnom priznavanju.

Restrukturirano sredstvo se klasifikuje u bonitetnu grupu C ili niže.

Ukoliko ugovorom o restrukturiranju ne dolazi do značajnih promjena karakteristika novčanih tokova učinci se priznaju kao dobit ili gubitak od modifikovanih finansijskih sredstava.

Računovodstveni otpis

Računovodstveni otpis je prenos bilansne izloženosti u vanbilansnu evidenciju, pri čemu banka zadržava pravo na dalje preduzimanje mjera za naplatu potraživanja od dužnika.

Banka vrši računovodstveni otpis, tj. prenos u vanbilans bilansnih izloženosti dvije godine nakon što je knjigovodstveno evidentirala očekivanje kreditne gubitke u visini od 100% bruto knjigovodstvene vrijednosti te izloženosti i istu proglasila u potpunosti dospjelom.

Banka će u vanbilansnoj evidenciji voditi detaljnu evidenciju o izloženostima za koje je izvršila računovodstveni otpis. Banka takođe vodi evidenciju o svim aktivnostima koje preduzima u cilju naplate navedenih potraživanja.

Trajni otpis

Trajni otpis jeste otpis bilansne ili vanbilansne izloženosti koji dovodi do prestanka priznavanja cijele izloženosti ili njenog dijela u poslovnim knjigama banke (bilansnoj i vanbilansnoj evidenciji).

Trajni otpis Banka vrši kada se završe sve pravne radnje u vezi sa naplatom potraživanja ili Banka zaključi da dalje vođenje postupka nije isplativo. Trajni otpis znači isknjižavanje iz knjigovodstvene evidencije (bilansne ili vanbilansne).

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.15. Umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava (nastavak)****3.15. Umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava****Očekivani kreditni gubici**

MSFI 9 i Odluka o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka zahtijeva model očekivanog gubitka, zahtijevajući od Banke da prizna ne samo kreditne gubitke koji su već nastali, već i gubitke koji se očekuju u budućnosti. Umanjenja za očekivane kreditne gubitke (ECL) su potrebne za sve kredite i ostala dužnička finansijska sredstva koja se ne vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, zajedno sa kreditima i ugovorima o finansijskim garancijama.

Umanjenje vrijednosti se zasniva na očekivanim kreditnim gubicima vezanim za vjerovatnoću neispunjavanja obaveza (PD) u narednih 12 mjeseci, osim ako nije došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od inicijalnog priznavanja, u kom slučaju se umanjeње zasniva na vjerovatnoći neispunjavanja obaveza tokom trajanja finansijskog sredstva (LECL). Pri utvrđivanju da li je rizik od neizmirenja obaveza značajno porastao od početnog priznavanja, Banka razmatra razumne i održive informacije koje su relevantne i dostupne bez nepotrebnih troškova. Ovo uključuje i kvantitativne i kvalitativne informacije i analize, zasnovane na istorijskim podacima Banke, iskustvu i stručnoj ocjeni i uključivanje informacija koje se odnose na budućnost.

Klasifikacija po nivoima kreditnog rizika:

Banka ima metodologiju za očekivane kreditne gubitke (ECL) za definisanje kriterijuma za klasifikaciju u Nivo kreditnog rizika, kriterijume prelaza između Nivoa kreditnog rizika, izračunavanje indikatora rizika i validaciju modela. Banka klasifikuje finansijske instrumente u Nivo kreditnog rizika 1, Nivo kreditnog rizika 2 i Nivo kreditnog rizika 3, na osnovu primjenjene metodologije umanjeња vrijednosti kao što je opisano u nastavku:

- Nivo kreditnog rizika 1 - zadovoljavajući portfolio: bez značajnog povećanja kreditnog rizika od inicijalnog priznavanja, Banka priznaje umanjeње vrijednosti na osnovu 12-mjesečnog perioda,
- Nivo kreditnog rizika 2 - nezadovoljavajući portfolio: značajno povećanje kreditnog rizika od inicijalnog priznavanja, Banka priznaje umanjeње vrijednosti tokom vijeka trajanja, i
- Nivo kreditnog rizika 3 - loši portfolio: Banka priznaje umanjeња vrijednosti tokom vijeka trajanja za ovu finansijsku imovinu. Definicija neispunjavanja obaveza ("default"-a) je usklađena sa EBA smjernicama.

Pretpostavka značajnog povećanja kreditnog rizika:

- kada se kreditni rejting značajno pogorša na dan izvještavanja, u odnosu na kreditni rejting pri inicijalnom priznavanju,
- kada finansijsko sredstvo ima materijalna kašnjenja preko 30 dana (dani kašnjenja su takođe uključeni u procjenu kreditnog rejtinga),
- ako Banka očekuje da će odobriti odlaganje plaćanja dužniku ili
- ako se dužnik nalazi na "watch i intensive care listi".

Metodologija kreditnog rejtinga za banke zavisi od postojanja ili nepostojanja rejtinga od međunarodnih agencija za kreditiranje Fitch, Moody's ili S&P. Rejtinzi se postavljaju na osnovu prosječnog međunarodnog kreditnog rejtinga. Ako nema međunarodnih kreditnih rejtinga, klasifikacija se bazira na internoj metodologiji Banke.

Očekivani kreditni gubitak (ECL) za finansijsku imovinu Nivoa kreditnog rizika 1 se obračunava na osnovu 12-mjesečnih PD (vjerovatnoća neizmirenja obaveza) ili kraćih perioda PD, ako je rok dospjeća finansijskog sredstva kraći od 1 godine. Dvanaestomjesečni PD već uključuje efekat makroekonomskog uticaja. Gubici od umanjeња vrijednosti u Nivou kreditnog rizika 1 su dizajnirani tako da odražavaju gubitke od umanjeња vrijednosti koji su nastali u performing portfoliju, ali nisu identifikovani.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.15. Umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava (nastavak)

Shodno Odluci ABRS; minimalna stopa očekivanih kreditnih gubitaka za nivo kreditnog rizika 1 iznosi:
 -za izloženosti sa niskim rizikom, izloženosti prema centralnim vladama i bankama sa kreditnom procjenom priznate vanjske institucije: 0,1% izloženosti
 -za ostale izloženosti: 0,5%

LECL za finansijsku imovinu Nivoa kreditnog rizika 2 izračunava se na osnovu PD tokom vijeka trajanja (LPD), jer se njihov kreditni rizik značajno povećao od njihovog inicijalnog priznavanja. Ovaj proračun se takođe temelji na budućoj procjeni koja uzima u obzir broj ekonomskih scenarija kako bi prepoznala vjerovatnoću gubitaka povezanih sa predviđenim makroekonomskim prognozama. Shodno Odluci ABRS; minimalna stopa očekivanih kreditnih gubitaka za nivo kreditnog rizika 2 iznosi 5% izloženosti.

Za finansijske instrumente u Nivou kreditnog rizika 3 primjenjuje se isti tretman kao i za one koji se smatraju kreditno oslabljenim u skladu sa MSFI 9. Izloženosti ispod praga materijalnosti dobijaju kolektivne rezervacije koristeći PD od 100%. Finansijski instrumenti će biti prebačeni iz Nivoa kreditnog rizika 3 ako više ne ispunjavaju kriterije kreditno oslabljenih nakon probnog perioda. Poseban tretman se odnosi na kupljene ili nastale kreditno oslabljene finansijske instrumente (POCI), pri čemu se samo kumulativne promjene u očekivanim gubicima tokom životnog vijeka od početnog priznavanja priznaju kao umanjeње vrijednosti.

Shodno Odluci ABRS, minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za Nivo kreditnog rizika 3 iznose

	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubici za izloženosti	
		obezbijeđene prihvatljivim kolateralom	koje nisu obezbijeđene prihvatljivim kolateralom
1.	do 180 dana	15%	15%
2.	od 181 do 270 dana	25%	45%
3.	od 271 do 365 dana	40%	75%
4.	od 366 do 456 dana	60%	85%
4.1	Od 456 do 731 dana	60%	100%
5.	od 731 do 1460 dana	80%	100%
6.	preko 1460 dana	100%	100%

Obračun kolektivnih rezervacija se vrši množenjem EAD-a (izloženost po default-u) na kraju svakog meseca sa odgovarajućim PD i LGD (zadati gubitak). Izloženost po default-u (EAD) se određuje kao zbir bilansne izloženosti i vanbilansne izloženosti pomnožene sa CCF (faktor konverzije kredita).

Dobijeni rezultati za svaki mjesec se diskontuju na sadašnju vrijednost. Za izloženost u Nivou kreditnog rizika 1 očekivani kreditni gubitak (ECL) uzima u obzir samo 12-mjesečni period, dok su za Nivo kreditnog rizika 2 uključeni svi potencijalni gubici do datuma dospjeća.

U svrhu procjene LGD parametra, NLB koristi kolateral HC (hair-cut) na nivou svake vrste kolaterala i URR (stepen naplativosti neosiguranih kredita) na nivou svakog segmenta klijenta. Oba parametra su izračunata na istorijskim danima kašnjenja.

Informacije vezane za budućnost

Banka uključuje informacije koje se odnose na budućnost kako u procjeni značajnog povećanja kreditnog rizika, tako i kod mjerenja očekivanog kreditnog gubitka (ECL). Banka razmatra informacije o budućnosti kao što su makroekonomski faktori (npr. stopa nezaposlenosti, rast BDP-a, kamatne stope i cijene stanovanja) i ekonomske prognoze. Osnovni scenario predstavlja vjerovatniji ishod koji proizilazi iz normalnog procesa finansijskog planiranja, dok bolji i lošiji scenario predstavljaju optimističnije ili pesimističnije ishode (slično kao kod ICAAP-a).

Ponovni izračun svih parametara vrši se godišnje ili češće, ako se makro okruženje mijenja više nego što je bilo uključeno u prethodne prognoze, u tom slučaju svi parametri se preračunavaju prema novim prognozama.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.15. Umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava (nastavak)**

Knjigovodstvena vrijednost finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanom trošku se umanjuju preko računa ispravke vrijednosti, a gubitak se priznaje u poziciji bilansa uspjeha. Smanjenje gubitka se priznaje kao smanjenje ispravke vrijednosti, a dobit se priznaje u istoj poziciji bilansa uspjeha.

Za vanbilansne izloženosti, iznos ECL se priznaje u izvještaju o finansijskoj poziciji u poziciji „Rezervisanja“ i u bilansu uspjeha u poziciji „Rashodi/prihodi od umanjenja vrijednosti i rezervisanja.“ ECL za dužničke instrumente koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat ne umanjuju knjigovodstvenu vrijednost ovih finansijskih sredstava u izvještaju o finansijskoj poziciji, koji ostaje po fer vrijednosti. Umesto toga, iznos umanjenja vrijednosti koji je jednak iznosu umanjenja koji bi nastao ako bi se imovina mjerila po amortizovanom trošku priznaje se u ostalom ukupnom rezultatu kao akumulirani iznos obezvređenja. Akumulirani gubitak priznat u ostalom ukupnom rezultatu se reklasifikuje na dobit ili gubitak nakon prestanka priznavanja imovine ili kada se iznos umanjenja vrijednosti smanji zbog događaja koji je nastao nakon što je umanjenje vrijednosti priznato.

Procjena potencijalnih gubitaka finansijskih sredstava u skladu sa zahtjevima Agencije za bankarstvo Republike Srpske do kraja 2019. godine

Tokom 2019. godine još uvijek je bila na snazi Odluka Agencije za bankarstvo o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka (Sl. glasnik Republike Srpske br. 49/13,01/15 i 117/17). Procjenjeni iznos rezerve za potencijalne gubitke je obračunavan primjenom slijedećih procenata: 2% na plasmane klasifikovane u kategoriju A, 5% - 15% na plasmane kategorije B, 16% - 40% na plasmane kategorije C, 41 - 60% na plasmane kategorije D i 100% na plasmane kategorije E. Negativna razlika između ispravke vrijednosti bilansnih stavki i rezervisanja za vanbilansne stavke, ovako utvrđene i procijenjene rezerve za potencijalne gubitke u skladu sa navedenom Odlukom Agencije iskazana je kao nedostajuća rezerva i odbitna stavka od kapitala kod obračuna adekvatnosti kapitala.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.16. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima gotovinski ekvivalenti i gotovina obuhvataju stanja sa rokom dospjeća kraćim od tri mjeseca od dana pribavljanja, uključujući i novac i novčana sredstva koja nisu pod ograničenjima Centralne banke, ostale pogodne hartije od vrijednosti, kredite i pozajmice date bankama, dospjela potraživanja od drugih banaka.

Novčana sredstva predstavljaju novčana sredstva u domaćoj i stranim valutama u trezoru i blagajnama Banke, sredstva na računima rezerve kod Centralne banke Bosne i Hercegovine i sredstva na računima kod domaćih i inostranih banaka sa rokom dospjeća do tri mjeseca.

3.17. Rezervisanja po sudskim sporovima

Rezervisanja za odštetne zahtjeve po sudskim sporovima se priznaju kada:

- Banka ima važeću zakonsku ili ugovorenu obavezu koja je rezultat prošlih događaja;
- kada je u većoj mjeri vjerovatno da će podmirenje obaveze iziskivati odliv sredstava;
- kada se pouzdano može procijeniti iznos obaveze.

Kada postoji veći broj sličnih obaveza vjerovatnoća da se zahtjeva odliv resursa da bi se namirila obaveza se utvrđuje razmatranjem vrste obaveza kao cjeline. Rezervisanje se priznaje čak i kada je mala vjerovatnoća odliva sredstava u odnosu na stavku uključenu u istu vrstu obaveza.

Rezervisanja se odmjeravaju po sadašnjoj vrijednosti očekivanih izdataka potrebnih za izmirenje obaveze.

3.18. Primanja zaposlenih

a) Naknade zaposlenim

Kratkoročne naknade zaposlenima obuhvataju zarade, naknade po osnovu regresa i ostale naknade zarada i sve doprinose vezane za naknade zaposlenima. Kratkoročne naknade zaposlenim priznaju se kao rashod u periodu u kome su nastale.

b) Ostala primanja zaposlenih

Banka obezbjeđuje jubilarne nagrade zaposlenima prema vremenu provedenom na radu u Banci za period od 10, 15, 20, 25 i 30 godina u skladu sa Opštim kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu Banke. Ovi troškovi se priznaju kao rashod u bilansu uspjeha a rezervacije po navedenom rashodu izračunavaju se na bazi aktuarskog izračuna.

c) Otpremnine

Otpremnine se isplaćuju pri raskidu radnog odnosa u slučaju redovnog penzionisanja ili kada zaposleni prihvati sporazumni raskid radnog odnosa kao višak radne snage u zamjenu za otpremninu.

Banka priznaje otpremninu pri raskidu radnog odnosa kada je evidentno da će: ili raskinuti radni odnos sa zaposlenim u skladu sa detaljno utvrđenim planom bez mogućnosti odustajanja, ili obezbijediti otpremninu za prestanak radnog odnosa kao rezultat ponude u namjeri da se podstakne dobrovoljni raskid radnog odnosa u cilju smanjenja broja zaposlenih.

Otpremnine koje dospjevaju u razdoblju dužem od 12 mjeseci nakon dana bilansa stanja svode se na sadašnju vrijednost.

Rezervacije za otpremnine se iskazuju u Bilansu Stanja u okviru pozicije Rezervisanja u pasivi. Rezervacije za otpremnine u slučaju redovnog penzionisanja izračunavaju se na bazi aktuarskih izračuna. Ove rezervacije se isključivo koriste za obaveze za koje su namijenjene. Na kraju svake godine vrši se provjera ispravnosti obračuna. Dodatna rezervisanja po tom osnovu ili ukidanja rezervisanja prikazuju se preko Bilansa uspjeha osim aktuarskih dobitaka i gubitaka koji se priznaju u okviru ostalog finansijskog rezultata.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.19. Porez na dobit**

Od 01.01.2016. godine porez na dobit obračunava se u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit (Službeni glasnik RS broj 94/15) i Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit 1/17 i 58/19).

Procijenjeni mjesečni akontacioni iznos poreza utvrđuje se prema Prijavi akontacije poreza na dobit i plaća se svakog mjeseca.

Konačna poreska osnovica, na koju se primenjuje stopa poreza na dobit od 10% utvrđuje se poreskim bilansom Banke. Poreska osnovica iskazana u poreskom bilansu se obračunava na osnovu ostvarene dobiti za period, prikazane u zakonski propisanom bilansu uspeha, korigovane za razlike definisane poreskim propisima Republike Srpske. Ove korekcije obuhvataju povećanje poreske osnovice za troškove koji se po poreskim propisima ne priznaju i umanjenja za prihode koji se ne uključuju u obračun poreske osnovice.

Odloženi porez na dobit se obračunava i evidentira na privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihovih iznosa iskazanih u finansijskim izvještajima Banke. Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike između poreske osnovice sredstava i obaveza na dan bilansa stanja i iznosa iskazanih za svrhe izvještavanja, a što će rezultirati oporezivim iznosima budućih perioda.

Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, neiskorištena poreska sredstva i neiskorištene poreske gubitke.

Odloženo poresko sredstvo se priznaje do iznosa za koji je vjerovatno da će buduća dobit za oporezivanje biti raspoloživa i da će se privremene razlike izmiriti na teret dobiti. Tekući i odloženi porezi se priznaju kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobit perioda.

3.20. Obaveze po uzetim kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrijednosti, koja je jednaka istorijskom trošku umanjenom za transakcijske troškove. Obaveze po kreditima se naknadno iskazuju po amortizovanoj vrijednosti, sve razlike između priliva sredstava umanjenog za transakcione troškove i iznosa otpлата, priznaju se u Bilansu Uspjeha u periodu korištenja kredita primjenom metode efektivne kamatne stope.

Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Banka nema bezuslovno pravo da odloži izmirenje obaveza za najmanje 12 mjeseci nakon dana bilansa stanja.

3.21. Akcionarski kapital

Uplaćeni akcionarski kapital Banke predstavlja iznos gotovine uplaćene od strane akcionara za sve obične i prioritetne akcije. Akcionarski kapital Banke čine obične akcije.

Dividende od akcija evidentiraju se kao obaveza u periodu u kojem je donijeta odluka o njihovoj isplati.

3.22. Vanbilansne preuzete i potencijalne obaveze

U okviru redovnog poslovanja, Banka sklapa ugovore kojima preuzima vanbilansne finansijske obaveze i koje vodi u vanbilansnoj evidenciji, a koje prvenstveno obuhvataju garancije, akreditive i neiskorištene okvirne kredite. Banka navedene preuzete finansijske obaveze iskazuje u bilansu stanja ako i kad iste postanu plative.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.23. Transakcije sa povezanim licima

Prema definiciji MRS 24 povezane strane su strane koje predstavljaju:

- društva koja direktno ili indirektno putem jednog ili više posrednika kontrolišu izvještajno društvo ili su pod njegovom kontrolom, odnosno koja izvještajno društvo kontrolišu zajedno s drugim subjektima;
- pridružena društva u kojima Banka ima značajan uticaj a koja nisu ni povezano lice, niti zajedničko ulaganje investitora;
- fizičke osobe koje direktno ili indirektno imaju pravo glasa u Banci koje im omogućava značajan uticaj na Banku, kao i bilo koji drugi subjekt za koji se očekuje da će uticati ili biti pod uticajem povezane osobe u poslovanju sa Bankom;
- rukovodioci na ključnim položajima, odnosno osobe koje imaju ovlaštenja i odgovornosti za planiranje, usmjeravanje i kontrolisanje aktivnosti Banke, uključujući direktore i ključno rukovodstvo.

Prilikom posmatranja svake moguće transakcije sa povezanom stranom pažnja je usmjerena na suštinu odnosa, a ne samo na pravni oblik.

3.24. Ključne računovodstvene procjene i prosuđivanja

Banka vrši procjene i pretpostavke o efektima koje će iznosi sredstava i obaveza sadržani u finansijskim izvještajima imati u narednoj finansijskoj godini. Procjene i prosuđivanja se kontinuirano vrednuju i zasnivaju na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se vjeruje da će u datim okolnostima biti razumna.

Gubici zbog umanjenja vrijednosti finansijskih sredstava

Banka vrši pregled kreditnog portfolia i ostalih kategorija finansijskih sredstava mjesečno u cilju procjene umanjenja vrijednosti. Banka prosuđuje da li postoje pouzdani dokazi koji pokazuju da će doći do smanjenja budućih novčanih tokova od kreditnog portfolia i izdatih garancija koji se može identifikovati na pojedinačnim izloženostima, a koji mogu uticati na bilans uspjeha. Metodologija i pretpostavke koje se koriste za procjenu iznosa umanjenja vrednosti objelodanjeni su u Napomeni 3.15.

Otpremnine i jubilarne nagrade

Rezervacije za buduće obaveze i troškove za otpremnine kod odlaska zaposlenih u penziju, jubilarne nagrade i slično formiraju se na bazi aktuarskog izračuna. Knjiže se kao trošak rezervisanja u bilansu uspjeha i oblikovane rezervacije u bilansu stanja osim aktuarskih dobitaka i gubitaka koji se priznaju u okviru ostalog finansijskog rezultata.

Ove rezervacije se upotrebljavaju isključivo za pokrivanje troškova za koje su i oblikovane. Na kraju svake poslovne godine potrebno je provjeriti realnu vrijednost ovih rezervacija. Ukoliko se procijeni da su rezervacije previsoke potrebno je izvršiti njihovo ukidanje i svođenje na realnu vrijednost u korist prihoda od ukidanja rezervisanja. Ukoliko se procijeni da su rezervacije manje od realno procijenjenih potrebno je formirati dodatne na teret rashoda rezervisanja.

Za ovaj obračun Banka angažuje ovlaštenog aktuara koji vrši obračun na bazi podataka iz kadrovske evidencije Banke prema predviđenom vremenu penzionisanja zaposlenih. Sadašnja vrijednost buduće obaveze izračunava se primjenom diskontne kamatne stope.

Značajne aktuarske pretpostavke

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Diskontna stopa	3,6%	3,2%
Rast plate na bazi inflacije, napredovanja i godina radnog staža	0,5%	0,3%- 0,5%

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.24. Ključne računovodstvene procjene i prosuđivanja (nastavak)

Analiza osjetljivosti aktuarskih pretpostavki

U skladu sa MRS 19 izvršena je analiza osjetljivosti aktuarskih pretpostavki, odnosno profitabilnosti, rasta plata u Republici Srpskoj i Banci i fluktuacija iznosa sadašnje vrijednosti jubilarnih naknada i otpremnina za odlazak u penziju na dan 30. septembar 2020. godine i uporedno 30. septembar 2019. godine. Pojedinačna analiza je pripremljena samo za promjenu jedne pretpostavke u visini procentnih poena prikazanih u tabeli dok sve ostale pretpostavke ostaju nepromijenjene.

Aktuarska pretpostavka	Izmjene pretpostavki (u %)	Promjena sadašnje vrijednosti obaveza ('000 KM)			
		Jubilarne nagrade na dan		Otpremnine za odlazak u penziju	
		30.9.2020	30.9.2019	30.9.2020	30.9.2019
prinos	+0,5	-6	-6	-27	-29
	-0,5	6	7	30	32
rast plata	+0,5	6	7	30	32
	-0,5	-5	-6	-28	-30
fluktuacija	+0,5	-6	-7	-29	-31
	- 0,5	6	6	20	19

Procjena kratkoročnih rezervisanja za neiskorištene godišnje odmоре vrši se prema broju dana neiskorištenih godišnjih odmora na dan bilansiranja i prosječnoj mjesečnoj bruto plati po zaposlenom.

Sudski sporovi

Rukovodstvo Banke vrši procjenu iznosa rezervisanja za odliv sredstava po osnovu sudskih sporova na bazi procjene vjerovatnoće da će do odliva sredstava zaista doći prema ugovorenoj ili zakonskoj obavezi iz prošlih perioda.

Fer vrijednost

Finansijski izvještaji su prikazani po metodu prvobitne nabavne vrednosti, uključujući korekcije i rezervisanja u cilju svođenja pozicija sredstava na realnu vrednost.

Poslovna politika Banke je da objelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive ili pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti.

Ne postoji dovoljno tržišno iskustvo, stabilnost i likvidnost kod kupovine i prodaje kredita i ostale finansijske aktive ili pasive pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi. Po mišljenju rukovodstva, iznosi u finansijskim izvještajima odražavaju realnu vrednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

3.25. Izvještavanje po segmentima

Poslovni segment predstavlja dio imovine, potraživanja, obaveza i poslovnih aktivnosti Banke usmjerenih na određenu grupu klijenata i područja poslovanja. U skladu sa usvojenom metodologijom za mjerenje profitabilnosti segmenata, Banka prati profitabilnost prema sljedećim segmentima: poslovanje sa stanovništvom, poslovanje sa pravnim licima, finansijska tržišta i ostalo.

Poslovanje sa pravnim licima obuhvata poslovanje sa preduzećima, preduzetnicima, finansijskim institucijama (osim banaka) i javnim sektorom.

Segment poslovanje sa stanovništvom obuhvata poslovanje sa fizičkim licima.

Segment finansijska tržišta obuhvata upravljanje bilansom banke, trgovanje, ALM.

Segment ostalo obuhvata kategorije koje nije moguće alocirati na neki od segmenata.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA**4.1. Uvod**

Upravljanje rizicima u bankarskom poslovanju obuhvata kontinuirane aktivnosti identifikovanja, mjerenja i procjene rizika s ciljem minimiziranja njihovih negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke.

Upravljanje rizicima u Banci odvija se u svim organizacionim jedinicama i svaki pojedinac u Banci je u svom domenu odgovoran za izloženost riziku.

Rizici kojima je Banka naročito izložena u svom poslovanju su: rizik likvidnosti, kreditni rizik, tržišni rizici (kamatni rizik, devizni rizik i rizik od promjene tržišne cijene hartija od vrijednosti, finansijskih derivata i robe), rizici ulaganja Banke, rizici koji se odnose na zemlju porijekla lica prema kome je Banka izložena, operativni rizik, pravni rizik, reputacioni rizik i strateški rizik.

Banka posvećuje veliku pažnju upravljanju rizicima i kontinuirano njeguje kulturu rizika, tj. svijest o rizicima unutar cijele organizacije. Kao članica NLB Grupe, Banka radi u skladu sa usmerenjima/standardima NLB Grupe (NLB Group Risk Management Standards). Navedena usmjerenja se prilagođavaju lokalnoj regulativi i uslovima poslovanja na tržištu, nakon čega Banka definiše svoj Risk apetit, tj. Risk profil koji reflektuje poslovni model Banke. Konceptualni okvir za upravljanje rizicima u Banci je definisan sljedećom strukturom:

Risk apetitom se definiše profil rizika Banke. U Risk apetitu se određuje apetit i tolerancija Banke na prihvatanje rizika, daju se smjernice o tome koje su rizične izloženosti prihvatljive ili neprihvatljive. Ovakav okvir olakšava donošenje odluka na strateškom ili operativnom nivou.

Risk apetit predstavlja važan element strateškog procesa donošenja odluka. U tom smislu, usko je povezan sa ostalim dokumentima kao što su Strategija preuzimanja i upravljanja rizicima, ICAAP proces, ILAAP proces, Strategija i politika upravljanja kapitalom.

Risk apetit je predmet godišnje revizije kao dio redovnog pregleda okvira za upravljanje rizikom.

Osnovna svrha **Strategije preuzimanja i upravljanja rizicima** (u daljem tekstu Strategija) je detaljnije definisanje smjernica o tipovima rizika koje je Banka spremna preuzeti i onih koji nisu prihvatljivi.

Strategija određuje način na koji Banka može preuzimati rizike tokom obavljanja svojih redovnih poslovnih aktivnosti. Kao takva, Strategija se ugrađuje u Strategiju poslovanja Banke. Glavni cilj Strategije preuzimanja rizika je određivanje orijentacija preuzimanja rizika ključnih sadržaja s ciljem ostvarivanja srednjoročnih strateških ciljeva Banke.

Glavni principi Strategije su:

- uzimanje u obzir ključnih pojmova i kriterija sklonosti riziku, sažetih u Risk apetitu,
- uključivanje analize rizika u proces donošenja odluka na strateškom i operativnom nivou,
- fokusiranje na diverzifikaciju kako bi se izbjegla velika koncentracija na nivou portfolija,
- optimalno korištenje kapitala i njegova raspodjela među segmentima poslovanja / organizacionim jedinicama,
- vođenje odgovarajuće cjenovne politike prilagođene riziku,
- osiguranje cjelokupne usklađenosti s internim politikama/pravilima i važećim propisima.

ICAAP priručnikom se definiše interni proces adekvatnosti kapitala u Banci. Ovim procesom se identifikuju i procjenjuju rizici i vrši se ocjena, analiza i razmatranje kapitalnih zahtjeva po pitanju utvrđenih rizika. Dokumentom se vrši sveobuhvatno planiranje kapitala na nivou koji, pored održavanja minimalnog propisanog iznosa regulatornog kapitala, obezbjeđuje i održavanje kapitala potrebnog za pokriće svih rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju, odnosno postupke za kontinuiranu procjenu i održavanje kapitala.

Proces identifikacije i procjene rizika se izvodi na godišnjem nivou. Ako se bilo kakve značajne promjene jave u profilu rizika ili strategiji Banke u toku godine, procjena rizika se revidira i razmatra.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.1. Uvod (nastavak)

ILAAP priručnikom se definiše proces interne procjene adekvatnosti likvidnosti. Svrha ovog procesa je uspostavljanje snažnog sistema upravljanja likvidnosnim rizikom Banke i u njemu je opisan proces upravljanja likvidnošću na operativnom nivou.

ILAAP obuhvata dva glavna dijela koja se odnose na kvalitativne elemente i kvantitativne elemente procesa upravljanja likvidnošću.

Kvalitativni elementi procesa se odnose na upravljanje, strategije, procese, metodologije, mjere i ograničenja korištena u Banci za monitoring i upravljanje likvidnosnim rizikom. Kvalitativni dio se takođe odnosi i na Plan za finansiranje likvidnosti u nepredviđenim okolnostima kao i ulogu internog revizora.

Kvantitativni elementi obuhvataju uvid u interno definisana minimalna ograničenja, stres test, analizu jaza dospelosti, koeficijente likvidnosti i sredstva monitoringa korištena u Banci. Kvantitativni dio omogućava uvid u ugovorne neusklađenosti i nepoklapanja, bihevioralne varijable, te jaz koji se javlja prilikom finansiranja u normalnim i u stresnim okolnostima.

Organi Banke za upravljanje rizikom

Nadzorni odbor i Uprava Banke

Nadzorni odbor i Uprava Banke su odgovorni za donošenje poslovnih programa i politika u oblasti upravljanje rizicima kao i za uspostavljanje organizacione strukture Banke sposobne da efikasno upravlja svim rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju.

Odbor za reviziju i interna revizija

Odbor za reviziju i interna revizija su organizovani sa ciljem praćenja sveobuhvatnog procesa upravljanja rizicima u Banci, predlaganja mjera za otklanjanje nedostataka internih kontrolnih procesa kao i izvještavanje o sistemu upravljanja rizicima u Banci.

Interna revizija kontinuirano izvještava Upravu banke, periodično, minimalno kvartalno Odbor za reviziju i Nadzorni odbor kao i internu reviziju NLB d.d.

Interna revizija i Odbor za reviziju su nadležni za organizovanje i saradnju sa eksternom revizijom Banke.

Odbor za operativne rizike

Odbor za operativne rizike je odgovoran za upravljanje i nadzor upravljanja operativnim rizicima u Banci. Odbor je zadužen za razmatranje dokumenata iz oblasti upravljanja operativnim rizicima, implementaciju Politike upravljanja operativnim rizicima u Banci, kriterijume za formiranje mreže staratelja za operativne rizike, izvještaja o nastalim štetnim događajima, informacija o identifikaciji i ocjeni operativnih rizika, preporuka interne revizije iz domena operativnih rizika, obim potrebnog regulatornog kapitala za operativne rizike, informacija iz područja Plana kontinuiteta poslovanja.

Odbor za upravljanje aktivnom i pasivom banke (ALCO)

ALCO odbor prati finansijska tržišta, analizira stanja, promjene i kretanja u bilansu Banke, donosi zaključke u cilju ostvarenja postavljenih planova i strukture bilansa Banke, a posebno prati i daje smjernice za poslovne rizike, posebno rizik likvidnosti, kreditne i tržišne rizike.

Sjednice ALCO odbora se održavaju po pravilu mjesečno.

Organizacija funkcije upravljanja rizicima

Rizicima, kao veoma značajnom aspektu poslovanja Banke, posvećuje se velika pažnja na svim upravljačkim i organizacionim nivoima Banke.

Kao važan element pristupa upravljanju rizicima, Banka koristi okvir "**tri linije odbrane**". U tom okviru, poslovna linija s jedne strane i upravljanje rizicima s druge strane, imaju punu odgovornost za preuzimanje i upravljanje rizicima.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.1. Uvod (nastavak)

Poslovna linija ugovara rizične transakcije, tj. preuzima i ugovara poslove kojima izlaže Banku rizicima. Poslovna linija predstavlja prvu liniju odbrane, tj. odbija ili ne prihvata transakcije i poslove koji nisu u skladu sa poslovnim modelom i rizičnim profilom Banke.

Upravljanje rizicima se vrši u okviru Službe za strateško upravljanje rizicima i Sektora za kreditne analize. Navedene organizacione jedinice su zadužene za predlaganje internih limita/ciljeva preuzimanja rizika i tolerancije rizika, na osnovu smjernica Agencije i NLB Grupe. Služba za strateško upravljanje rizicima je određena kao kontrolna funkcija Banke u skladu sa Odlukom Agencije o sistemu unutrašnjih kontrola banke.

Interna revizija ima odgovornost za redovan i temeljan nadzor i kontrolu okvira i pravila za preuzimanje rizika, kao i sistema internih kontrola.

Služba za strateško upravljanje rizicima

Kontrola i praćenje rizika u Banci se odvija u Službi za strateško upravljanje rizicima, koja je organizovana kao kontrolna funkcija. Banka je razdvojila funkcije kontrole i praćenja od funkcije upravljanja rizicima. Upravljanje rizicima se odvija po poslovnim Sektorima, i to: Sektor za poslovanje sa stanovništvom, Sektor za poslovanje sa srednjim i velikim preduzećima, Sektor za razvoj proizvoda, podršku prodaji i zastupanja u osiguranju, Sektor za upravljanje sredstvima, Sektor za platne sisteme i podršku poslovanju i Sektor za naplatu i upravljanje nekvalitetnom aktivom.

Služba za strateško upravljanje rizicima, kao kontrolna funkcija Banke, zadužena je za integrisani poslovni proces koji uključuje sve procese za upravljanje rizicima, aktivnosti, metodologije i usvojene politike i podrazumijeva postavljanje parametara za sveobuhvatno upravljanje rizicima. Nadležnosti Službe obuhvataju razvoj strategija, politika, procedura, metodologija i smjernica, te nadzor nad njihovom primjenom.

Sektor za kreditne analize

Sektor za kreditne analize je nadležan za dosljednu primjenu kreditne politike, procedura i metodologija, te koordinaciju aktivnosti u segmentu identifikacije, praćenja i implementacije aktivnosti za minimiziranje svih kreditnih rizika kojima Banka može biti izložena.

4.2. Politike upravljanja rizicima

Kreditni rizici

Kreditni rizik predstavlja mogućnost da dužnik ne izmiri svoje ugovorene obaveze po odobrenim kreditima, drugim plasmanima, izvršenim ulaganjima i potencijalnim vanbilansnim obavezama. U cilju maksimiziranja stope prinosa, Banka upravlja kreditnim rizikom i održava ga u prihvatljivim okvirima. Upravljanje kreditnim rizikom odvija se kako na nivou cjelokupnog kreditnog portfelja tako i na nivou pojedinačnog kredita ili transakcije, imajući na umu međuzavisnost kreditnog i ostalih poslovnih rizika.

Banka je usvojila Politiku za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikacijom aktive, Politike, program i procedure za upravljanje problematičnim plasmanima i specijalnim kreditnim rizikom, Metodologiju za formiranje grupnih ispravki vrijednosti i rezervisanja, Metodologiju za formiranje individualnih ispravki vrijednosti i rezervisanja, metodologije bonitetnog razvrstavanja klijenata (Metodologija bonitetnog razvrstavanje pravnih lica – opšta metodologija, Metodologija bonitetnog razvrstavanja za specifične grupe klijenata, Metodologija bonitetnog razvrstavanja grupe povezanih lica, Metodologija portfeljskog razvrstavanja, Metodologija objektivnog razvrstavanja), Metodologiju sistema ranog upozorenja (EWS) i lista za praćenje (WL i ICL) u NLB Banci a.d. Banja Luka, Usmjerenja u kreditiranju nefinansijskih pravnih lica i Usmjerenja kreditiranja za fizička lica.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Banka klasifikuje komitente, odobrena finansijska sredstva i preuzete obaveze prema vanbilansnim stavkama u grupe po rizičnosti i procenjuje visinu gubitaka iz kreditnog rizika. Na osnovu procenjenog gubitka, obavlja obezvređenje sredstava na njihovu nadoknadivu vrijednost i formira rezervacije za vanbilansne stavke.

Banka upravlja kreditnim rizikom na dva nivoa:

- na nivou pojedinačnog klijenta / grupe klijenata i
- na nivou portfolija, kako bilansnih, tako i vanbilansnih izloženosti

Rizične bilansne stavke Banke obuhvataju sve dospjele i nedospjele kratkoročne i dugoročne kredite, investicije u hartije od vrijednosti i dugoročne investicije u kapital, potraživanja iz finansijskih zakupa, obračunate kamate, naknade i provizije, kao i potraživanja za plaćene garancije, avale i druge preuzete obaveze, uloge kod banaka i druge stavke, koje je moguće rasporediti na pojedinačnog dužnika i koje su mjerene po metodu amortizovane vrijednosti, nabavnoj vrijednosti ili po fer vrijednosti.

Rizične vanbilansne stavke Banke obuhvataju izdate finansijske garancije, avale, nepokrivene akreditive, kao i poslove sa sličnim rizikom, na osnovu kojih za Banku može nastati obaveza plaćanja.

Banka vrši redovne formalne preglede aktive i to individualno za svakog komitenta, a procjena kreditnog rizika se vrši na osnovu sljedećih kriterija:

1. urednost klijenta u izmirenju obaveza,
2. ocjena klijentove poslovne, finansijske i kapitalne snage,
3. procjena poslovne pozicije klijenta u okviru privredne grane,
4. ocjena menadžmenta,
5. kvalitet poslovnog odnosa s klijentom,
6. ocjena kvaliteta i utrživosti instrumenata osiguranja naplate potraživanja.

U Banci se klasifikuju svi komitenti u jednu od pet bonitetnih grupa, i to od A (najbolje) do E (najlošije) a u skladu sa propisanim bonitetnim razredima: AAA, AA, A, BBB, BB, B, CCC, CC, C, DF, D i E.

Sektor za kreditne analize jednom godišnje priprema prijedloge o bonitetnom razvrstavanju za svakog pojedinačnog komitenta ili grupu povezanih pravnih lica. Takođe priprema i mišljenje o plasmanima:

- za pravna lica pripreme zahtjeva za plasman, čija izloženost, uključujući grupu povezanih lica i novi zahtjev prelazi nadležnosti odlučivanja filijala (iznad 70 hiljada KM, odnosno iznad 100 hiljada KM u zavisnosti od toga koja filijala je u pitanju),
- Za fizička lica kod pripreme zahtjeva za plasman čija izloženost, uključujući grupu povezanih lica i novi zahtjev prelazi 30 hiljada KM.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Maksimalna izloženost kreditnom riziku

Sljedeća tabela prikazuje maksimalnu izloženost kreditnom riziku pozicija Bilansa stanja. Maksimalna izloženost je prikazana na bruto principu i umanjena za ispravku vrijednosti, odnosno neto principu:

Pozicije bilansa stanja izložene kreditnom riziku	Maksimalna izloženost			Maksimalna izloženost		
	Bruto izloženost 31.12.2020.	Neto izloženost 31.12.2020.	Kolaterali	Bruto izloženost 31.12.2019.	Neto izloženost 31.12.2019.	Kolaterali
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke	239.875	239.693	-	281.999	281.999	-
Kredit i plasmani bankama	91.052	90.940	-	96.484	96.455	-
Kredit i plasmani komitentima	878.573	841.032	934.429	845.930	804.151	905.420
Kredit stanovništvu	429.991	420.424	433.145	395.626	386.119	404.900
- odobrena prekoračenja na računu	11.189	10.929	-	12.534	12.333	-
- stambeni krediti	223.582	219.678	358.414	197.434	195.074	325.672
- potrošački krediti	186.911	181.604	59.473	176.062	169.337	62.377
- ostali krediti	8.309	8.213	15.258	9.596	9.375	16.851
Kredit preduzećima	316.475	293.761	473.234	334.131	306.215	474.770
- krediti velikim preduzećima	73.705	70.977	199.247	169.542	162.859	206.789
- krediti malim i srednjim preduzećima	242.770	222.784	273.987	164.589	143.356	267.981
Kredit finansijskim institucijama	10.720	10.557	17.647	12.682	12.391	15.305
Kredit državi	121.387	116.290	10.403	103.491	99.426	10.445
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	2.250	1.380	1.459	2.095	1.158	1.881
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat	339.368	339.368	-	287.391	287.391	-
Ostala aktiva	5.482	4.964	68	5.756	4.995	-
Ukupno bilansna izloženost	1.556.600	1.517.377	935.956	1.519.655	1.476.149	907.301
Pozicije vanbilansa izložene kreditnom riziku						
Plative garancije	12.771	12.532	2.733	15.077	14.669	20.110
Činidbene garancije	35.177	34.374	21.213	34.805	34.385	15.269
Odobreni neiskorišteni krediti	98.164	96.271	80.449	109.132	107.568	61.818
Ostali vanbilans	1.251	1.147	2.473	426	358	2.743
Ukupna vanbilansna izloženost	147.363	144.324	106.868	159.440	156.980	99.940
UKUPNO	1.703.963	1.661.701	1.042.824	1.679.095	1.633.129	1.007.241

Maksimalna izloženost kreditnom riziku prikazuje izloženosti kreditnom riziku odvojeno po pojedinim vrstama finansijskih sredstava i uslovnih obaveza. Izloženosti navedene u tabeli prikazane su za bilansne stavke u bruto i neto knjigovodstvenoj vrijednosti, a za vanbilansne stavke u iznosu njihove nominalne vrijednosti umanjene za rezervisanja. U tabeli je takođe navedena ukupna vrijednost kolaterala koji služe za obezbjeđenje pojedinih plasmana po pozicijama bilansa stanja.

Analiza finansijskih sredstava banke po industrijskim sektorima na bruto i neto principu (umanjeno za ispravku vrijednosti) prikazano je u sljedećoj tabeli, ne uključujući novčana sredstva i ostalu aktivu i uključujući ukupnu vanbilansnu izloženost.:

	Bruto izloženost	Neto izloženost	Bruto izloženost	Neto izloženost
	31.12.2020.	31.12.2020.	31.12.2019.	31.12.2019.
Poljoprivreda, lov, ribolov	34.274	29.680	35.491	29.317
Rudarstvo i industrija	47.005	43.815	62.295	57.633
Gradjevinarstvo	59.964	58.554	59.758	57.436
Trgovina	155.842	148.100	140.275	130.327
Usluge, turizam, ugostiteljstvo	128.214	120.897	156.688	149.197
Transport, PTT, komunikacije	2.406	2.208	9.282	9.101
Finansije	102.267	101.989	96.814	96.785
Administracija, druge javne usluge	466.047	460.698	395.158	390.756
Stanovništvo	456.735	446.891	421.330	411.663
Ostalo	5.852	4.213	14.249	13.920
Ukupno	1.458.606	1.417.045	1.391.340	1.346.135

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

U tabeli je sadržana sektorska struktura bilansnih pozicija krediti bankama i komitentima po amortizovanom trošku, finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat kao i vanbilansne pozicije.

Sljedeća tabela prikazuje maksimalnu kreditnu izloženost na bruto principu po geografskim područjima bez uzimanja u obzir sredstava obezbjeđenja. U tabelu nisu uključena novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke i ostala aktiva.

Pozicije bilansa stanja izložene riziku	Republika Srpska/BiH	Srbija	Crna Gora	Slovenija	Evropska Unija	Ostali	Ukupno
31. decembar 2020.							
Kredit plasirani bankama	5.087	240	5.044	4.531	71.877	4.273	91.052
Kredit plasirani komitentima							
<i>Kredit državi</i>	121.387	-	-	-	-	-	121.387
<i>Kredit finansijskim organizacijama</i>	10.720	-	-	-	-	-	10.720
<i>Kredit preduzećima</i>	310.624	-	5.851	-	-	-	316.475
<i>Kredit stanovništvu</i>	429.991	-	-	-	-	-	429.991
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	2.250	-	-	-	-	-	2.250
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat	180.995	-	-	142.581	10.937	4.855	339.368
UKUPNO	1.061.054	240	10.895	147.112	82.814	9.128	1.311.243
Pozicije vanbilansa izložene riziku							
Garancije	47.948	-	-	-	-	-	47.948
Preuzete neopozive obaveze po osnovu kredita	98.164	-	-	-	-	-	98.164
Ostali vanbilans	1.251	-	-	-	-	-	1.251
UKUPNO	147.363	-	-	-	-	-	147.363
Ukupna maksimalna izloženost	1.208.417	240	10.895	147.112	82.814	9.128	1.458.606

Prema geografskoj koncentraciji Banka je plasirala preko 80% kredita na području Bosne i Hercegovine, gotovo u cjelini na području Republike Srpske i Brčko Distrikta. Stanje kredita plasiranih na području Federacije Bosne i Hercegovine iznosi KM 4.528 hiljada i odnosi se na zajedničke plasmane sa NLB Bankom Sarajevo.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Pozicije bilansa stanja izložene riziku	Republika Srpska/FBiH	Srbija	Crna Gora	Slovenija	Evropska Unija	Ostali	Ukupno
31. decembar 2019.							
Kreditni plasirani bankama	-	4.551	5.044	14.966	68.486	3.437	96.484
Kreditni plasirani komitentima							
<i>Kreditni državni</i>	103.491	-	-	-	-	-	103.491
<i>Kreditni finansijskim organizacijama</i>	12.682	-	-	-	-	-	12.682
<i>Kreditni preduzećima</i>	334.131	-	-	-	-	-	334.131
<i>Kreditni stanovništvu</i>	395.626	-	-	-	-	-	395.626
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	2.095	-	-	-	-	-	2.095
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat	106.787	-	-	130.716	44.506	5.382	287.391
UKUPNO	954.812	4.551	5.044	145.682	112.992	8.819	1.231.900
Pozicije vanbilansa izložene riziku							
Garancije	49.882	-	-	-	-	-	49.882
Preuzete neopozive obaveze po osnovu kredita	109.132	-	-	-	-	-	109.132
Ostali vanbilans	426	-	-	-	-	-	426
UKUPNO	159.440	-	-	-	-	-	159.440
Ukupna maksimalna izloženost	1.114.252	4.551	5.044	145.682	112.992	8.819	1.391.340

Kvalitet plasmana po bonitetima

Sljedeće tabele pokazuju strukturu finansijske imovine po bonitetima i Nivoima kreditnog rizika na 31. decembra 2020. i 31. decembra 2019. godine:

Finansijska imovina po amortizovanom trošku (kreditni komitentima) na 31. decembra 2020. godine

Bonitet	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika		POCI	Ukupno
		rizika 2	rizika 3		
A	457.298	1.940	-	-	459.238
B	328.895	31.407	-	-	360.302
C	490	34.676	-	-	35.166
D	-	-	17.131	-	17.131
E	-	-	6.731	5	6.736
Ukupno	786.683	68.023	23.862	5	878.573
A	(2.801)	(98)	-	-	(2.899)
B	(10.906)	(1.956)	-	-	(12.862)
C	(32)	(6.274)	-	-	(6.306)
D	-	-	(9.318)	-	(9.318)
E	-	-	(6.151)	(5)	(6.156)
Ispravke vrijednosti Neto	(13.739)	(8.328)	(15.469)	(5)	(37.541)
	772.944	59.695	8.393	-	841.032

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Finansijska imovina po amortizovanom trošku (kreditni komitentima) na 31. decembra 2019. godine

Bonitet	Nivo			Ukupno
	Nivo kreditnog rizika 1	kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	
A	427.797	690	-	428.487
B	346.854	16.962	-	363.816
C	696	26.943	-	27.639
D	-	-	5.138	5.138
E	-	-	20.850	20.850
Ukupno	775.347	44.595	25.988	845.930
A	(2.020)	(14)	-	(2.034)
B	(10.144)	(1.161)	-	(11.305)
C	(45)	(4.403)	-	(4.448)
D	-	-	(3.142)	(3.142)
E	-	-	(20.850)	(20.850)
Ispravke vrijednosti	(12.209)	(5.578)	(23.992)	(41.779)
Neto	763.138	39.017	1.996	804.151

Kreditna klasifikacija klijenata Banke zasniva se na interno razvijenoj metodologiji, na osnovu internih statističkih analiza i dobre bankarske prakse.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Kretanje ispravki vrijednosti kredita i plasmana po amortizovanom trošku po fazama

	Stanje 31.12.2019.	Efekat prve primjene Odluke ABRS	Računovo dstveni otpis	Početno stanje 01.01.2020.	Povećanje izloženosti	Naplata	Promjena nivoa rizika	Promjena parametara	Otpis	Neto transfer između faze	Stanje 31.12.2020.
Faza 1											
Novčana sredstva i sredstva kod CBBiH	-	239		239	-		2	(59)	-	-	182
Kredit bankama	29	67		96	176	(176)	-	16	-	-	112
Kredit komitentima	12.210	594		12.804	6.134	(1.229)	(1.027)	(3.344)	-	401	13.739
Ostala aktiva	75	-		75	23	(24)	(5)	7	(47)	(18)	11
Faza 2											
Novčana sredstva i sredstva kod CBBiH	-	-		-	-		-	-	-	-	-
Kredit bankama	-	-		-	-		-	-	-	-	-
Kredit komitentima	5.577	451		6.028	688	(927)	4.983	791	-	(3.235)	8.328
Ostala aktiva	14	-		14	10	(47)	-	44	(8)	(4)	9
Faza 3											
Novčana sredstva i sredstva kod CBBiH	-	-		-	-		-	-	-	-	-
Kredit bankama	-	-		-	-		-	-	-	-	-
Kredit komitentima	23.992	149	(13.224)	10.917	4.119	(4.611)	2.692	(246)	(231)	2.834	15.474
Ostala aktiva	670	57	(234)	493	11	(19)	6	21	(36)	22	498
UKUPNO											
Novčana sredstva i sredstva kod CBBiH	-	239		239	-		2	(59)	-	-	182
Kredit bankama	29	67		96	176	(176)	-	16	-	-	112
Kredit komitentima	41.779	1.194	(13.224)	29.749	10.941	(6.767)	6.648	(2.799)	(231)	-	37.541
Ostala aktiva	759	57	(234)	582	44	(90)	1	72	(91)	-	518

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Kretanje ispravki vrijednosti kredita i plasmana po amortizovanom trošku po fazama (nastavak)

	Početno stanje 31.12.2018	Povećanje izloženosti	Naplata	Promjena faze	Promjena parametara	Otpis	Prenos iz/u vanbilans	Neto transfer između faze	Stanje 31.12.2019
Faza 1									
Kreditni bankama	40	43	(48)	-	3	(9)	-	-	29
Kreditni komitentima	9.987	6.406	(697)	(2.553)	(2.841)	-	-	1.908	12.210
Ostala aktiva	42	6	(5)	-	52	-	-	(20)	75
Faza 2									
Kreditni bankama	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni komitentima	2.227	621	(271)	4.760	(315)	-	-	(1.445)	5.577
Ostala aktiva	60	2	(3)	3	31	-	-	(79)	14
Faza 3									
Kreditni bankama	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni komitentima	36.540	-	(8.999)	1.891	(1.738)	(3.239)	-	(463)	23.992
Ostala aktiva	648	7	(37)	8	152	(205)	-	99	670
UKUPNO									
Kreditni bankama	40	43	(48)	-	(3)	(9)	-	-	29
Kreditni komitentima	48.754	7.027	(9.967)	4.098	(4.894)	(3.239)	-	-	41.779
Ostala aktiva	750	15	(45)	11	235	(205)	-	-	759

Dužnički finansijski instrumenti po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat na 31. decembra 2020. godine

Bonitet	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
A	158.294	-	-	158.294
B	180.382	450	-	180.382
C	-	-	-	-
D	-	-	-	-
E	-	-	-	-
Ukupno	338.676	450	-	339.126
A	(164)	-	-	(164)
B	(1.926)	(55)	-	(1.981)
C	-	-	-	-
D	-	-	-	-
E	-	-	-	-
Ispravke vrijednosti	(2.090)	(55)	-	(2.145)
Neto	336.586	395	-	336.981

Dužnički finansijski instrumenti po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat na 31. decembra 2019. godine

Bonitet	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
A	179.808	-	-	179.808
B	106.832	513	-	107.345
C	-	-	-	-
D	-	-	-	-
E	-	-	-	-
Ukupno	286.640	513	-	287.153
A	(116)	-	-	(116)
B	(1.651)	(24)	-	(1.675)
C	-	-	-	-
D	-	-	-	-
E	-	-	-	-
Ispravke vrijednosti	(1.767)	(24)	-	(1.791)
Neto	284.873	489	-	285.362

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Kretanje ispravki vrijednosti dužničkih finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat

	Stanje 31.12.2019.	Efekat prve primjene Odluke ABRS	Početno stanje 01.01.2020	Povećanje izloženosti	Naplata	Promjena parametara	Promjena faze	Neto transfer između faze	Stanje 31.12.2020
Faza 1	1.707	101	1.808	1.159	(238)	(639)	-	-	2.090
Faza 2	84	-	84	-	-	(29)	-	-	55
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	1.791	101	1.892	1.159	(238)	(668)	-	-	2.145

	Početno stanje 31.12.2018	Povećanje izloženosti	Naplata	Promjena parametara	Promjena faze	Neto transfer između faze	Stanje 31.12.2019
Faza 1	1.235	560	(57)	(45)	(21)	35	1.707
Faza 2	147	-	-	(75)	47	(35)	84
Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	1.382	560	(57)	(120)	26	-	1.791

Odobreni neiskorišteni krediti i garancije na 31. decembra 2020. godine

Bonitet	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
A	57.903	22	-	57.925
B	83.945	4.134	-	88.079
C	-	1.020	-	1.020
D	-	-	339	339
E	-	-	-	-
Ukupno	141.848	5.176	339	147.363
A	(380)	(1)	-	(381)
B	(2.033)	(208)	-	(2.241)
C	(1)	(117)	-	(118)
D	-	-	(299)	(299)
E	-	-	-	-
Rezervisanja	(2.414)	(326)	(299)	(3.039)
Neto	139.434	4.850	40	144.324

Odobreni neiskorišteni krediti i garancije na 31. decembra 2019. godine

Bonitet	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
A	71.513	18	-	71.531
B	79.341	5.566	-	84.907
C	10	2.511	-	2.521
D	-	-	481	481
E	-	-	-	-
Ukupno	150.864	8.095	481	159.440
A	(296)	-	-	(296)
B	(1.954)	(94)	-	(2.048)
C	(1)	(60)	-	(61)
D	-	-	(55)	(55)
E	-	-	-	-
Rezervisanja	(2.251)	(154)	(55)	(2.460)
Neto	148.613	7.941	426	156.980

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Kretanje rezervisanja za vanbilansne pozicije po fazama

	Stanje 31.12.2019.	Efekat prelaska	Početno stanje 01.01.2020.	Povećanje izloženosti	Smanjenje izloženosti	Promjena faze	Promjena parametara	Neto transfer između faze	Stanje 31.12.2020.
Faza 1	2.251	398	2.649	3.995	(1.091)	(56)	(3.135)	53	2.414
Faza 2	154	279	433	152	(509)	(150)	462	(62)	326
Faza 3	55	1	56	1	(57)	251	39	9	299
Ukupno	2.460	678	3.138	4.148	(1.657)	45	(2.635)	-	3.039

	Početno stanje 31.12.2018	Povećanje izloženosti	Smanjenje izloženosti	Promjena faze	Promjena parametara	Neto transfer između faze	Stanje 31.12.2019.
Faza 1	1.682	2.924	(583)	(23)	(1.632)	(117)	2.251
Faza 2	58	89	(283)	143	(2)	149	154
Faza 3	89	1	(66)	42	21	(32)	55
Ukupno	1.829	3.014	(932)	162	(1.613)	-	2.460

Politika kreditne zaštite

Banka prihvata kolaterale s ciljem poboljšanja upravljanja kreditnim rizikom i ekonomskog trošenja kapitala. Kolateral se može sastojati od založenih depozita, državnih garancija, bankarskih garancija, dužničkih hartija od vrijednosti centralnih vlada i centralnih banaka, bankarskih dužničkih hartija od vrijednosti i hipoteka na nepokretnostima.

Kreditni preduzećima i samostalnim preduzetnicima mogu biti osigurani i drugim vidovima kolaterala (npr. založno pravo na pokretnoj imovini, zaloga učešća u kapitalu, kolateral po založenim / dodjeljenim potraživanjima, itd.)

Upravljanje kolateralom

Krovni dokument koji uređuje područje upravljanja kolateralima jeste Politika obezbjeđenja plasmana u NLB banci a.d. Banja Luka. Dodatno, područje procjene i praćenja vrijednosti i uspostavljanje kolaterala propisano je Metodologijom za procjenu vrijednosti nekretnina i pokretne imovine u NLB Banci a.d. Banja Luka i Priručnikom za obezbjeđenje plasmana u NLB Banci a.d. Banja Luka. Svrha navedenih dokumenata je da propišu vrste kolaterala koje Banka prihvata, osnovne standarde vrednovanja i praćenja vrijednosti kolaterala, izvještavanje, a sve sa ciljem minimiziranja kreditnog rizika.

Banka vrijednost prihvaćenog kolaterala bazira na tržišnoj vrijednosti instrumenata obezbjeđenja.

Tržišnu vrijednost pokretne i nepokretne imovine koja se uzima kao kolateral Banka pribavlja iz procjena ovlaštenih procjenitelja ili iz kupoprodajnih ugovora ne starijih od godinu dana. Tržišna vrijednost finansijskih instrumenata dobija se sa tržišta finansijskih instrumenata ili na osnovu interne metodologije za procjenu vrijednosti finansijskih instrumenata.

Banka je uspostavila listu ovlaštenih procjenitelja koji mogu vršiti procjenu imovine u svrhu kolateralizovanog kreditiranja. Sve procjene vrijednosti kolaterala moraju biti izrađene u skladu sa Međunarodnim standardima vrednovanja. Pored toga, Banka zapošljava interne procjenitelje zadužene za provjeru procjena izrađenih od strane ovlaštenih eksternih procjenitelja.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Prilikom pribavljanja kolaterala, Banka slijedi interno propisane smjernice u pogledu potrebne visine vrijednosti obezbjeđenja, težeći da vrijednost kolaterala bude viša od izloženosti prema klijentu (a u zavisnosti od kvaliteta klijenta, roka dospijeća plasmana, itd.), sa ciljem minimiziranja negativnih posljedica mogućih negativnih kretanja tržišnih cijena založenog kolaterala.

Pri uspostavljanju zaloga, Banka teži da njeno potraživanje bude obezbijeđeno zalogom prvog reda prioriteta. Izuzetno, u slučaju dovoljno visoke vrijednost nekretnine, može se prihvatati zalog narednog reda.

Vrijednost kolaterala prati se u toku perioda otplate plasmana, definisanom periodikom i na način propisanim internim pravilima.

Banka prihvata različite oblike materijalnih i ličnih instrumenata obezbjeđenja plasmana. Kolateral u materijalnom obliku omogućava Banci da u slučaju da zajmoprimac ne vrati zajam na ugovoreni način zadrži ili proda založeni imovinu i na taj način naplati potraživanje ili smanji izloženost prema klijentu.

Lični ili nematerijalni instrumenti obezbjeđenja su način za smanjenje kreditnog rizika tako što treća strana prihvata da vrati dug ukoliko to ne učini glavni dužnik.

a) Kolaterali za obezbjeđenje finansijskih sredstava koja su umanjena po osnovu kreditnog rizika (MSFI 9)

Sljedeća tabela prikazuje iznose kolaterala za finansijsku imovinu mjerenu po amortizovanom trošku koja je u fazi 3:

31. decembar 2020.	Potpuno obezbjeđeno kolateralom		Djelimično obezbjeđeno kolateralom		Nije obezbjeđeno kolateralom
	Neto		Neto		Neto
	vrijednost potraživanja	Kolateral	vrijednost potraživanja	Kolateral	vrijednost potraživanja
Kreditni i plasmani bankama	-	-	-	-	-
Kreditni i plasmani komitentima					
Kreditni stanovništvu	1,953	13,345	27	98	84
- odobrena prekoračenja na računu	-	-	-	-	8
- stambeni krediti	1.110	5.973	12	41	1
- potrošački krediti	802	6.295	14	56	57
- ostali krediti	41	1.077	1	1	18
Kreditni preduzećima					
- kreditni velikim preduzećima	-	-	-	-	900
- kreditni malim i srednjim preduzećima	5.320	41.414	81	909	4
Kreditni finansijskim institucijama	-	-	-	-	-
Kreditni državi	-	-	-	-	-
Ostala aktiva	2	55	3	10	19
	7.275	54.814	111	1.017	1.007

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

a) Kolaterali za obezbjeđenje finansijskih sredstava koja su umanjena po osnovu kreditnog rizika (MSFI 9) (nastavak)

31. decembar 2019.	Potpuno obezbjeđeno kolateralom		Djelimično obezbjeđeno kolateralom		Nije obezbjeđeno kolateralom
	Neto vrijednost potraživanja	Kolateral	Neto vrijednost potraživanja	Kolateral	Neto vrijednost potraživanja
Finansijska imovina po amortizovanom trošku					
Kredit i plasmani bankama	-	-	-	-	-
Kredit i plasmani komitentima					
Kredit stanovništvu	1.251	11.052	41	132	115
- odobrena prekoračenja na račun	-	-	-	-	11
- stambeni krediti	550	3.885	25	76	8
- potrošački krediti	561	5.745	16	56	81
- ostali krediti	140	1.422	-	-	15
Kredit preduzećima					
- krediti velikim preduzećima	-	-	-	-	-
- krediti malim i srednjim preduzećima	523	38.990	-	-	18
Kredit finansijskim institucijama	-	-	-	-	-
Kredit državi	-	-	-	-	-
Ostala aktiva	-	89	-	-	48
	1.774	50.131	41	132	181

Sljedeća tabela prikazuje iznose kolaterala za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha:

31. decembar 2020.	Potpuno obezbjeđeno kolateralom		Djelimično obezbjeđeno kolateralom		Nije obezbjeđeno kolateralom
	Neto vrijednost potraživanja	Kolateral	Neto vrijednost potraživanja	Kolateral	Neto vrijednost potraživanja
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha					
Kredit po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	1.376	1.459	-	-	4

31. decembar 2019.	Potpuno obezbjeđeno kolateralom		Djelimično obezbjeđeno kolateralom		Nije obezbjeđeno kolateralom
	Neto vrijednost potraživanja	Kolateral	Neto vrijednost potraživanja	Kolateral	Neto vrijednost potraživanja
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha					
Kredit po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	1.158	1.881	-	-	-

Objelodanjena fer vrijednost kolaterala predstavlja vrijednost koja se može ostvariti (realizovati) od strane zakonskih vlasnika sredstava. Rukovodstvo smatra da su krediti pokriveni kolateralom obezvredeni s obzirom na to da iskustvo pokazuje da se značajan dio kolaterala ne može izvršiti uslijed administrativnih i zakonskih ograničenja. Rezervisanje po osnovu umanjenja vrijednosti odražava vjerovatnoću da rukovodstvo neće biti u mogućnosti da izvrši svoja prava i povрати kolaterale u slučaju nenaplate kredita.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Problematični plasmani

Upravljanje problematičnim plasmanima se vrši zavisno od vrste problematičnog plasmana u Sektoru za naplatu i upravljanje nekvalitetnom aktivom i Sektoru poslovanja sa stanovništvom.

U nadležnosti Sektora za naplatu i upravljanje nekvalitetnom aktivom su :

- problematični plasmani pravnih lica i preduzetnika D i E boniteta i to:
- pravna lica i preduzetnici ili grupa povezanih lica D boniteta čija je izloženost preko 1.000 EUR ,
- pravna lica i preduzetnici ili grupa povezanih lica E boniteta bez obzira na izloženost i
- problematični plasmani fizičkih lica E boniteta, čija je izloženost preko 50 hiljada KM i D boniteta preko 100 hiljada KM.

Problematični plasmani fizičkih lica - utuženi krediti E boniteta ispod 50 hiljada KM, knjigovodstveno se vode u Sektoru za poslovanje sa stanovništvom, odnosno filijalama Banke, pri čemu je za postupak naplate, pored filijale zadužen i Sektor za naplatu i upravljanje nekvalitetnom aktivom.

Reprogrami i restrukturiranja

Ponovo ugovoreni plasman predstavlja plasman koji je reprogramiran ili na neki drugi način konvertovan, odnosno plasman kod kojeg su, zbog korisnikovih promijenjenih uslova i otplatnih sposobnosti odnosno zbog njegove nemogućnosti otplate prema inicijalno ugovorenom planu ili zbog izmijenjene (na niže) tekuće tržišne stope, ranije ugovoreni rokovi (rok ili otplatni plan) i/ili drugi uslovi naknadno promijenjeni da bi banka dužniku omogućila lakše (a za sebe sigurnije) servisiranje duga.

Restrukturirani problematični plasmani su plasmani kada Banka dužniku koji ima finansijske teškoće odobri jednu ili više olakšica ili ustupaka. Pod olakšicama i ustupcima se smatraju:

- a) uzimanje druge aktive, odnosno imovine korisnika kao potpunu ili djelimičnu naplatu potraživanja Banke;
- b) produžavanje rokova otplate za glavnice potraživanja i/ili kamatu;
- c) smanjenje kamatne stope na potraživanje;
- d) smanjenje iznosa duga, dospjele glavnice i/ili kamate; i
- e) drugi slični ustupci dužniku.

U sljedećim tabelama prikazana je ukupna izloženost reprogramiranih i restrukturiranih kredita komitentima, ispravke vrijednosti i fer usklađivanja kao i iznos kolaterala za svaku vrstu kredita na dan 31. decembra 2020. i 31. decembra 2019. godine kao i izloženost prema periodu restrukturiranja.

Restrukturirani i reprogramirani

31.12.2020.	Ukupna izloženost			Ispravke vrijednosti i usklađivanje fer vrijednosti		Kolaterali
	Ukupno	Neobezvr eđeni	Obezvr eđeni	Neobezvr eđeni	Obezvr eđeni	
Kreditni po amortizovanom trošku i fer vrijednosti	18.291	1.319	16.972	(252)	(11.309)	14.187
Kreditni državi	572	-	572	-	(572)	-
Kreditni preduzećima	16.730	1.004	15.725	(236)	(10.306)	13.514
<i>Kreditni velikim preduzećima</i>	8.467	-	8.467	-	(2.874)	6.170
<i>Kreditni malim i srednjim preduzećima</i>	8.262	1.004	7.258	(236)	(7.432)	7.344
Kreditni stanovništvu	990	315	675	(16)	(432)	673
Stambeni kreditni	982	315	667	(16)	(424)	673
Potrošački kreditni	8	-	8	-	(8)	
Ukupna izloženost	18.291	1.319	16.972	(252)	(11.309)	14.187

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

31.12.2019.	Ukupna izloženost		Ispravke vrijednosti i usklađivanje fer vrijednosti		Kolaterali	
	Ukupno	Neobezvr eđeni	Obezvr eđeni	Neobezvr eđeni		Obezvr eđeni
Kreditni po amortizovanom trošku i fer vrijednosti	12.146	3.619	8.527	(452)	(6.610)	9.110
Kreditni državi	622	-	622	-	(622)	-
Kreditni preduzećima	10.384	3.153	7.231	(445)	(5.652)	8.209
<i>Kreditni velikim preduzećima</i>	<i>2.618</i>	<i>-</i>	<i>2.618</i>	<i>-</i>	<i>(348)</i>	<i>522</i>
<i>Kreditni malim i srednjim preduzećima</i>	<i>7.766</i>	<i>3.153</i>	<i>4.613</i>	<i>(445)</i>	<i>(5.304)</i>	<i>7.687</i>
Kreditni stanovništvu	1.140	466	674	(7)	(336)	901
Stambeni kreditni	1.140	466	674	(7)	(336)	901
Potrošački kreditni	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	12.146	3.619	8.527	(452)	(6.610)	9.110

Izloženost prema periodu restrukturiranja

31.12.2020.	Do 3 mjeseca	3do 6 mjeseci	6 do 12 mjeseci	Preko 12 mjeseci
Izloženost neobezvr eđenih	-	-	-	1.319
Izloženost obezvr eđenih	-	-	-	16.972
Ukupna izloženost	-	-	-	18.291

31.12.2019.	Do 3 mjeseca	3do 6 mjeseci	6 do 12 mjeseci	Preko 12 mjeseci
Izloženost neobezvr eđenih	-	-	-	3.619
Izloženost obezvr eđenih	-	1	4.142	4.384
Ukupna izloženost	-	1	4.142	8.003

Naplata potraživanja u kašnjenju i obezvr eđenih potraživanja

Banka može da vrši naplatu svojih potraživanja i putem preuzimanja sredstava obezbjeđenja. Ova sredstva se uglavnom ne koriste u poslovne svrhe nego se prodaju i na taj način Banka namiruje dio ili ukupan iznos svojih potraživanja.

Stanje stečene materijalne aktive na dan 31. decembra 2020. godine iznosi KM 27 hiljade (2019: KM 173 hiljada).

U toku 2020. godine nije Banka je stekla materijalnu aktivu u vrijednosti po rešenju suda od KM 11 hiljada. Na sredstva namjenjena za prodaju prenesen je iznos od KM 146 hiljada. Nije bilo izmjena po osnovu procjene.

	31.12.2020.	31.12.2019.
Stanje na dan 01. Januara	173	-
Sticanje novih	-	1.026
Prenos	(146)	(839)
Smanjenje vrijednosti	-	(14)
Stanje na dan 31. Decembra	27	173

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Primjena Odluke Agencije za bankarstvo o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka od 01.01.2020. godine

Od 1. januara 2020. godine u primjeni je Odluka Agencije za bankarstvo Republike Srpske o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka koja je stupila na snagu 20. juna 2019. godine. Efekti prve primjene navedene Odluke evidentirali su se u kapitalu na dan 01. januara 2020. godine. Navedeni efekti uz uvažavanje Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o izračunavanju kapitala Banke za odredbe koje stupaju na snagu od 01. januara 2020. godine da se kod obračuna regulatornog kapitala neće uvažavati iznos nedostajuće rezerve kao odbitne stavke kod izračunavanja regulatornog kapitala, neće imati negativne efekte na obračun regulatornog kapitala i stope adekvatnosti.

Sljedeća tabela prikazuje efekte očekivanih kreditnih gubitaka evidentiranih u skladu sa Metodologijom Banke na 31. decembra 2019. godine i u skladu sa Odlukom Agencije na 01. januara 2020. godine:

	31.12.2019	1.1.2020	Efekti
Novčana sredstva	-	239	(239)
Plasmani bankama	29	96	(67)
Kreditni pravim licima	28.207	28.835	(628)
Kreditni stanovništvu	9.507	10.073	(566)
Kreditni državi	4.065	4.065	-
Ostala aktiva	759	816	(57)
Hartije od vrijednosti	1.791	1.892	(101)
Vanbilansne obaveze	2.460	3.138	(678)
	46.818	49.154	(2.336)

Primjena Odluke o privremenim i posebnim mjerama za ublažavanje negativnih ekonomskih posljedica uzrokovanih virusnim oboljenjem COVID-19

U skladu sa Odlukom Agencije za bankarstvo Republike Srpske o privremenim i posebnim mjerama bankama za ublažavanje negativnih ekonomskih posljedica uzrokovanih virusnim oboljenjem COVID-19 utvrđene su mjere sa ciljem ublažavanja negativnih ekonomskih posljedica i očuvanja stabilnosti bankarskog sektora Republike Srpske.

Mjere se odnose na:

- 1) odobravanje olakšica klijentima banke koji su direktno ili indirektno pogođeni negativnim efektima pandemije,
- 2) posebna pravila za upravljanje kreditnim rizikom, koja banka primjenjuje u slučaju da odobri posebne mjere klijentu,
- 3) preventivne mjere sa ciljem očuvanja kapitala banaka.

U skladu sa navedenom Odlukom Banka je tokom godine klijentima odobravalala određene olakšice u vidu privremenih i posebnih mjera a zahtjevi za primjenu posebnih mjera su se mogli podnositi do 31.12.2020. godine.

Banka je izvršila usklađivanje u domenu upravljanja rizicima kako bi pružila što adekvatniji odgovor na novonastalu situaciju i ublažila potencijalne posljedice na način da:

- nije odobravalala posebne mjere za klijente za koje nisu nastale promjene u njihovoj platežnoj sposobnosti.
- nije odobravalala posebne mjere klijentima kod kojih postoji kašnjenje u izmirivanju obaveza prema banci duže od 90 dana u materijalno značajnom iznosu, odnosno odobravalala je posebne mjere samo klijentima čije su izloženosti raspoređene u nivo kreditnog rizika 3 na osnovu uslova prema kojima je smatrala izvjesnim da dužnik neće u potpunosti izmiriti svoje obaveze prema banci.
- za svakog pojedinačnog klijenta definisala je primjeren modalitet koji sadrži posebne mjere a koji će pomoći klijentima da u narednom periodu uspostave održiv model poslovanja i uredno izmiruju kreditne obaveze prema banci. Jedan modalitet može da sadrži kombinaciju više posebnih mjera.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Primjena Odluke o privremenim i posebnim mjerama za ublažavanje negativnih ekonomskih posljedica uzrokovanih virusnim oboljenjem COVID-19

Banka je, u skladu sa epidemiološkom situacijom, organizovala monitoring klijenata koji se već nalaze u portfoliju sa ciljem detaljne analize njegovog poslovanja i uticaj pandemije „COVID-19“ sa naglaskom na proširenje saradnje sa klijentima gdje je procjena budućeg poslovanja klijenta pozitivna. S obzirom da je Banka i prije pandemije imala striktne politike u smislu preuzimanja rizika kroz plasmane fizičkim i pravnim licima i u novonastalim uslovima je nastavljeno kreditiranje shodno uobičajenim pravilima. Banka je u toku 2020. godine vršila kalibraciju i usklađivanje risk parametara a kao odgovor na izmjenjene uslove nastale kao rezultat pandemije.

Na dan 31.12.2020. godine Banka u svom portfoliju još uvijek ima određene izloženosti koje imaju aktivne posebne mjere, ali je najveći dio mjera istekao. Učešće aktivnih mjera u ukupnom portfoliju iznosi 3.3%, dok učešće isteklih posebnih mjera iznosi 11.7%.

Sljedeća tabela prikazuje izloženosti po djelatnostima i nivoe kreditnog rizika na dan odobrenja posebne mjere i na dan 31.12.2020. godine kao i iznose ECL:

	Nivo rizika 1 na dan odobrenje posebne mjere					Nivo rizika 2 na dan odobrenje posebne mjere					Nivo rizika 3 na dan odobrenje posebne mjere				
	Bruto iznos kredita	Nivo kreditnog rizika na 31.decembar 2020			Iznos ECL	Bruto iznos kredita	Nivo kreditnog rizika na 31.decembar 2020			Iznos ECL	Bruto iznos kredita	Nivo kreditnog rizika na 31.decembar 2020			Iznos ECL
		1	2	3			1	2	3			1	2	3	
Prerađivačka industrija	17,606	14,291	2,785	530	1,250	6,033	11	3,307	2,715	2,735	311	0	0	311	311
Javni sektor	28,702	28,702	0	0	1,422	621	0	621	0	193	0	0	0	0	0
Ostali	25,786	21,129	4,657	0	966	25,971	1,208	24,763	0	3,435	9,690	0	0	9,690	5,222
Kreditni pravna lica	72,094	64,122	7,442	530	3,638	32,625	1,219	28,691	2,715	6,363	10,001	0	0	10,001	5,533
Opšta potrošnja	5,184	3,555	1,244	385	460	614	288	134	192	165	213	0	0	213	128
Stambeni krediti	7,217	5,633	1,067	517	391	1,237	282	614	341	242	159	0	0	159	92
Preduzetnici	2,251	2,087	164	0	83	300	96	189	15	52	33	2	0	31	9
Kreditni stanovništva	14,652	11,275	2,475	902	934	2,151	666	937	548	459	405	2	0	403	229
Ukupno	86,746	75,397	9,917	1,432	4,572	34,776	1,885	29,628	3,263	6,822	10,406	2	0	10,404	5,762

Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima

Rizik likvidnosti je rizik nastanka gubitka, kada Banka nije sposobna da izmiri sve dospjele obaveze, odnosno kada je Banka zbog nemogućnosti obezbjeđivanja dovoljnih sredstava za izmirenje obaveza na dan dospjeća primorana da obezbjedi potrebna sredstva uz mnogo više troškova od uobičajenih.

Rizik likvidnosti proizilazi iz neusklađenosti novčanih priliva i odliva (rizik strukturne likvidnosti), odnosno nemogućnosti prodaje/konvertovanja finansijskih instrumenata/aktive u novčani oblik, u prihvatljivom roku i po adekvatnoj cijeni (rizik likvidnosti finansijskih instrumenata). Banka na dnevnoj osnovi mora da, bez ograničenja, obezbjedi dostupnost novčanih sredstava po osnovu tekućih računa i dospjelih depozita klijenata kao i povlačenja kredita.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)**

Banka svakodnevno analizira stanje u okruženju kako bi se blagovremeno pripremila na potencijalne rizike. Posebno se prate privredna dešavanja i mjere koje provode državne institucije na eliminaciji uticaja krize u svim sferama života. Osnovni rizici u poslovanju Banke u 2020. godini, odnose se na likvidnosne i kreditne rizike, kao i rizik kamatne stope. Zbog činjenice da preko 80% izvora sredstava Banke (depoziti i uzeti krediti) predstavljaju domaći izvori, depoziti nebankarskog sektora, likvidnosni rizici predstavljaju posebno osjetljive rizike.

Banka obezbjeđuje dovoljno likvidnih sredstava za izmirenje svih dospjelih obaveza Banke, planira manje predvidive buduće i vanbilansne obaveze Banke, održava optimalno stanje rezervi likvidnosti.

Banka takođe sprovodi stres testove likvidnosti. Scenariji stres testova podrazumijevaju pogoršanje makroekonomskih pokazatelja, kao i pogoršanje pokazatelja poslovanja Banke koji mogu dovesti do velikih odliva izvora sredstava usljed povlačenja od strane deponenata. Testovi su pokazali da Banka ima dovoljno likvidnih rezervi da izdrži snažni stresni scenarij odliva sredstava u trajanju od tri mjeseca, što predstavlja dovoljan period da Banka pribavi alternativne izvore likvidnosti.

Putem dnevnog praćenja likvidnosti evidentiraju se i analiziraju najveći odlivi po valutama po danu i tako dobijeni iznosi se dodatno testiraju na stres kako bi Banka obezbijedila dovoljno likvidnih sredstava za dnevne potrebe u cilju izbjegavanja dnevnog likvidnosnog rizika.

Banka izbjegava situacije koje mogu dovesti do potrebe da obezbeđuje potrebna likvidna sredstva po cijenama koje su značajno više od tržišnih, oslanja se na stabilne izvore, ugovorene rokove dospijeca i maksimalno moguću diverzifikaciju izvora po dospijecu, vrsti, broju komitenata i tržištu.

Prema podacima od kraja 2020. godine, Banka je veoma likvidna. Likvidnost se obezbeđuje preko velikog iznosa likvidnih rezervi koje se sastoje od gotovine i rezervi kod Centralne banke Bosne i Hercegovine, plasmana sredstava kod domaćih i ino banaka, i portfolija visokolikvidnih i lako utrživih hartija od vrijednosti (HOV). Portfolio HOV se sastoji od uglavnom dužničkih instrumenata i to obveznica i trezorskih zapisa Republike Srpske, Bosne i Hercegovine i Republike Slovenije.

Banka prati pokazatelje strukturne likvidnosti koji uključuju i pokazatelje LCR i NSFR.

Banka ne ograničava raspoloživost novčanih sredstava da bi uredno servisirala finansijske potrebe svojih klijenata. Rukovodstvo Banke smatra da se minimalni nivo reinvestiranja dospjelih sredstava može sa sigurnošću predvidjeti.

Obezbeđenje usaglašenosti, odnosno kontrolisane neusaglašenosti ročne strukture aktive i pasive Banke je od fundamentalnog značaja za rukovodstvo Banke u procesu upravljanja rizikom likvidnosti. Za banke nije uobičajeno da postoji potpuna ročna usklađenost, budući da neusaglašena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali u isto vreme povećava i rizik od gubitka.

U skladu sa Politikom i procedurama za upravljanje rizikom likvidnosti, propisani su način, dinamika i odgovornosti mjerenja rizika likvidnosti, određivanje limita, kao i izvještavanje o izloženosti riziku likvidnosti u cilju njegovog smanjenja na najmanju moguću mjeru.

Jedan od ključnih prioriteta Banke je da osigura da se sve dospjele obaveze izmiruju na vrijeme i da u isto vrijeme u potpunosti ispunjava regulativu koju propisuju Centralna banka BiH i Agencija za bankarstvo Republike Srpske. S tim u vezi Banka je obezbjedila adekvatan sistem za praćenje i planiranje likvidnosti koji omogućava efikasno upravljanje imovinom i obavezama sa gledišta novčanih tokova, finansijskih efekata i koncentracije, a s ciljem usklađivanja novčanih priliva i odliva. Planiranje likvidnosti podrazumjeva procjenu budućih potreba za likvidnim sredstvima imajući u vidu moguće promjene u ekonomskim, političkim i zakonskim uslovima poslovanja. Takvo planiranje podrazumijeva izradu različitih strategija upravljanja imovinom i obavezama kako bi se osigurale potrebe Banke za novčanim prilivima.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Banka je pored Politike i procedura za upravljanje rizikom likvidnosti izradila i Plan za vanredne (neočekivane) situacije i udare koji mogu ugroziti likvidnost Banke.

Plan za vanredne situacije sadrži tačnost i pravovremenost protoka informacija vezanih za likvidnost i upravljanje likvidnosti u Banci, jasno definisanje i razdvajanje ovlašćenja i odgovornosti vezanih za upravljanje likvidnosti Banke u uslovima vanredne situacije, mogućnost opcija za promjenu ponašanja stavki aktive i stavki obaveza, način i vrste komunikacije sa vlasnicima Banke, najvažnijim povjericima, poslovnim partnerima, drugim klijentima i javnošću u slučaju vanrednih okolnosti, specifikacija finansijskih izvora koji mogu i koji će biti dostupni u hitnim slučajevima sa utvrđivanjem stepena pouzdanosti, mogući scenariji vanrednih situacija sa konkretnim odgovorima na pitanje »šta ako« koja će opisati akciju Banke na situaciju tih mogućih scenarija vanrednih situacija (testiranje simuliranih mogućih stresnih scenarija) i druge elemente za koje Banka procijeni da su adekvatni njenom profilu poslovanja i rizika likvidnosti.

Na dan 31. decembra 2020. godine Banka je u potpunosti ispoštovala zakonsku regulativu Centralne banke BiH i Agencije za bankarstvo RS koja se odnosi na likvidnost, kao i standarde i usmjerenja za upravljanje rizikom likvidnosti definisane za potrebe konsolidacije NLB Grupe. Obavezna rezerva je održavana prema propisima utvrđenim od strane Centralne banke BiH.

Naredna tabela prikazuje sredstva i obaveze prema odgovarajućoj dospelosti na osnovu preostalog perioda od datuma bilansa stanja do ugovorenog datuma dospijeca. Tabela je pripremljena na osnovu nediskontovanih novčanih tokova finansijske imovine i obaveza i uključuje novčane tokove glavnice i kamate, uključujući i buduću kamatu.

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Preko 1 godine	Ukupno
Na dan 31. decembra 2020.					
FINANSIJSKA AKTIVA					
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke	239.693	-	-	-	239.693
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat	355.708	-	-	-	355.708
Kreditni plasirani bankama	-	91.106	-	-	91.106
Kreditni plasirani komitentima	54.341	69.585	190.160	645.055	959.142
Ukupna finansijska aktiva	649.742	160.691	190.160	645.055	1.645.649
FINANSIJSKA PASIVA					
Depoziti	991.764	25.236	131.871	96.435	1.245.306
Obaveze po kreditima	1.109	2.457	8.670	94.686	106.922
Subordinisane obaveze	-	-	-	11.164	11.164
Ukupna finansijska pasiva	992.873	27.692	140.541	202.286	1.363.392
Ročna neusklađenost na dan 31. decembar 2020. godine	(343.131)	132.999	49.619	442.770	282.257
Na dan 31. decembar 2019. godine					
Ukupna aktiva	590.974	204.442	182.875	585.630	1.563.921
Ukupna pasiva	774.315	29.306	328.659	204.810	1.337.090
Ročna neusklađenost na dan 31. decembar 2019. godine	(183.341)	175.136	(145.784)	380.820	226.831

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik da će fer vrijednost ili očekivani budući gotovinski tokovi finansijskih instrumenata fluktuirati, usled promjena tržišnih varijabli kao što su kamatne stope i devizni kursevi. Tržišni rizik se sastoji od rizika promjene kamatnih stopa i rizika promjene deviznih kurseva.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Rizik promjene kamatnih stopa

Kamatni rizik predstavlja nepovoljnu promjenu cijena aktivnih kamatnih stopa u odnosu na nivo pasivnih kamatnih stopa što može dovesti do smanjenja dobiti ili do povećanja zahtjeva za dodatnim kapitalom.

Kamatna osjetljivost, koja se javlja kao posljedica promjena tržišnih kamatnih stopa, utiče na visinu neto kamatnih prihoda i tržišnu vrijednost pojedinačnih finansijskih instrumenata.

Banka je izradila Politiku za upravljanje kamatnim rizicima čiji je cilj upravljanje i ograničavanje potencijalnog gubitka Banke zbog promjena stranih i domaćih kamatnih stopa koje utiču na ekonomsku i tržišnu vrijednost Banke.

Za postizanje cilja Politike za upravljanje kamatnim rizikom Banka identifikuje pozicije koje su osjetljive na promjenu kamatnih stopa, priprema podatke za obračun kamatno osjetljivih pozicija, utvrđuje metode mjerenja rizika, utvrđuje kontrolne mehanizme i utvrđuje limite, utvrđuje ovlaštenja i odgovornosti i izvještava ALCO odbor i Nadzorni odbor.

Svrha upravljanja rizikom kamatne stope, kao segmentom upravljanja aktivom i pasivom, je da odredi optimalnu kamatnu stopu, a samim tim i prihod Banke, uzimajući u obzir uslove na tržištu i konkurentno okruženje, a da istovremeno kamatnu stopu usklađuje sa bančinom aktivom i pasivom. S obzirom na ovaj cilj, veoma je bitno da se procjeni osjetljivost prihoda prema naglim promjenama kamatne stope na tržištu.

U cilju zaštite izloženosti riziku kamatne stope, Banka ugovora varijabilnu i fiksnu kamatnu stopu, usklađuje strukturu kamatonosne aktive i obaveza na koje se plaća kamata i koristi druga sredstva upravljanja rizikom kamatnih stopa.

Banka upravlja kamatnim rizikom tako što:

- adekvatno utvrđuje nivo kamatne marže, odnosno usklađuje visinu kamatnih stopa na pozicijama kamatno osjetljive aktive i pasive, uz istu ročnost i vremenski interval u okviru koga se ponovo utvrđuje visina kamatne stope; i/ili
- obezbeđuje ročnu usklađenost kamatno osjetljive aktive i pasive (kada je utvrđena fiksna kamatna stopa) odnosno usklađuje rok (vremenski interval za ponovno utvrđivanje kamatnih stopa u slučaju kada se primjenjuje promjenljiva kamatna stopa).
- Izrađuje simulacije kretanja pokazatelja ekonomske vrijednosti kapitala (EVE) u slučaju značajnih transakcija prije njihovog izvođenja

U upravljanju kamatnim rizikom Banka sprovodi stres testove koji simuliraju promjenu kamatnih stopa, njihov uticaj na kamatno osjetljive pozicije Banke i uticaj na neto kamatni prihod (NII) i zahtjev za dodatnim kapitalom Banke.

Banka je izložena rizicima koji kroz efekte promjena visine kamatnih stopa na tržištu djeluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine.

Naredna tabela prikazuje izloženost Banke rizicima od promjene kamatnih stopa. Pozicije aktive i pasive u tabeli su prikazane po knjigovodstvenoj vrijednosti na neto principu, po ugovorenim ili preostalim rokovima dospjeća sa stanjem na dan 31. decembra 2020.godine.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Na dan 31. decembar 2020.	Do mjesec dana	Od 1 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Preko 12 mjeseci	Nekama tonosno	Ukupno
FINANSIJSKA AKTIVA						
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke	181.627	-	-	-	58.065	239.693
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat	22.601	159.619	25.639	121.960	9.549	339.368
Kreditni plasirani bankama	53.144	8.585	-	-	29.211	90.940
Kreditni plasirani komitentima	54.682	182.535	135.530	466.021	2.265	841.032
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	1.380	-	-	-	1.380
Ukupna finansijska aktiva	312.054	352.119	161.169	587.981	99.090	1.512.413
FINANSIJSKA PASIVA						
Depoziti	986.397	60.867	91.950	96.343	5.258	1.240.815
Obaveze po kreditima	989	7.471	4.731	84.257	-	97.447
Subordinisane obaveze	-	-	-	8.021	-	8.021
Ukupna finansijska pasiva	987.385	68.338	96.681	188.621	5.258	1.346.283
Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa na dan 31. decembar 2020.	(675.331)	283.781	64.488	399.360	93.832	166.130
Na dan 31. decembra 2019.						
Ukupna aktiva	477.225	231.548	134.598	540.848	85.777	1.469.996
Ukupna pasiva	891.699	72.567	107.613	192.944	58.217	1.323.040
Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa na dan 31. decembar 2019.	(414.474)	158.981	26.985	347.904	27.560	146.956

Kamatni rizik predstavlja nepovoljnu promjenu cijena aktivnih kamatnih stopa u odnosu na nivo pasivnih kamatnih stopa.

U upravljanju kamatnim rizikom Banka koristi simulaciju očekivanih i ekstremnih promjena kamatnih stopa i uticaj tih promjena na bilans uspjeha.

U sledećoj tabeli je prikazan uticaj očekivanih promjena kamatnih stopa na profit Banke, a da su pri tome sve ostale varijable ostale nepromjenjene:

Osjetljivost bilansa uspjeha na promjenu kamatnih stopa za 31. decembra 2020.

Uvećanje kamatnih stopa	Uticaj na bilans uspjeha u 000 KM	Smanjenje kamatnih stopa	Uticaj na bilans uspjeha u 000 KM
+ 100 bp	1.495	- 100 bp	(1.495)

Osjetljivost bilansa uspjeha na promjenu kamatnih stopa za 31. decembra 2019.

Uvećanje kamatnih stopa	Uticaj na bilans uspjeha u 000 KM	Smanjenje kamatnih stopa	Uticaj na bilans uspjeha u 000 KM
+ 100 bp	1.323	- 100 bp	(1.323)

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Devizni rizik

Devizni rizik predstavlja izloženost Banke mogućem uticaju promjena deviznih kurseva i opasnosti da nepovoljne promjene imaju za rezultat gubitak Banke.

Devizni rizik nastaje kada Banka ima otvorenu deviznu poziciju koja može dovesti do nastanka gubitka zbog promjene međuvalutnih odnosa, odnosno promjene cijene KM u odnosu na druge valute.

Izlaganje riziku dovodi do porasta pozitivnih i negativnih kursnih razlika koje se evidentiraju u bilansu uspeha. Banka upravlja deviznim rizikom kroz usklađivanje valutne strukture aktive i pasive, a u skladu sa očekivanim promjenama deviznog kursa.

U skladu sa Odlukom Agencije za bankarstvo Republike Srpske o minimalnim standardima za upravljanje deviznim rizikom, Banka je izradila Program, politike i procedure za upravljanje deviznim rizikom kojom su definisani: pojmovi vezani za devizni rizik, ciljevi i principi Banke u obavljanju deviznih aktivnosti, opis deviznih aktivnosti, minimalni standardi za upravljanje deviznim rizikom, ovlašćenja za obavljanje deviznih aktivnosti, procedure za upravljanje i kontrolu deviznih aktivnosti i deviznog rizika i izvještavanje.

Odlukom Agencije za bankarstvo o izračunavanju kapitala, Banka je u obavezi da za otvorenu deviznu poziciju iznad 2% regulatornog kapitala, obračunava dodatni kapitalski zahtjev za devizni rizik.

Ciljevi Banke u obavljanju deviznih aktivnosti usmjereni su na:

- obavljanje poslovnih aktivnosti u skladu sa minimalnim standardima poslovanja prema Zakonu o bankama, Odlukama Agencije za bankarstvo i poslovnim politikama Banke;
- održavanje otvorene devizne pozicije u skladu sa planiranim iznosom rizične aktive za devizni rizik;
- upravljanje deviznim rizicima i izvještavanje u skladu sa standardima NLB Grupe;
- kontinuiranim praćanjem i izvještavanjem o deviznim rizicima Banke organa Banke i eksternih institucija.

Devizne aktivnosti koje Banka obavlja i koje planira obavljati u budućnosti su: uspostavljanje i održavanje odnosa sa optimalnim brojem korespondentnih banaka i držanje optimalnog broja računa kod inostranih banaka, investiranje u portfelj hartija od vrijednosti u EUR ili KM sa EUR klauzulom, poslovi deviznog tržišta i platnog prometa sa inostranstvom, prikupljanje deviznih depozita, kreditni poslovi sa inostranstvom, dokumentarni poslovi, transakcije u zemlji sa stanim valutama koje se odnose na poslovanje sa deviznom efektivom, devizama u aktivi Banke (depoziti, krediti, avansi). Poslovanje sa devizama se odnosi na poslove deviznih depozita i štednje, konverzije, mjenjački poslovi i drugi poslovi u devizama.

Na dan 31. decembra 2020. Banka je ispunjavala sve propise i smjernice za upravljanje tržišnim rizikom, propisane od strane lokalnog regulatora i utvrđene politikama Banke.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Naredna tabela prikazuje izloženost Banke deviznom riziku na dan 31.12.2020. godine.

	<u>EUR</u>	<u>USD</u>	<u>Ostale valute</u>	<u>Ukupno devizni podbilans</u>	<u>KM podbilans</u>	<u>UKUPNO</u>
Na dan 31. decembar 2020.						
AKTIVA						
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke	8.600	457	1.945	11.002	228.691	239.693
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat	191.293	4.777	-	196.070	63.458	259.528
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha sa deviznom klauzulom	1.380	-	-	1.380	-	1.380
Kreditni plasirani bankama	72.008	4.799	9.045	85.852	5.088	90.940
Kreditni plasirani komitentima	4.187	2.265	-	6.452	405.440	411.892
Osnovna sredstva i nematerijalna ulaganja, (neto), investicione nekretnine, stalna sredstva za prodaju	-	-	-	-	34.983	34.983
Ostala aktiva	648	-	-	648	6.902	7.550
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat sa deviznom klauzulom	-	-	-	-	79.840	79.840
Kreditni plasirani komitentima sa deviznom klauzulom	429.123	-	17	429.140	-	429.140
Ukupna aktiva	<u>707.239</u>	<u>12.298</u>	<u>11.007</u>	<u>730.544</u>	<u>824.402</u>	<u>1.554.946</u>
PASIVA						
Depoziti	427.075	12.309	10.608	449.992	555.105	1.005.097
Obaveze po kreditima	452	-	-	452	-	452
Subordinisane obaveze	8.021	-	-	8.021	-	8.021
Rezervisanja	-	-	-	-	8.039	8.039
Ostala pasiva	385	4	20	409	8.127	8.536
Obaveze po kreditima sa deviznom klauzulom	96.995	-	-	96.995	-	96.995
Depoziti sa deviznom klauzulom	235.718	-	-	235.718	-	235.718
Ukupna pasiva	<u>768.646</u>	<u>12.313</u>	<u>10.628</u>	<u>791.587</u>	<u>571.271</u>	<u>1.362.858</u>
Neto devizna pozicija	<u>(61.407)</u>	<u>(15)</u>	<u>379</u>	<u>(61.043)</u>	<u>253.131</u>	<u>192.088</u>
Na dan 31. decembra 2019.						
Ukupna aktiva	<u>720.307</u>	<u>6.625</u>	<u>11.520</u>	<u>738.452</u>	<u>774.503</u>	<u>1.512.955</u>
Ukupna pasiva	<u>773.960</u>	<u>11.744</u>	<u>10.333</u>	<u>796.037</u>	<u>543.740</u>	<u>1.339.777</u>
Neto devizna pozicija	<u>(53.653)</u>	<u>(5.119)</u>	<u>1.187</u>	<u>(57.585)</u>	<u>230.763</u>	<u>173.178</u>

Banka nije računala simulaciju očekivanih ekstremnih promjena deviznih kurseva i njihov uticaj na bilans uspjeha s obzirom da je kurs domaće valute KM u odnosu na EUR fiksiran (1 EUR = 1,95583 KM), a izloženost Banke u drugim valutama nije materijalno značajna.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)****Fer vrijednost finansijske imovine i obaveza**

Fer vrijednost predstavlja iznos za koji se neka imovina može razmijeniti ili obaveza izmiriti između obaviještenih i voljnih strana u uobičajenim tržišnim uslovima. Ako su informacije dostupne, fer vrijednost se zasniva na tržišnim cijenama. Međutim, za značajan dio finansijskih instrumenata Banke ne postoje lako dostupne tržišne cijene. U uslovima kada tržišne cijene nisu lako dostupne, fer vrijednost se procjenjuje korištenjem modela diskontovanih novčanih tokova ili drugim tehnikama procjene. Promjene određenih pretpostavki, uključujući diskontne stope i procijenjene buduće novčane tokove, značajno utiču na procjenu. Zbog navedenog se izračunata fer tržišna procjena možda ne mogu realizovati pri prodaji finansijskih instrumenata u tekućem periodu.

Plasmani bankama

Plasmani bankama uključuju međubankarske plasmane. Fer vrijednost plasmana sa promjenljivom kamatom i sa fiksnom kamatom predstavlja njihovu knjigovodstvenu vrijednost. Banka u svom portfelju ima plasmane sa vrlo kratkim dospeljem.

Kredit i potraživanja od komitenata

Kredit i potraživanja od komitenata umanjani su za ispravku vrijednosti. Procijenjena fer vrijednost predstavlja diskontovani iznos očekivanih procijenjenih budućih novčanih tokova od glavnice i kamate. Očekivani budućni novčani tokovi diskontuju se trenutno važećim tržišnim stopama s ciljem određivanja njihove fer vrijednosti.

Depoziti banaka i komitenata

Za depozite po viđenju i depozite koji nemaju definisano dospelje, fer vrijednost je iznos plativ po viđenju na dan bilansa. Procijenjena fer vrijednost depozita s fiksnim dospeljem zasniva se na diskontovanim novčanim tokovima prema trenutno važećim kamatnim stopama na depozite sličnog preostalog dospelja. Fer vrijednost oročenih depozita sa promjenljivom kamatnom stopom približno je jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrijednosti.

Uzeti krediti

Fer vrijednost uzetih kredita izračunava se diskontovanjem budućih novčanih tokova na sadašnju vrijednost preostalog duga i budućih kamata. Buduće kamate izračunavaju se primjenom trenutne vrijednosti Euribora.

Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat

Sve hartije od vrijednosti u portfoliju Banke prema MSFI 9 razvrstane su u grupu po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat. Izračun fer vrijednost vrši se na kraju svakog mjeseca, a razlika fer vrijednosti u odnosu na nabavnu vrijednost, ili vrijednost utvrđenu u prethodnom obračunskom periodu, knjiži se u korist / na teret ostalog ukupnog rezultata, tj. kapitala. Na dan 31. decembra 2020. ukupna tržišna vrijednost hartija od vrijednosti uključujući i obračunate kamate iznosi KM 339.368 hiljada.

Tokom 2020. Godine Banka je prilagodila svoju metodologiju za zahtjeve regulatorne odluke te definisala da se za potrebe vrednovanja koristi se jedna od sljedećih metoda:

1. tržišna metoda:

a. metoda vrednovanja po tržišnoj cijeni (Mark – to – Market), prema kojoj se za vrednovanje HOV koristi posljednja srednja cijena sa aktivnog tržišta ili

b. metoda vrednovanja po modelu (Mark – to – Model) koja se koristi ukoliko postoji aktivno tržište za sličnu HOV, ali ne za predmetnu HOV koja se vrednuje (npr. dužnički instrument je izdat od strane istog emitenta i/ili ima istu ročnost i sl.),

2. metoda diskontovanog novčanog toka (Discounted cash flows) koja podrazumijeva svođenje na sadašnju vrijednost, a koristi se ukoliko nisu dostupne informacije o cijeni za istu ili sličnu stavku finansijske aktive na aktivnom tržištu.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Smatra se da za određenu HOV postoji **aktivno tržište** ako su ispunjeni uslovi u nastavku:

1. u slučaju da period od emitovanja HOV nije kraći od 12 mjeseci, uslov aktivnog tržišta je ispunjen ako su u proteklih 12 mjeseci izvršene minimalno 24 transakcije, ako su u tom periodu na kvartalnom nivou ostvarene najmanje četiri transakcije, te ako je u posljednjem kvartalu ostvaren promet od minimalno 25.000 KM.
2. U slučaju da je period od emitovanja HOV duži od tri, a kraći od 12 mjeseci, uslov aktivnog tržišta je ispunjen ako su u tom periodu realizovane u prosjeku dvije transakcije mjesečno, te ako je u posljednjem kvartalu ostvaren promet od minimalno 25.000 KM.
3. U slučaju da je period od emitovanja HOV kraći od tri mjeseca, smatra se da za datu HOV postoji aktivno tržište.

Finansijski instrumenti koji se mjere po fer vrijednosti razvrstani su u tri grupe ovisno od dostupnosti pokazatelja fer vrijednosti.

Nivo 1: fer vrijednost se utvrđuje na osnovu tržišne cijene (bez prilagođavanja i modifikacija). Ovaj nivo uključuje dužničke i vlasničke HOV koje kotiraju na berzama.

Nivo 2: Vrijednost finansijskih instrumenata procjenjuje se modelom vrednovanja koji se direktno ili indirektno zasniva na tržišnim podacima.

Nivo 3: Ovaj nivo uključuje sredstva i obaveze mjerene korištenjem modela vrednovanja na osnovu netržišnih podataka. Netržišni ulazni podaci se koriste kada odgovarajući tržišni podaci nisu dostupni. Ovi podaci odražavaju pretpostavke koje bi drugi učesnici na tržištu mogli koristiti prilikom određivanja fer vrijednosti.

Pregled hartija od vrijednosti koje se drže radi naplate i prodaje, odnosno koje su klasifikovane po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat, prema nivoima fer vrijednosti dat je u sljedećoj tabeli:

31. decembar 2020. godine	1. nivo	2. nivo	3. nivo	Ukupno
Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat (FV OCI) - dužničke	173.152	165.974	-	339.126
Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat (FV OCI) - vlasničke	-	-	242	242
31. decembar 2019. godine	1. nivo	2. nivo	3. nivo	Ukupno
Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat (FV OCI) - dužničke	185.910	101.243	-	287.153
Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat (FV OCI) - vlasničke	-	-	238	238

U sljedećoj tabeli prikazana je fer vrijednost prema nivoima razvrstavanja. Svođenje na fer vrijednost vrši se na kraju svakog mjeseca, a razlika vrijednosti u odnosu na nabavnu vrijednost knjiži se u korist ili na teret kapitala. Efekti vrednovanja iskazani su u Izvještaju o promjenama na kapitalu i u okviru pozicije Ostali finansijski rezultat. Navedene hartije služe kao sekundarne rezerve likvidnosti.

NLB BANKA A.D. BANJA LUKA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2020.
(Svi iznosi su izraženi u 000 KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat

	Nivo 1		Nivo 2		Nivo 3		Tehnike vrednovanja i ulazni podaci
	kotiraju se na berzi		nema aktivnog trgovanja				
	2020.	2019.	2020.	2019.	2020.	2019.	
Dužničke hartije od vrijednosti							
- Obveznice Republike Slovenija	142.581	130.715	-	-	-	-	Tržišna cijena na dan bilansa
- Obveznice Ministarstva finansija Republike Srpske	14.831	3.226	-	-	-	-	
- Obveznice Bosne i Hercegovine	26	51	-	-	-	-	
- Federacija Bosne i Hercegovine	-	-	-	-	-	-	
- Finska	2.109	2.087	-	-	-	-	
- Francuska	4.297	18.024	-	-	-	-	
- Irska	4.531	10.580	-	-	-	-	
- SAD	4.777	5.309	-	-	-	-	
- Njemačka	-	5.878	-	-	-	-	
- Španija	-	7.937	-	-	-	-	
- Obveznice Opštine Modriča	-	2.103	-	-	-	-	
- JP Autoceste FBiH	-	-	-	3.020	-	-	
- Obveznice i trezorski zapisi Republike Srpske	-	-	157.657	91.070	-	-	
- Obveznice Opštine Bijeljina	-	-	-	-	-	-	
- Obveznice Opštine Zvornik	-	-	202	391	-	-	
- Grad Banja Luka	-	-	2.604	3.132	-	-	
- Obveznice Opštine Šipovo	-	-	99	159	-	-	
- Obveznice Opštine Kozarska Dubica	-	-	399	433	-	-	
- Obveznice Opštine Kotor Varoš	-	-	3.037	3.038	-	-	
- Obveznice Opštine Modriča	-	-	1.976	-	-	-	
Vlasničke hartije od vrijednosti	-	-	-	-	-	-	
- SWIFT	-	-	-	-	78	74	
- Centralni registar HOV Republike Srpske	-	-	-	-	164	164	
Ukupno	173.152	185.910	165.974	101.243	242	238	

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Kretanje finansijskih sredstava mjenjenih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
Početno stanje 01. januar	287.391	209.892
Povećanje	300.406	336.808
Dospjeće i prodaja	(245.327)	(261.009)
Obračunata kamata	(1.692)	(1.532)
Dospjela kamata	(2)	(838)
Promjena fer vrijednosti	(1.408)	4.070
Krajnje stanje 31. decembar	<u>339.368</u>	<u>287.391</u>

Sljedeća tabela prikazuje knjigovodstvene iznose i fer vrijednost finansijske imovine i obaveza koji u bilansu Banke nisu uključeni po fer vrijednosti:

	Knjigovodstvena vrijednost		Fer vrijednost		Hijerarhija fer vrijednosti
	31.12.2020.	31.12.2019.	31.12.2020.	31.12.2019.	
Finansijska imovina po amortizovanom trošku					
Kreditni bankama	90.940	96.455	90.835	96.468	nivo 3
Kreditni komitentima	841.032	804.151	883.456	820.306	nivo 3
Ukupno	931.972	900.606	974.291	916.774	
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku					
Depoziti banaka	2.260	16.100	2.260	16.100	nivo 3
Depoziti komitenata	1.238.555	1.208.304	1.234.588	1.213.020	nivo 3
Obaveze po uzetim kreditima	97.447	90.620	88.750	88.634	nivo 3
Ukupno	1.338.262	1.315.024	1.325.598	1.317.754	

Operativni rizik

Operativni rizik je rizik koji nastaje zbog nedostataka ili grešaka kod djelovanja unutrašnjih procesa, sistema i ljudi ili zbog vanjskih događaja. Definicija uključuje pravni rizik, ali ne uključuje strateški rizik i rizik gubitka goodwill-a, ali se zbog značaja rizik goodwill-a uzima u obzir kod upravljanja operativnim rizikom.

Izloženost Banke operativnom riziku određuju unutrašnji i vanjski faktori.

Unutrašnji faktori koji određuju izloženost Banke operativnom riziku su: stručnost kadrova, kvalitet procesa i sistema, korporativna kultura, fluktuacija radne snage, promjene u organizacionoj strukturi Banke i slično.

Vanjski faktori koji određuju izloženost Banke operativnom riziku su: promjene u finansijskom sektoru, tehnološki napredak, promjene u političkom okruženju, ekonomske promjene i slično.

Upravljanje operativnim rizicima se sastoji od sljedećih aktivnosti:

- praćenje, evidentiranje i izvještavanje o nastalim štetnim događajima,
- identifikacija operativnih rizika,
- ocjenjivanje operativnih rizika,
- savladavanje operativnih rizika,
- izvještavanje o operativnim rizicima,
- formiranje iznosa minimalnog adekvatnog kapitala za zaštitu od nastanka gubitka po osnovu operativnih rizika.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Praćenje nastalih štetnih događaja iz djelokruga operativnih rizika daje istorijski pregled o veličini i vrsti realizovanih operativnih rizika i odvija se u skladu sa Uputstvom za evidentiranje štetnih događaja.

Identifikacija i ocjenjivanje operativnih rizika se izvodi na svim procesima u okviru Sektora i samostalnih službi i predstavlja preduslov za savladavanje operativnih rizika.

4.3. Upravljanje kapitalom

U 2017. godini donesen je Zakon o bankama (Sl. glasnik 4/17), i Odluka o izračunavanju kapitala (Sl. glasnik 74/17). U 2019. i 2020. godini objavljene su Izmjene i dopune Odluke o izračunavanju kapitala banaka.

Banka je u 2019. i 2020. godini primjenjivala navedenu regulativu za izračunavanje kapitala.

Osnivački kapital NLB Banke a.d. Banja Luka iznosi 62.003 hiljade KM. Minimalni iznos uplaćenog osnivačkog kapitala u skladu sa Zakonom o bankama iznosi 15.000 hiljada KM .

U skladu sa Odlukom Agencije kapital čine:

1. Redovni osnovni kapital (CET 1)
2. Dodatni osnovni kapital
3. Osnovni kapital (1+2)
4. Dopunski kapital (T2)
5. Regulatorni kapital (3+4).

Regulatorni kapital banke predstavlja zbir osnovnog i dopunskog kapitala nakon regulatornih usklađivanja.

Osnovni kapital banke, jeste zbir stavki redovnog osnovnog kapitala nakon regulatornih usklađivanja i stavki dodatnog osnovnog kapitala nakon regulatornih usklađivanja.

Odbitne stavke osnovnog kapitala su iznos nematerijalne imovine, nepokriveni gubitak iz prethodnih godina i gubitak tekuće godine, knjigovodstvena vrijednost vlastitih akcija u posjedu Banke.

Dopunski kapital je zbir instrumenata kapitala, subordinisanih dugova, opštih ispravki vrijednosti za kreditne gubitke i drugih stavki dopunskog kapitala nakon regulatornih usklađivanja, koji ne može biti veći od jedne trećine osnovnog kapitala.

Na dan 31. decembar 2020. godine Redovni osnovni kapital Banke čine:

- akcionarski kapital,
- emisiona premija,
- rezerve kapitala formirane iz dobiti,
- zadržana dobit,
- efekti prve primjene Odluke Agencije za bankarstvo Republike Srpske o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka (umanjenje kapitala),
- ostale rezerve (efekti prve primjene MRS 39 i MSFI 9)
- ostali ukupan rezultat,

umanjeno za regulatorna usklađivanja:

- nematerijalna ulaganja (softver, licence,...)
- odložena poreska sredstva.

Banka nema pozicije u dodatnom kapitalu.

Osnovni kapital jednak je redovnom osnovnom kapitalu.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**4.3. Upravljanje kapitalom (nastavak)**

Dopunski kapital čine:

- Opšte ispravke vrijednosti za kreditne gubitke koje predstavljaju ispravke vrijednosti raspoređene u fazu 1 u skladu sa MSFI 9 ili 1,25% ponderisane rizične aktive za kreditni rizik, u zavisnosti od toga koji iznos je manji,
- Subordinisani dug.

Odbitna stavka od kapitala u 2019. godini je nedostajuća rezerva u skladu sa regulativnim zahtjevom. Primjenom nove Odluke Agencije za bankarstvo od 01. januara 2020. godine ukida se nedostajuća rezerva.

Razlika umanjenja vrijednosti finansijske imovine u skladu sa MRS 39 i umanjenja (rezervisanja) obračunatih u skladu sa Odlukom ABRS o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikacija aktive evedintirana je u momentu prelaska na MRS rezervisanja u početnom stanju 01. januara 2010. godine kao posebna rezerva u kapitalu u okviru rezervi banke u iznosu od KM 1.951 hiljada.

Efekte prve primjene MSFI 9 takođe su evidentirani u kapitalu i predstavljaju razliku umanjenja vrijednosti i rezervisanja obračunatih u skladu sa MSFI 9 i MRS 39 na dan prve primjene standarda 01.01.2018. godine. Efekat prve primjene MSFI 9 iznosi KM 6.317 hiljada.

Navedeni efekti su prema Odluci ABRS evidentirani kao Ostale rezerve u kapitalu.

Prema Uputstvu ABRS, ukoliko je iznos rezervi za kreditne gubitke formiran u skladu sa Odlukom ABRS veći od zbira ispravki vrijednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama u skladu sa MSFI 9 i iskazane razlike rezervisanja u početnom stanju, taj iznos predstavlja nedostajuću rezervu po regulatornom zahtjevu i predstavlja odbitnu stavku od kapitala u 2019. godini.

Banka je na 31. decembar 2019. godine iskazala nedostajuću rezervu u skladu sa regulatornim zahtjevom u iznosu od KM 13.819 hiljada .

Efekte prve primjene Odluke Agencije za bankarstvo Republike Srpske o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka prikazani su u kapitalu na 01. januar 2020. godine i umanjuju redovni osnovni kapital u iznosu od KM 2.336 hiljada.

U skladu sa Zakonom i Odlukom Agencije, banka mora u svakom trenutku ispunjavati minimum kapitalnih zahtjeva:

- 1) stopu redovnog osnovnog kapitala od 6,75%,
- 2) stopu osnovnog kapitala od 9%,
- 3) stopu regulatornog kapitala od 12%.

Stope kapitala izračunavaju se na sljedeći način:

- 1) stopa redovnog osnovnog kapitala kao odnos redovnog osnovnog kapitala i ukupnog iznosa izloženosti riziku,
- 2) stopa osnovnog kapitala kao odnos osnovnog kapitala banke i ukupnog iznosa izloženosti riziku,
- 3) stopa adekvatnosti regulatornog kapitala kao odnos regulatornog kapitala banke i ukupnog iznosa izloženosti riziku.

Ukupni iznos izloženosti riziku izračunava se kao zbir :

- kreditnog rizika,
- tržišnog rizika (devizni rizik, rizik namirenja, robni rizik),
- operativnog rizika.

Rizikom ponderisana aktiva (kreditni rizik) je bilansna i vanbilansna rizična aktiva umanjena za rezervisanja po regulatornom zahtjevu i ponderisana propisanim ponderom u svrhu utvrđivanja kapitalnog zahtjeva. Kod utvrđivanja kreditnog rizika primjenjuju se propisane tehnike smanjenja kreditnog rizika (kolaterali i sl.).

Kapitalni zahtjev za operativni rizik izračunava se kao 15% trogodišnjeg prosjeka pokazatelja iz bilansa uspjeha, odnosno prihoda i rashoda koji se prema Odluci Agencije uključuju u obračun.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**4.3. Upravljanje kapitalom (nastavak)**

Banka izračunava kapitalni zahtjev za devizni rizik ako zbir njene ukupne neto otvorene devizne pozicije prelazi 2% njenog regulatornog kapitala. Metodologija izračunavanja neto otvorene devizne pozicije propisana je Odlukom Agencije.

Pored minimalnih zahtjeva za održavanje stope adekvatnosti redovnog osnovnog, osnovnog i regulatornog kapitala, banke imaju obavezu da održavaju i zaštitne slojeve kapitala.

U skladu sa Odlukom Agencije zaštitni sloj za očuvanje kapitala jeste regulatorni kapital koji banka mora održavati u obliku redovnog osnovnog kapitala u iznosu od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku.

Zaštitni sloj za očuvanje kapitala predstavlja dio redovnog osnovnog kapitala iznad propisanog minimuma od 6,75% ukupnog iznosa izloženosti riziku. Ovaj zahtjev dovodi do povećanja i ostale dvije stope adekvatnosti kapitala.

Pored navedenih zaštitnih slojeva, Agencija će odrediti listu sistemski značajnih banaka.

Agencija može odrediti stopu zaštitnog sloja kapitala za sistemski značajne banke u visini od 0% do 2% ukupnog iznosa izloženosti riziku.

Ukoliko banka ne ispunjava navedene zahtjeve, uključujući i zaštitne slojeve kapitala, primjenjuju se ograničenja raspodjele dobiti, isplate dividende i varijabilnih naknada.

Osim propisanih stopa adekvatnosti kapitala banka je dužna da održava stopu finansijske poluge (leverage ratio) najmanje u iznosu od 6%. Stopa finansijske poluge predstavlja odnos osnovnog kapitala i iznosa ukupne izloženosti banke. Na dan 31. decembar 2020. godine stopa finansijske poluge iznosi 8,5% (2019: 8,6%).

Ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom su:

- obezbijediti usaglašenost sa zahtevima Agencije za bankarstvo Republike Srpske (ABRS),
- obezbijediti usaglašenost sa standardima NLB grupe,
- obezbijediti jaku kapitalnu osnovu kao podršku daljem razvoju poslovanja Banke,
- obezbijediti mogućnost dugoročnog nastavka poslovanja uz obezbjeđenje prinosa akcionarima.

Rukovodstvo Banke redovno prati pokazatelje adekvatnosti Banke i druge pokazatelje poslovanja, a izvještaji u propisanoj formi o ostvarenim vrijednostima pokazatelja kvartalno se dostavljaju ABRS i Nadzornom odboru Banke, a Upravi Banke i ALCO odboru mjesečno.

Banka upravlja kapitalom i vrši usklađivanja u skladu sa svojim ciljevima, tržišnim promjenama i rizicima karakterističnim za aktivnosti Banke. U zavisnosti od primarnog cilja, Banka prilagođava strukturu kapitala odnosno povećava kapital na sljedeće načine:

- korekcijom iznosa dividende koja se isplaćuje akcionarima, tj. povećanjem akcionarskog kapitala iz ostvarene dobiti,
- povećanjem rezervi kapitala iz ostvarene dobiti,
- izdvajanjem dijela dobiti u zadržanu dobit,
- novom emisijom akcija koja može biti privatna i javna,
- povećanjem dopunskih stavki kapitala.

U 2019. godini Banka je izvršila isplatu dividende akcionarima u iznosu ukupno ostvarene dobiti iz 2018. godine KM 36.370 hiljada.

U 2020. godini Banka nije vršila isplatu dividende akcionarima zbog zabrane isplate dividende u skladu sa Odlukom Agencije za bankarstvo Republike Srpske o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih ekonomskih posljedica uzrokovanih virusnim oboljenjem Covid 19.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Upravljanje kapitalom (nastavak)

Tokom 2020. godine, kao i na dan 31. decembra 2020. godine i 31. decembar 2019. godine svi pokazatelji kapitala Banke su usaglašeni sa svim važećim propisima.

	31.12.2020.	31.12.2019.
Redovni osnovni kapital		
Akcionarski kapital i emisiona premija	62.160	62.160
Rezerve iz dobiti	54.734	54.734
Zadržana dobit	12.045	5.487
Efekti prve primjene Odluke Agencije	(2.336)	-
Ostali ukupan rezultat	5.093	6.007
Ostale rezerve	8.268	8.268
Odbitne stavke	(3.629)	(2.792)
Ukupno	136.335	133.864
Dodatni kapital	-	-
Osnovni kapital	136.335	133.864
Dopunski kapital		
Opšte ispravke vrijednosti	9.249	9.287
Subordinisani dug	7.823	7.823
Nedostajuće rezerve po regulatornom zahtjevu	-	(13.969)
Ukupno	17.072	3.141
Regulatorni kapital	153.407	137.005
Ponderisana rizična aktiva:		
Ukupna ponderisana rizična aktiva kreditni rizik	739.903	742.980
Devizni rizik	28.027	5.618
Ponderisani operativni rizik	114.457	111.726
Ukupna ponderisana rizična aktiva i vanbilans	882.387	860.324
Stopa osnovnog kapitala na dan 31. decembar	15,45%	15,56%
Stopa regulatornog kapitala na dan 31. decembar	17,39%	15,92%

Podaci prikazani na 31. decembar 2020. godine u trenutku pripreme ovih izvještaja još nisu revidirani s obzirom da je regulatorni rok za reviziju istih 30. april 2021. godine.

5. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

a. *Prihodi od kamata*

	Godina završena 31. decembra	
	2020.	2019.
Prihodi od kamata obračunati primjenom efektivne kamatne stope		
Novčana sredstva i sredstva kod drugih banaka	10	33
Kreditni po amortizovanom trošku	34.927	35.640
Naknade po kreditima	2.294	2.302
Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat	4.116	3.608
Prihod kamata modifikovanih kredita	80	-
Prihodi od kamata koji se ne obračunavaju primjenom efektivne kamatane stope		
Kreditni po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	115	97
Zatezna kamata	241	1.408
	41.783	43.088

Prihodi od kamata po komitentima

	Godina završena 31. decembra	
	2020.	2019.
Prihodi od kamata obračunati primjenom efektivne kamatne stope		
Stanovništvo	21.309	19.981
Banke	22	33
Javni sektor	8.407	8.193
Preduzeća	10.701	12.363
Preduzetnici	804	767
Strana lica	184	246
	41.427	41.583

Prihodi od kamata koji se ne obračunavaju primjenom efektivne kamatane stope

Stanovništvo	96	289
Javni sektor	6	7
Preduzeća	241	1.193
Preduzetnici	13	16
	356	1.505
	41.783	43.088

U ukupnom iznosu kamatnih prihoda po kreditima i hartijama od vrijednosti iznos od KM 4.496 hiljada odnosi se na Vladu Republike Srpske (Ministarstvo finansija), (2019: KM 5.132 hiljada).

5. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA (nastavak)

b. *Rashodi od kamata*

	Godina završena 31. decembra	
	2020.	2019.
Depoziti banaka i komitenata	220	104
Depoziti građana	2.870	3.443
Obaveze po kreditima	1.442	1.380
Subordinirani dug	422	424
Negativna kamata	410	584
Obaveze po osnovu lizinga (napomena 20.b)	35	34
Obračunata kamata po aktuarskom obračunu	25	38
	5.424	6.007

Rashodi od kamata po komitentima

	Godina završena 31. decembra	
	2020.	2019.
Stanovništvo	2.870	3.490
Banke	857	1.010
Javni sektor	192	83
Preduzeća	1.505	1.424
	5.424	6.007

6. PRIHODI I RASHODI PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA

a. *Prihodi po osnovu naknada i provizija*

	Godina završena 31. decembra	
	2020.	2019.
Naknade za bankarske usluge unutrašnjeg platnog prometa	16.692	17.241
Naknade za bankarske usluge deviznog platnog prometa	3.490	3.544
Naknade po izdatim sefovima	39	39
Naknade za kupoprodaju deviza	1.246	1.651
Naknade po kartičarskom poslovanju	8.452	8.478
Provizije po izdatim garancijama i drugim jemstvima	815	844
Ostale naknade	19	-
	30.753	31.797

b. *Rashodi po osnovu naknada i provizija*

	Godina završena 31. decembra	
	2020.	2019.
Naknade za usluge platnog prometa u zemlji	875	899
Naknade za usluge platnog prometa u inostranstvu	143	136
Naknada za osiguranje depozita	2.697	2.560
Naknade za usluge kupoprodaje deviza	258	279
Naknade za rad sa platnim karticama i procesiranje kartica	5.008	5.763
Naknade povezanim bankama	19	20
Naknada za prekoračenje limita	365	366
Ostale naknade i provizije	261	225
	9.626	10.248

7. NETO KURSNE RAZLIKE

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Pozitivne kursne razlike i pozitivni efekti valutne klauzule	4.779	4.254
Negativne kursne razlike i negativni efekti valutne klauzule	(3.819)	(2.961)
Neto prihodi od kursnih razlika	<u>960</u>	<u>1.293</u>

8. GUBICI OD PROMJENE VRIJEDNOSTI IMOVINE

	Godina završena 31. decembra	
	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Gubici od promjene vrijednosti nekretnina u upotrebi (Napomena 20a)	(442)	(201)
Gubici od promjene vrijednosti nekretnina namijenjenih prodaji (Napomena 23)	(37)	(8)
Gubici od promjene vrijednosti nekretnina stečenih naplatom potraživanja	-	(83)
Gubici od promjene vrijednosti investicionih nekretnina (Napomena 20a)	21	-
	<u>(458)</u>	<u>(292)</u>

9. OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA

	Godina završena 31. decembra	
	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Prihodi od zakupnina	28	80
Prihod od dividende	4	10
Neto prihod od prodaje materijalne imovine	63	43
Prihod od prodaje stečene materijalne aktive	516	-
Ostalo	51	65
	<u>662</u>	<u>198</u>

10. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	Godina završena 31. decembra	
	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Neto lična primanja	8.267	8.367
Porezi i doprinosi na neto lična primanja	6.162	6.787
Ostale naknade zaposlenima (neto)	2.418	1.287
	<u>16.847</u>	<u>16.441</u>

11. ADMINISTRATIVNI I OPŠTI TROŠKOVI POSLOVANJA

	Godina završena 31. decembra	
	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Troškovi materijala i usluga	2.411	2.409
Troškovi naknada za superviziju Agenciji za bankarstvo	1.059	1.033
Troškovi zakupa (napomena 20.b)	277	277
Troškovi reklame i propaganda	265	323
Troškovi reprezentacije	29	95
Ostali administrativni troškovi	2.292	2.011
Premije osiguranja	207	197
	<u>6.540</u>	<u>6.345</u>

12. OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA

	Godina završena 31. decembra	
	2020.	2019.
Indirektni porezi	677	717
Ostali rashodi	460	344
	1.137	1.061

13. NETO GUBICI/DOBICI OD UMANJENJA VRIJEDNOSTI I REZERVISANJA

	Godina završena 31. decembra	
	2020.	2019.
Kreditni bankama novčana sredstva	41	2
Kreditni stanovništvu	(1.761)	(3)
Kreditni državi	(2.564)	1.205
Kreditni preduzetnicima	(802)	(554)
Kreditni privredi	(2.896)	3.088
Ostala aktiva	(27)	(216)
Naolata iz računovodstvenog otpisa	510	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (Napomena 19)	(253)	(409)
Neto prihod/(rashod) rezervisanja po vanbilansnim obavezama (Napomena 28c)	99	(631)
Neto rashod/prihod rezervisanja po sudskim sporovima (napomena 28b)	600	15
	(7.053)	2.497

14. POREZ NA DOBIT

	Godina završena 31. decembra	
	2020.	2019.
Dobit za godinu prije oporezivanja	24.146	36.480
Plus:		
Korekcija dobiti		
Nepriznati iznos troška otpremnine	-	93
Nepriznati iznos troška amortizacije	463	363
Nepriznati rashod kamate	39	37
Nepriznati iznos troška reprezentacije	26	84
Nepriznati iznos neto rashoda umanjenja vrijednosti i rezervisanja	724	4.182
Rashod po osnovu procjene nekretnina (Napomena 8)	457	292
Novčane kazne i nepriznati porezi, ostalo	402	459
Dodatno osiguranje	53	52
Neto rashod rezervisanja po MRS 19 (otpremnine, jubilarne nagrade)	18	105
Neto rashod rezervisanja za buduće isplate	359	-
	26.687	42.147
Oporeziva dobit prije umanjenja		
Umanjena za:		
Prihod od kamata od HOV	(4.445)	(3.786)
Prihod od dividendi	(4)	(10)
Neto prihod ukidanja rezervisanja po sudskim sporovima (Napomena 13)	(600)	(15)
Neto prihod rezervisanja za buduće isplate	-	(303)
Priznate finansijske obaveze po osnovu zakupa	(471)	(385)
	21.167	37.648
Oporeziva dobit nakon umanjenja		
Porez na dobit (10%)	2.117	3.765
Razlika obračunatog poreza za organizacionu jedinicu u Brčko Distriktu	4	-
Ukupno obračunati porez na dobit	2.121	3.765

14. POREZ NA DOBIT (nastavak)

Ostvarena dobit prije oporezivanja prema bilansu uspjeha za 2020. godinu iznosi KM 24.146 hiljada. U poreskom bilansu ostvarena dobit je uvećana za neto rashode koji se ne priznaju u ukupnom iznosu od KM 2.541 hiljada i umanjena za prihode koji se ne uključuju u obračun poreske osnovice u ukupnom iznosu od KM 5.520 hiljada. Oporeziva dobit Banke na dan 31. decembar 2020. godine iznosi KM 21.167 hiljade, a obračunati porez na dobit KM 2.117 hiljada.

Banka obračunava porez na dobit za organizacionu jedinicu u Brčko Distriktu po Zakonu o porezu na dobit Brčko Distrikta. Ukoliko je porez obračunat na navedeni način veći od poreza na dobit za organizacionu jedinicu Brčko obračunat po Zakonu o porezu na dobit Republike Srpske, razlika obračunatog poreza uvećava ukupnu poresku obavezu. Ova razlika u 2020. godini iznosi KM 4 hiljade. U 2019. godini obračunati porez po Zakonu o porezu na dobit Brčko Distrikta bio je usklađen sa obračunom po Zakonu o porezu na dobit Republike Srpske.

	Godina završena 31. decembra	
	2020.	2019.
Usaglašavanje poreza na dobit		
Računovodstvena dobit prije poreza	24.146	36.480
Porez na dobit po stopi od 10%	2.415	3.648
Umanjenja vrijednosti kredita i ostalih sredstava koji se ne priznaju u poreske svrhe i ostali troškovi	254	567
Prihod oslobođen poreza i priznati troškovi zakupa	(552)	(450)
Tekući porez na dobit	2.117	3.765
Efektivna poreska stopa %	8,77%	10,32%

Promjene na odloženim porezima kroz bilans uspjeha

	Godina završena 31. decembra	
	2020.	2019.
Gubici po osnovu promjene odloženih poreza za amortizaciju na osnovnim sredstvima (Gubitak)/dobit po osnovu promjene odloženih poreza za otpremnine i jubilarne nagrade	(11)	(1)
Dobit po osnovu promjena odloženih poreskih sredstava/obaveza za finansijska sredstva vrednovane po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat	(2)	20
	36	41
	23	60

Promjene na odloženim porezima koje su knjižene u okviru ostalog rezultata

	Godina završena 31. decembra	
	2020.	2019.
Prihod/(rashod) po osnovu usklađivanja fer vrijednosti finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat	116	(448)
Dobitak po osnovu povećanja odloženih poreskih sredstava po osnovu revalorizacije osnovnih sredstava	22	2
	138	(446)

14. POREZ NA DOBIT (nastavak)

Na dan 31. decembra 2020. godine odložena poreska sredstva iznose KM 948 hiljada (2019: KM 918 hiljada), dok odložene poreske obaveze iznose KM 1.069 hiljada (2019: KM 1.191 hiljada). Tokom 2020. godine Banka je smanjenje neto odloženih poreskih obaveza priznala u okviru ostalog rezultata u iznosu od KM 138 hiljada i povećanje neto odloženih poreskih sredstava u okviru bilansa uspjeha u iznosu od KM 23 hiljade.

15. ZARADA PO AKCIJI

Banka izračunava i objavljuje zarade po akciji u skladu sa MRS 33. Osnovne zarade po akciji izračunavaju se dijeljenjem dobiti koja pripada akcionarima Banke i ponderisanim prosječnim brojem redovnih akcija za period.

	Period završen 31. decembra	
	2020.	2019.
Dobit Banke	22.048	32.775
Ponderisani broj akcija	62.003	62.003
Osnovna zarada po akciji	0,36	0,53

Obzirom da Banka nema potencijalno umanjujuće obične akcije kao što su konvertibilni dug i opcije na akcije, Banka ne utvrđuje razvodnjene zarade po akciji.

16. NOVČANA SREDSTVA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE BIH

	31.12.2020.	31.12.2019.
Novčana sredstva – efektivna		
u KM	47.064	34.034
u stranoj valuti	11.002	9.665
Sredstva kod Centralne banke	181.809	238.300
Ukupno	239.875	281.999
Ispravka vrijednosti	(182)	-
Ukupno neto	239.693	281.999

Odlukom Centralne banke Bosne i Hercegovine (CB BiH) od 01. jula 2016. godine obračunava se jedinstvena stopa obavezne rezerve od 10% pri čemu osnovicu za obračun čine svi uzeti krediti i depoziti.

Uvedena je i naknada na sredstva iznad obavezne rezerve po stopi koja je jednaka 50% stope koju primjenjuje Evropska centralna banka na depozite komercijalnih banaka.

Upravno vijeće CB BiH, na 2. sjednici od 28. februara 2019. godine i 3. sjednici od 27. marta 2019. godine, donijelo je Odluku o izmjeni Odluke o utvrđivanju i održavanju obaveznih rezervi i utvrđivanju naknade na iznos rezerve tako da se na iznos sredstava iznad obavezne rezerve obračunava naknadu po stopi koju primjenjuje Evropska centralna banka na depozite komercijalnih banaka (Deposit Facility Rate).“ Odluka CB BiH se počela primjenjivati od 1. maja 2019. godine.

U septembru 2019. godine, Upravno vijeće Evropske centralne banke (ECB) donijelo je odluku o izmjeni depozitne stope (deposit facility rate) koja će se primjenjivati od 18. septembra 2019. godine, a prema kojoj se se dosadašnja stopa od -0,40% smanjuje na -0,50%. Budući da Centralna Banka Bosne i Hercegovine na sredstva iznad obavezne rezerve obračunava naknadu po stopi koju primjenjuje ECB, navedena odluka ECB podrazumijeva i promjenu visine stope naknade koju CBBH obračunava komercijalnim bankama u BiH. CBBiH je novu stopu naknade u visini -0,50% p.a. počela primjenjivati od 21. septembra 2019. godine.

Na dan 31. decembra 2020. godine i na dan 31. decembra 2019. godine, Banka je poslovala u skladu sa navedenom regulativom.

17. KREDITI I PLASMANI BANKAMA

	31.12.2020.	31.12.2019.
Nostro računi kod domaćih banaka		
Ostale banke	-	392
Nostro računi kod inostranih banaka		
Raifeisen Zentralbank Osterreich AG	85	729
NLB d.d. Ljubljana (Napomena 32)	4.531	14.967
Unicredit Bank Austria AG Wien	19.139	19.431
Commerzbank AG Frankfurt am Main	198	210
Deutsche Bank AG	14.955	24.881
Komercijalna banka a.d. Beograd	-	-
NLB Banka ad Beograd (Napomena 32)	240	4.551
NLB Banka ad, Podgorica (Napomena 32)	5.044	5.044
Deutsche Bank Trust Company Americas	4.273	2.942
Unicredit Bank Austria AG Munich	4.728	3.683
Ispravka vrijednosti	(74)	(29)
Ukupno nostro računi	53.119	76.801
Plasmani kod domaćih banaka		
Sber Bank ad B Luka	5.000	-
Plasmani kod inostranih banaka		
SMBC EUROPE LTD	27.371	19.552
Bayerische Landesbank Minchen	5.401	-
Ostala potraživanja	87	102
Ispravka vrijednosti	(38)	-
Ukupno plasmani kod banaka	37.821	19.654
	90.940	96.455

U navedenoj tabeli iznosi plasmana bankama uvećani su za iznos obračunate kamate.

Na dan 31. decembra 2020. godine kod domaćih banaka nije bilo izloženosti po osnovu oročenja.

Od bruto KM 91.052 hiljada na dan 31. decembra 2020. godine, iznos od KM 37.859 hiljada predstavlja bruto plasmane kod banaka, sa uključenim ostalim potraživanjima:

- Plasman prema SMBC EUROPE LTD u iznosu od EUR 4.000 hiljada na period do jednog mjeseca po kamatnoj stopi od - 0,56% p.a..
- Plasman prema SMBC EUROPE LTD u iznosu od EUR 10.000 hiljada na period do 2 mjeseca po kamatnoj stopi od - 0,55% p.a..

Iznos od KM 53.193 odnosi se na bruto nostro račune kod banaka.

Na dan 31. decembra 2020. godine, raspored novčanih sredstava Banke kod povezanih banaka je u skladu sa zakonskim ograničenjima, prema kojima se sredstva mogu držati do iznosa do 25% regulatornog kapitala kod banke ili grupe povezanih banaka.

18. KREDITI I PLASMANI KOMITENTIMA

	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
Kreditni do jedne godine:		
u KM	119.676	128.676
u stranoj valuti	-	2.474
	<u>119.676</u>	<u>131.150</u>
Kreditni preko jedne godine:		
u KM	582.482	549.608
u stranoj valuti	-	5.217
	<u>52.482</u>	<u>554.825</u>
Tekuća dospeća dugoročnih kredita:		
u KM	167.999	159.367
u stranoj valuti	8.116	588
	<u>176.115</u>	<u>159.955</u>
Ukupno	<u>878.573</u>	<u>845.930</u>
Ispravka vrijednosti	(37.541)	(41.779)
Ukupno neto	<u>841.032</u>	<u>804.151</u>

Pravna lica

Kreditni do jedne godine u toku 2020. godine su najvećim dijelom odobravani preduzećima sa sjedištem u zemlji, u svrhu finansiranja obrtnog kapitala u oblasti trgovine, industrije, građevinarstva i poljoprivrede. Ovi kreditni su obično po kamatnoj stopi koja se kretala od 1,50% do 6,00% godišnje, zavisno od tržišnog segmenta klijenta.

Kreditni preko jedne godine u KM odobravani su domaćim pravnim licima za investicije i trajna obrtna sredstva na period do 10 godina, kao i državi i zajednicama lokalne samouprave za refinansiranje duga i kapitalne projekte. Kamatna stopa se kretala u rasponu od 1,80% do 6,00% godišnje. Sa klijentima je ugovarana fiksna i promjenljiva kamatna stopa vezana za 6 M EURIBOR.

Kreditni do jedne godine u toku 2020. godine su najvećim dijelom odobravani preduzećima sa sjedištem u zemlji, u svrhu finansiranja obrtnog kapitala u oblasti trgovine, industrije, građevinarstva i poljoprivrede. Ovi kreditni su obično po kamatnoj stopi koja se kretala od 1,70% do 6,00% godišnje.

Kreditni preko jedne godine u KM odobravani su domaćim pravnim licima za investicije i trajna obrtna sredstva na period do 10 godina, kao i državi i zajednicama lokalne samouprave za refinansiranje duga i kapitalne projekte. Kamatna stopa se kretala u rasponu od 2,30% do 6,30% godišnje.

Kreditni preko jedne godine u KM odobravani su domaćim pravnim licima za investicije i trajna obrtna sredstva na period od 2 do 7 godina, kao i državi i zajednicama lokalne samouprave za refinansiranje duga i kapitalne projekte. Kamatna stopa se kretala u rasponu od 1,92% do 7,30%.

Ispravka vrijednosti po kreditima privredi i državnom sektoru iznosi KM 27.837 hiljada, a za obračunatu kamatu KM 137 hiljada (31. decembar 2019. godine: po osnovu kredita privredi i državnom sektoru KM 32.206 hiljada i po osnovu obračunate kamate KM 67 hiljada).

18. KREDITI I PLASMANI KOMITENTIMA (nastavak)**Stanovništvo**

Kreditni stanovništvu su odobravani iz sredstava Banke, iz kreditnih linija Investiciono-razvojna banke Republike Srpske i kreditne linije Fond Partner posredstvom Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

U 2020. godini, najviše je odobreno gotovinskih kredita. Krediti su se odobravali po kamatnoj stopi koja se kretala od 2,50% (kreditni obezbjeđeni depozitom) do 6,99% godišnje (6,99% godišnje je kamatna stopa za kredit koji se realizuje u roku od sat vremena).

Nešto veća kamatna stopa je kod kredita po osnovu korištenja kreditnih kartica (7,60% godišnje) i kredita po transakcionom računu koja iznosi 11,90% godišnje.

Stambeni krediti iz sredstava Banke su odobravani sa rokom otplate do 25 godina. Krediti su odobravani po kamatnoj stopi koja se kretala od 3,25% do 4,50% godišnje. Za ovu vrstu kredita ugovarana je fiksna kamatna stopa, kamatna stopa koja je za određeni period fiksna, a nakon toga promjenljiva i promjenljiva kamatna stopa.

Stambeni krediti iz sredstava IRB RS su odobravani sa rokom otplate do 25 godina uz kamatnu stopu od 2,70% do 3,95% godišnje. Kamatna stopa za ovu vrstu kredita je fiksna.

Manje učešće u kreditnom portfoliju stanovništva imaju krediti za ostale namjene: krediti za investiciona ulaganja i krediti za poljoprivredu i studentski krediti.

U 2019. godini, najviše je odobreno gotovinskih kredita. Krediti su se odobravali po kamatnoj stopi koja se kretala od 2,50% (kreditni obezbjeđeni depozitom) do 7,90% godišnje (7,90% godišnje je kamatna stopa za kredit koji se realizuje u roku od sat vremena).

Nešto veća kamatna stopa je kod kredita po osnovu korištenja kreditnih kartica (0,65% mjesečno) i kredita po tekućem računu koja iznosi 11,90% godišnje.

Stambeni krediti iz sredstava Banke su odobravani sa rokom otplate do 25 godina. Krediti su odobravani po kamatnoj stopi koja se kretala od 3,25% do 4,50% godišnje. Za ovu vrstu kredita ugovarana je fiksna kamatna stopa, kamatna stopa koja je za određeni period fiksna, a nakon toga promjenljiva i po promjenljiva kamatna stopa.

Stambeni krediti iz sredstava IRB RS su odobravani sa rokom otplate do 25 godina uz kamatnu stopu od 3,15% do 4,20% godišnje. Kamatna stopa za ovu vrstu kredita je fiksna.

Manje učešće u kreditnom portfoliju stanovništva imaju krediti za ostale namjene: krediti za investiciona ulaganja, krediti za poljoprivredu i studentski krediti.

Ispravka vrijednosti po kreditima stanovništva iznosi KM 9.419 hiljada, a za obračunatu kamatu KM 147 hiljada (31. decembar 2019. godine: po osnovu kredita stanovništva KM 9.390 hiljada i po osnovu obračunate kamate KM 116 hiljada).

Preduzetnici

Kreditni preduzetnicima odobravani su najvećim dijelom iz sredstava Banke. Kratkoročni krediti odobravani su za obrtna sredstva sa kamatnom stopom od 2,65% do 6,00% godišnje.

Dugoročni krediti su odobravani sa maksimalnim rokom do 10 godina dok se kamata obračunavala po kamatnoj stopi od 3,3% do 6,5% godišnje.

Kreditni odobreni sa rokovima preko 5 godina odobravani su za investiciona ulaganja.

18. KREDITI I PLASMANI KOMITENTIMA (nastavak)

Koncentracija ukupno plasiranih kredita komitentima od strane Banke značajna je kod sledećih delatnosti:

	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
Stanovništvo	429.991	395.626
Trgovina	108.487	96.398
Industrija	40.110	53.207
Uslužne djelatnosti	107.980	112.075
Građevinarstvo	33.317	36.774
Poljoprivreda i prehrambena industrija	29.792	31.142
Saobraćaj	1.656	3.395
Vlada i vladine institucije	121.387	103.491
Ostalo	5.853	13.822
Ukupno	<u>878.573</u>	<u>845.930</u>
Ispravka vrijednosti	(37.541)	(41.779)
Ukupno neto	<u>841.032</u>	<u>804.151</u>

Geografska koncentracija plasiranih kredita komitentima od strane Banke obuhvata uglavnom komitente sa sjedištem na području Republike Srpske i Brčko distrikta.

19. HARTIJE OD VRIJEDNOSTI

	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
Hartije od vrijednosti po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat		
Obveznice Ministarstva finansija Republike Srpske	172.488	94.295
Obveznice Republike Slovenije	142.581	130.714
Obveznice Opštine Zvornik	202	391
Obveznice Opštine Modriča	1.976	2.103
Obveznice Opštine Šipovo	99	160
Obveznice Oštine Kozarska Dubica	399	434
Skupština Opštine Kotor Varoš	3.037	3.038
Grad Banja Luka	2.604	3.132
JP Autoceste Mostar	-	3.020
Francuska	4.297	18.024
Irska	4.531	10.580
Finska	2.109	2.087
Sjedinjene Američke države	4.777	5.309
Njemačka	-	5.878
Španija	-	7.937
Obveznice Bosne i Hercegovine	26	51
SWIFT telekomunication	78	74
Centralni registar hartija od vrijednosti Republike Srpske	164	164
	<u>339.368</u>	<u>287.391</u>

U navedenoj tabeli hartije od vrijednosti su prikazane zajedno sa obračunatom kamatom.

Efekat vrednovanja hartija od vrijednosti koje se vrednuju kroz ostali ukupan rezultat knjižen je u ukupnom neto iznosu KM 1.267 hiljada (2019: KM 3.663 hiljada).

Umanjenje vrijednosti dužničkih hartija knjiženo je u kapitalu kao efekat prve primjene Odluke Agencije za bankarstvo Republike Srpske o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka na 01.januar 2020. godine u neto iznosu od KM 91 hiljadu.

**19.a KRETANJE REZERVU PO OSNOVU FER VREDNOVANJA I UMANJENJA VRIJEDNOSTI
FINANSIJSKE IMOVINE PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALI UKUPAN REZULTAT**

Efekat umanjenja vrijednosti u 2020. godini knjižen je u bilansu uspjeha u ukupnom iznosu od KM 253 hiljada i u kapitalu umanjeno za odloženi porez u iznosu od KM 25 hiljada (2019: KM 409 hiljada umanjeno za odloženi porez KM 41 hiljada).

	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
Početno stanje 01. januar	6.245	2.214
Prva primjena Odluke ABRS	91	-
Ponovo iskazano početno stanje 01.januar	6.336	-
Efekti vrednovanja	(1.408)	4.070
Promjene na odloženim porezima	141	(407)
Efekti umanjenja vrijednosti	253	409
Promjene na odloženim porezima	(25)	(41)
Stanje 31. decembar	<u>5.297</u>	<u>6.245</u>

Od ukupne vrijednosti hartija od vrijednosti KM 339.368 hiljada iznos od KM 338.676 hiljada odnosi se na nivo kreditnog rizika 1, a iznos od KM 450 hiljada odnosi se na nivo kreditnog rizika 2.

NLB BANKA A.D. BANJA LUKA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2020.
(Svi iznosi su izraženi u 000 KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

20.a NEKRETNINE I OPREMA, NEMATERIJALNA ULAGANJA I INVESTICIONE NEKRETNINE, NETO

Fer vrijednost	Zemljište po fer vrijednosti	Građevinski objekti po fer vrijednosti	Oprema	Investicije u toku	Ukupno nekretnine i oprema	Investicione nekretnine po fer vrijednosti	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Nematerijalna ulaganja
Stanje na dan 01.01. 2019. godine	75	39.276	13.604	2	52.957	1.138	199	7.682
Povećanje po osnovu nabavki	-	-	-	1.664	1.664	-	569	-
Prenosi sa investicija u toku	-	137	1.286	(1.423)	-	-	(476)	476
Prenos sa/u – investicione nekretnine	-	716	-	-	716	(710)	-	-
Efekat procjene	-	-	-	-	-	-	-	-
Otuđenja i rashodovanja	-	(72)	(1.340)	-	(1.412)	-	-	-
Isknjižavanja ulaganja u tuđe objekte	-	(86)	-	-	(86)	-	-	-
Stanje na dan 31.12. 2019. godine	75	39.971	13.550	243	53.839	428	292	8.158
Stanje na dan 01.01. 2020. godine	75	39.971	13.550	243	53.839	428	292	8.158
Povećanje po osnovu nabavki	-	-	-	1.754	1.754	-	1.414	-
Prenosi sa investicija u toku	-	341	1.608	(1.949)	-	-	(562)	562
Prenos sa/u – investicione nekretnine	-	127	-	-	127	(88)	-	-
Efekat procjene	-	6	-	-	6	21	-	-
Otuđenja i rashodovanja	-	(838)	(591)	-	(1.429)	-	-	-
Isknjižavanja ulaganja u tuđe objekte	-	(63)	-	-	(63)	-	-	-
Stanje na dan 31.12. 2020. godine	75	39.544	14.567	48	54.234	361	1.145	8.720
Ispravka vrijednosti i obezvređenje								
Stanje na dan 01.01. 2019. godine	-	10.998	11.637	-	22.635	-	-	5.914
Amortizacija	-	844	838	-	1.682	-	-	662
Prenosi – investicione nekretnine	-	7	-	-	7	-	-	-
Otuđenja i rashodovanja	-	(31)	(1.241)	-	(1.272)	-	-	-
Isknjižavanja ulaganja u tuđe objekte	-	(86)	-	-	(86)	-	-	-
Efektii procjene	-	201	-	-	201	-	-	-
Stanje na dan 31. 12. 2019. godine	-	11.933	11.234	-	23.167	-	-	6.576
Stanje na dan 01.01. 2020. godine	-	11.933	11.234	-	23.167	-	-	6.576
Amortizacija	-	820	891	-	1.711	-	-	606
Prenosi – investicione nekretnine	-	-	-	-	-	-	-	-
Otuđenja i rashodovanja	-	(209)	(587)	-	(796)	-	-	-
Isknjižavanja ulaganja u tuđe objekte	-	5	-	-	5	-	-	-
Efektii procjene	-	360	-	-	360	-	-	-
Stanje na dan 31. 12. 2020. godine	-	12.909	11.538	-	24.447	-	-	7.182
Neotpisana vrijednost na dan 31. 12. 2019. godine	75	28.038	2.316	243	30.672	428	292	1.582
Neotpisana vrijednost na dan 31. 12. 2020. godine	75	26.635	3.029	48	29.787	361	1.145	1.538

20.a NEKRETNINE I OPREMA, NEMATERIJALNA ULAGANJA I INVESTICIONE NEKRETNINE, NETO (nastavak)

Povećanje investicija i nematerijalnih ulaganja u 2020. godini ukupne vrijednosti od KM 3.169 hiljada predstavlja ulaganja u opremu KM 1.415 hiljada (bankomati KM 180 hiljada, automobili KM 151 hiljada, video nadzor KM 94 hiljada, računari KM 146 hiljada, swich i ruteri KM 479 hiljada, oprema za deponovanje novca KM 113 hiljada ostalo) i ulaganja u nematerijalna ulaganja KM 1.414 hiljada. Pored ulaganja u opremu izvršena su i ulaganja u adaptaciju poslovnih prostora (Filijala Banja Luka i Filijala Doboj).

Ukupna vrijednost osnovnih sredstava koja su u potpunosti amortizovana, a koja su još u upotrebi iznosi KM 9.100 hiljada (2019: KM 8.838 hiljada), a nematerijalna ulaganja KM 5.645 hiljada (2019: KM 4.715 hiljada).

Banka vrši vrednovanje osnovnih sredstava i investicionih nekretnina po fer vrijednosti. Banka je izvršila vrednovanje građevinskih objekata i investicionih nekretnina od strane nezavisnog procjenitelja sa stanjem na dan 30. novembar 2020. godine.

Na dan 31. decembar 2020. godine i na dan 31. decembar 2019. godine nabavna vrijednost osnovnih sredstava i investicionih nekretnina vrednovanih po fer vrijednosti iznosi:

	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
Zemljište	64	64
Građevinski objekti	39.396	39.959
Oprema	17.642	16.034
Investicione nekretnine	413	535
Ukupno	<u>57.515</u>	<u>56.592</u>

20.b NEKRETNINE I OPREMA - PRAVO KORIŠTENJA/ZAKUPI

Banka ima obaveze koje proizilaze iz 38 ugovora o poslovnom zakupu. Ugovori koji se odnose na poslovni zakup za poslovnice Banke kao i za najam POS terminala priznati su u skladu sa MSFI 16. Dio zakupljenih poslovnih prostora, iznajmljeni prostori za ugradnju bankomata i zakup štampača ne ispunjavaju uslove da budu priznati po MSFI 16 i prikazani su u bilansu uspjeha kao trošak zakupa.

Na osnovu računovodstvene politike za priznavanje zakupa opisane u napomeni 3.11 Banka je priznala sredstva po osnovu zakupa.

Pravo korištenja zakupa

	<u>Nekretnine</u>	<u>Oprema</u>	<u>Ukupno</u>
Stanje na dan 01. januar 2020. godine	956	1.022	1.978
Povećanje prava zakupa	124	183	307
Smanjenje prava zakupa	(46)	-	(46)
Ispravka vrijednosti/Amortizacija	(226)	(237)	(463)
Stanje na dan 31. decembar 2020. godine	<u>808</u>	<u>968</u>	<u>1.776</u>

Povećanje prava korištenja u toku 2020. godine iznosilo je KM 307 hiljada.

u 000 KM

	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019</u>
Amortizacija prava korištenja sredstava		
Nekretnine	226	199
Oprema	237	164
Ukupno	<u>463</u>	<u>363</u>

Navedeni iznosi prikazani su u okviru pozicije Troškovi amortizacije.

20.b NEKRETNINE I OPREMA - PRAVO KORIŠTENJA/ZAKUPI (nastavak)

Ostali rashodi po osnovu zakupa

	31.12.2020.	31.12.2019.
Rashodi kamata po osnovu MSFI 16 (Napomena 5b)	35	34
Rashodi za kratkoročne zakupe	7	15
Rashodi za zakupe malih vrijednosti koji nisu prikazani u kratkoročnim zakupima	270	262
Rashodi za PDV po osnovu zakupa koji su tretirani po MSFI 16	50	46
Ukupno	362	357

Ukupna plaćanja po osnovu zakupa u 2020. godini iznosila su KM 748 hiljada (2019: KM 660 hiljada).

Rashodi za kratkoročne zakupe i zakupe malih vrijednosti uključeni su u bilansu uspjeha u poziciji Administrativni i opšti troškovi poslovanja, a rashodi za PDV po osnovu zakupa koji su tretirani po MSFI 16 u poziciji Ostali rashodi – Indirektni porezi.

Obaveze i potraživanja po ugovorima o zakupu

Buduća minimalna plaćanja zakupnine na osnovu poslovnih zakupa koji ne ispunjavaju uslove da budu priznati priznatih u skladu sa MSFI 16 u 2020. i 2019. godini prikazana su u sljedećoj tabeli:

	31.12.2020.	31.12.2019.
Zakup nekretnina		
Do 1 godine	55	77
Od 1 do 5 godina	66	104
Preko 5 godina	3	6
Zakup pokretne imovine		
Do 1 godine	216	246
Od 1 do 5 godina	864	864
Ukupno	1.204	1.296

Banka takođe ima potraživanja koja proizilaze iz 12 ugovora o zakupu poslovnih prostora. Budući prihodi po osnovu zakupnina po navedenim ugovorima prikazani su u sljedećoj tabeli:

	31.12.2020.	31.12.2019.
Po osnovu nekretnina		
Do 1 godine	19	31
Od 1 do 2 godine	10	23
Od 2 do 3 godina	8	8
Od 3 do 4 godine	8	6
Od 4 do 5 godina	7	6
Preko 5 godina	31	31
Ukupno	83	105

Banka je u toku 2020. godine ostvarila prihod po osnovu zakupa u iznosu od KM 32 hiljada.

21. OSTALA AKTIVA

	31.12.2020.	31.12.2019.
Potraživanja za naknade i provizije	629	661
Potraživanja od korisnika kartica	3.362	3.450
Potraživanja Western Union	134	268
Dati avansi	75	79
Aktivna vremenska razgraničenja – unaprijed plaćeni rashodi	301	25
Materijalne vrijednosti primljene u procesu naplate potraživanja	27	173
Zalihe materijala	78	45
Ostala potraživanja	876	1.055
	5.482	5.756
Ispravka vrijednosti	(518)	(761)
	4.964	4.995

Potraživanja od korisnika kartica obuhvataju potraživanja po osnovu kartičnih transakcija u zemlji i inostranstvu na dan 31. decembra 2020. godine od Visa i MasterCard.

Ostala potraživanja obuhvataju potraživanja po osnovu prodaje SMA, potraživanja za refundaciju bolovanja, potraživanja za sudske takse od klijenata po osnovu tužbi i drugo.

22. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA

Na dan 31. decembra 2020. godine odložena poreska sredstva u iznosu KM 798 hiljada odnose se na privremene razlike između poreske osnovice sredstava kod obračuna troška amortizacije priznatog u poreskom bilansu i u finansijskom izvještaju Banke (2019: KM 775 hiljada).

Odložena poreska sredstva nastala po osnovu vrednovanja HOV po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat obračunata su direktno u kapitalu i na dan 31. decembar 2020. godine iznose KM 50 hiljada (2019: KM 42 hiljada).

Na dan 31. decembar 2020. godine odložena poreska sredstva obračunata na obaveze za buduće isplate po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada iznose KM 99 hiljada (2019: KM 101 hiljada).

23. STALNA SREDSTVA NAMIJENJENA PRODAJI

	31.12.2020.	31.12.2019.
Stanje na dan 01. januara	608	306
Promjena vrijednosti (Napomena 8)	(37)	(75)
Povećanja u toku godine	312	840
Prodaja u toku godine	(636)	(593)
Prenos iz vanbilansa	129	130
Stanje na dan 31. decembra	376	608

Sredstva namijenjena prodaji obuhvataju dva poslovna prostora Banke koji se više ne koriste za obavljanje djelatnosti u ukupnom iznosu od KM 250 hiljada i nekretnine stečene naplatom potraživanja u iznosu od 126 hiljada.

Banka je na kraju poslovne godine izvršila procjenu vrijednosti nepokretnosti i uskladila knjigovodstvenu vrijednost sa tržišnom.

24. DEPOZITI BANAKA

	31.12.2020.	31.12.2019.
Depoziti po viđenju u KM		
Domaće banke	414	274
Komercijalna banka a.d. Banja Luka (Napomena 32)	111	-
NLB Banka d.d. Sarajevo (Napomena 32)	30	30
NLB d.d. Ljubljana (Napomena 32)	97	182
Depoziti po viđenju u stranoj valuti		
Domaće banke	32	-
NLB Banka d.d. Sarajevo (Napomena 32)	2	2
MF Banka a.d. Banja Luka	59	241
Vojvođanska banka a.d., Novi Sad	137	2
Komercijalna banka Beograd		104
NLB Banka Beograd (Napomena 32)	104	172
NLB Banka Skoplje (Napomena 32)	547	383
NLB Banka Podgorica (Napomena 32)	7	10
Kratkoročni depoziti u domaćoj valuti		
NLB Banka d.d. Sarajevo (Napomena 32)	-	130
Dugoročni depoziti u domaćoj valuti		
NLB Banka d.d. Sarajevo (Napomena 32)	-	4.000
Dugoročni depoziti u stranoj valuti		
Domaće banke	320	350
NLB Banka d.d. Sarajevo (Napomena 32)	400	440
NLB d.d. Ljubljana (Napomena 32)	-	9.780
	2.260	16.100

25. DEPOZITI KOMITENATA

	31.12.2020.	31.12.2019.
Depoziti po viđenju u KM		
Preduzeća	216.775	212.889
Državne organizacije	57.910	67.739
Strana lica	3.813	5.082
Stanovništvo	427.394	377.953
NLB Leasing d.o.o. Sarajevo (Napomena 32)	-	351
Osiguravajuća društva	1.608	1.623
Druge finansijske institucije	3.834	10.730
Depoziti po viđenju u stranoj valuti		
Preduzeća	38.058	39.594
Državne organizacije	1.896	3.389
Strana lica	1.608	1.340
Stanovništvo	217.423	207.698
Druge finansijske institucije	203	1.292
Kratkoročni depoziti u KM		
Preduzeća	206	628
Državne organizacije	601	600
Stanovništvo	624	864
Kratkoročni depoziti u stranoj valuti		
Stanovništvo	1.694	2.021
Dugoročni depoziti u KM		
Preduzeća	5.600	6.213
Državne organizacije	868	3.876
Stanovništvo	70.636	72.139
Osiguravajuća društva	300	300
Dugoročni depoziti u stranoj valuti		
Preduzeća	9.925	7.632
Stanovništvo	176.566	183.349
Osiguravajuća društva	1.013	1.002
	1.238.555	1.208.304

25. DEPOZITI KOMITENATA (nastavak)

U 2020. godini Banka nije obračunavala kamatu na depozite po viđenju fizičkih i pravnih lica.

Banka je vršila obračun naknade za visoka prosječna mjesečna stanja (iznad 700.000,00 KM) na transakcionim računima pravnih lica u visini naknade koju Centralna Banka Bosne i Hercegovine naplaćuje bankama za stanja iznad obavezne rezerve, a koja iznosi 0.50% godišnje.

U martu mjesecu 2020. godine, usljed pojave pandemije oboljenja Covid-19 Banka je privremeno suspendovala obračun navedene naknade, da bi istu počela ponovno obračunavati od oktobra, 2020. uvažavajući činjenicu da je došlo do stabilizacije ekonomske situacije u državi, odnosno povećanja ukupnog stanja depozita pravnih lica.

U 2020. godini nije bilo izmjena u pasivnim kamatnim stopama na oročene depozite stanovništva, te su za period oročenja do godinu dana iznosile do 0,15%, a za period oročenja preko godinu dana do 1,50% Definisan je maksimalni period oročenja od pet godina.

Izuzetak čine posebni ugovori kojima je definisana povlašćena kamatna stopa na depozite po viđenju i oročene depozite pravnih i fizičkih lica. U cilju poboljšanja ročne strukture pasive, Banka je u drugoj polovini 2019. i u 2020. godini vršila oročenja depozita pravnih lica po posebnim uslovima, odnosno po kamatnim stopama od oko 0,55% za period oročenja od godinu dana i oko 1,30% za period oročenja od 2 do 3 godine.

Najviše pasivne kamatne stope u ponudi Banke odnose se na postepenu i dječiju štednju (period oročenja 5 godina) gdje je kamatna stopa tokom 2020. godine iznosila 1,90% na godišnjem nivou.

26. OBAVEZE PO UZETIM KREDITIMA

	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
Obaveze po dugoročnim kreditima u KM		
Fond stanovanja RS	365	706
Investiciono razvojna banka	85.860	78.293
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS	10.756	10.083
Opština Višegrad	2	4
Vlada Brčko Distrikta	10	31
Obaveze po dugoročnim kreditima u stranoj valuti		
Ministarstvo finansija RS	-	5
EFSE	454	1.498
	<u>97.447</u>	<u>90.620</u>
Ukupne obaveze	97.447	90.620

Obaveze po uzetim kreditima prikazane u tabeli uključuju i obaveze za obračunate razgraničene kamate. Najznačajnije obaveze po dugoročnim kreditima u domaćoj valuti na dan 31. decembra 2020. godine odnose se na:

- primljena sredstva od Fonda stanovanja RS u iznosu od KM 365 hiljada po kamatnim stopama 0,5%, 1,5% i 3,0% koriste se za stambeno kreditiranje sa preostalim rokom dospijeća do 5 godina.
- primljena sredstva od Investiciono-razvojne banke Republike Srpske u iznosu KM 85.860 hiljada na osnovu Okvirnog ugovora o poslovno-tehničkoj saradnji po 6 kreditnih linija po kamatnoj stopi od 0,8% do 1,80% godišnje za stambenu liniju sa rokom dospijeća do 25 godina.
- dugoročni krediti uzeti od Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS (linije za poljoprivredu (0,00% - 0.75%) i šumarstvo (1.50%)), koji na dan 31. decembra 2020. godine iznose KM 10.756 hiljada sa rokom dospijeća do 7 godina;
- dugoročni krediti od European Fund for Southeast Europe u iznosu EUR 5.000 hiljada (uzet u aprilu 2011. godine na period od 10 godina uz kamatnu stopu šestomesečni Euribor plus 3,10%). Na dan 31. decembra 2020. godine stanje obaveze iznosi KM 454 hiljade. Kredit dospijeva u martu 2021. godine.

26. OBAVEZE PO UZETIM KREDITIMA (nastavak)

OBAVEZE PO SUBORDINISANOM DUGU

	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
NLB d.d. Ljubljana (napomena 32)	8.021	8.016
Ukupne obaveze	<u>8.021</u>	<u>8.016</u>

U 2018. godini Banka je uzela subordinisani kredit od NLB d.d. Ljubljana, u iznosu od 4 mio EUR-a, po ugovorenoj kamatnoj stopi 6M EURIBOR + 5.25%, na rok od 10 godina. Stanje na 31. decembar 2020. godine, po osnovu kredita iznosi KM 8.021 hiljada, zajedno sa obračunatim razgraničenim naknadama i kamatama.

27. OSTALE OBAVEZE

	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
Obaveze u KM		
Obaveza prema dobavljačima	224	307
Obaveze za dividende	18	18
Obaveze za deponovane osnivačke uloge i kupovinu akcija	148	203
Pasivna vremenska razgraničenja – ostali rashodi	1.823	1.546
Pasivna vremenska razgraničenja- naknade po kreditima i garancijama	355	412
Finansijske obaveze za zakup	1.863	1.990
Ugašeni i neaktivni računi	1.128	843
Ostale obaveze	1.499	1.634
Obaveze u stranoj valuti		
Obaveze za blokirane i ugašene račune	-	100
Obaveze prema dobavljačima	292	147
Ostale obaveze	117	34
	<u>7.467</u>	<u>7.234</u>

Obaveze za deponovane osnivačke uloge i kupovinu akcija se odnose na depozite položene od strane pravnih lica (klijenata Banke) u cilju kupovine hartija od vrednosti ili učešća u drugim pravnim licima. Ovi depoziti su položeni na račune Banke prije momenta plaćanja (sticanja učešća odnosno akcija) u skladu sa lokalnom regulativom. Ovi depoziti se klasifikuju kao ostale obaveze u skladu sa važećim kontnim okvirom.

Pasivna vremenska razgraničenja - ostali rashodi uglavnom se odnose na razgraničene troškove po osnovu neisplaćenih varijabilnih zarada za zaposlene koje su knjižene na teret 2019. godine. i manjim dijelom na teret 2020. godine.

Finansijske obaveze za zakup predstavljaju sadašnju vrijednost budućih zakupnina obračunatih u skladu sa MSFI 16.

28. REZERVISANJA

	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
Rezervisanje za beneficije zaposlenih	2.615	2.644
Rezervisanje za sudske sporove	2.385	3.020
Rezervisanje za vanbilansne stavke (Napomena 4.2.)	3.039	2.460
	<u>8.039</u>	<u>8.124</u>

Rezervisanja za beneficije zaposlenih obuhvataju rezervisanja za buduće isplate otpremnina i jubilarnih nagrada u skladu sa MRS 19 kao i buduće isplate odgođenog varijabilnog dijela naknada za Upravu i zaposlene sa mandatnim ugovorima u skladu sa Politikom naknada Banke i rezervisanja za stimulatивne otpremnine za odlazak u penziju.

a) Kretanja na računima rezervisanja za beneficije zaposlenih

	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
Početno stanje 1. januar	<u>2.644</u>	<u>2.658</u>
Rezervacije za neiskorišćene dane godišnjih odmora	3	77
Isplate u toku godine na rezervacijama za otpremnine i jubilarne nagrade	(73)	(69)
Rezervisanja u toku godine za otpremnine i jubilarne nagrade	92	105
Korekcija aktuarskog obračuna rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade	(38)	167
Rezervacije za buduće isplate varijabilnih naknada	12	663
Isplate u toku godine iz formiranih rezervisanja	-	(506)
Rezervisanja za stimulatивne otpremnine	(25)	(63)
Rezervisanja za ostale naknade troškova	-	(388)
Krajnje stanje 31. decembar	<u>2.615</u>	<u>2.644</u>

Rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju formirana su na bazi izvještaja nezavisnog aktuaru na dan 30. septembra 2020. godine i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrijednosti očekivanih budućih isplata. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrijednosti očekivanih odliva korišćena je diskontna stopa od 3.6% godišnje.

Rezervisanje je utvrđeno na osnovu važećeg Kolektivnog ugovora Banke i pretpostavke prosječnog rasta zarada po stopi od 0,5% godišnje tokom cjelokupnog perioda za koji se rezervišu sredstva.

b) Kretanja na računima rezervisanja po sudskim sporovima

	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
Početno stanje 01. januar	<u>3.020</u>	<u>3.179</u>
Izdvajanje u toku godine	-	2
Isplate iz rezervisanja	(35)	(144)
Ukidanje rezervisanja za sudske sporove (Napomena 13)	(600)	(17)
Krajnje stanje 31. decembar	<u>2.385</u>	<u>3.020</u>

c) Vanbilansna rezervisanja

	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
Početno stanje 01. januar	<u>2.460</u>	<u>1.829</u>
Primjena Odluke ABRS (Napomena 4.2)	678	-
Ponovo formirano početno stanje	<u>3.138</u>	<u>1.829</u>
Neto (prihod)/ trošak rezervisanja u toku godine (napomena 13)	(99)	631
Krajnje stanje 31. decembar	<u>3.039</u>	<u>2.460</u>

29. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE

	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
Po osnovu vrednovanja HOV po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultata	424	558
Po osnovu vrednovanja nekretnina i opreme (kroz kapital)	392	414
Po osnovu nekretnina i opreme (kroz bilans uspjeha)	<u>253</u>	<u>219</u>
	<u>1.069</u>	<u>1.191</u>

Odložene poreske obaveze nastale po osnovu vrednovanja HOV po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat obračunate su direktno na teret kapitala i iznose KM 424 hiljade.

Odložene poreske obaveze nastale po osnovu privremene razlike između poreske osnovice za obračun amortizacije i njene knjigovodstvene vrijednosti na dan bilansa stanja iznose KM 253 hiljade.

30. AKCIONARSKI KAPITAL

Akcionarski kapital Banke formiran je inicijalnim ulogom akcionara i narednim emisijama novih akcija. Akcionari imaju pravo upravljanja Bankom, kao i da učestvuju u raspodeli dobiti.

Na dan 01.aprila 2006. godine pripajanjem Razvojne banke jugoistočne Evrope AD, Banja Luka LHB Banci AD Banja Luka formirana je NLB Razvojna banka AD Banja Luka. Na dan pripajanja akcionarski kapital NLB Razvojne banke čine akcionarski kapital Razvojne banke jugoistočne Evrope (KM 22.987 hiljada) i akcionarski kapital LHB Banke (KM 19.016 hiljada).

U cilju povećanja akcionarskog kapitala Banka je u avgustu-septembru 2008. godine dobila sve potrebne saglasnosti i dozvole i sprovela XV emisiju akcija javnom ponudom u iznosu od KM 10 miliona. Banka je prodala sve emitovane akcije (10.000 komada nominalne vrijednosti KM 1.000) i ostvarila prosječnu cijenu od KM 1.015,70.

Odlukom Skupštine Banke izvršena je nova (šesnaesta) emisija akcija iz rezervi u ukupnom iznosu od KM 10.000 hiljada. Banka je dobila sve potrebne dozvole za novu emisiju akcija koja je registrovana u Centralnom registru HOV i upisana u sudski registar Privrednog suda Banja Luka 07. jula 2011.godine.

Vlasnička struktura akcionarskog kapitala Banke na dan 31. decembra 2020. i na dan 31.decembra 2019. godine je sljedeća:

	<u>31.12.2020.</u>		<u>31.12.2019.</u>	
	<u>Iznos</u>	<u>Udio %</u>	<u>Iznos</u>	<u>Udio %</u>
Strana lica				
NLB d.d. Ljubljana	61.912	99,85	61.912	99,85
Strana fizička lica	4	0,01	4	0,01
Domaća lica				
Privatna preduzeća	20	0,03	20	0,03
Fizička lica	<u>67</u>	<u>0,11</u>	<u>67</u>	<u>0,11</u>
	<u>62.003</u>	<u>100</u>	<u>62.003</u>	<u>100</u>

31. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Većinski vlasnik Banke na dan 31. decembar 2020. godine je NLB d.d. Ljubljana koja je vlasnik 99,85% akcija sa pravom glasa.

Banka obavlja transakcije sa povezanim licima u toku svog redovnog poslovanja. Transakcije uključuju plasmane, depozite, obaveze po kreditima i subordinisanom dugu. Po tom osnovu Banka ostvaruje prihode i rashode koji se evidentiraju u bilansu uspjeha.

Sve transakcije sa povezanim licima tokom 2020. i 2019. godine izvršene su po principu "van dohvata ruke".

NLB BANKA A.D. BANJA LUKA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2020.
(Svi iznosi su izraženi u 000 KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

31. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

Plasmani povezanim pravnim licima uključuju Sredstva kod drugih banaka, depozite, obaveze po osnovu subordinisanog duga i ostale obaveze.

Ukupan obim transakcija sa povezanim licima na dan 31. decembar 2020. godine i 31. decembar 2019. godine i ostvareni prihodi i rashodi prikazani su u sljedećoj tabeli:

Transakcije	Novčana sredstva, plasmani, HOV i ostala potraživanja		Depoziti i ostale obaveze		Subordinisani dug		Prihodi od kamata		Rashodi od kamata		Prihodi od naknada		Rashodi naknada i ostalo		Potencijalne ugovorene obaveze	
	31.12. 2020.	31.12. 2019.	31.12. 2020.	31.12. 2019.	31.12. 2020.	31.12. 2019.	31.12. 2020.	31.12. 2019.	31.12. 2020.	31.12. 2019.	31.12. 2020.	31.12. 2019.	31.12. 2020.	31.12. 2019.	31.12. 2020.	31.12. 2019.
NLB d.d. Ljubljana	4.541	14.967	131	9.990	8.021	8.016	2	2	430	424	2	1	278	265	-	-
NLB Leasing d.o.o., Sarajevo	-	-	-	351	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
NLB Banka a.d., Skopje	-	-	547	383	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
NLB Banka a.d., Podgorica	5.044	5.044	7	10	-	-	-	-	-	-	14	13	-	-	-	-
NLB Banka a.d. Beograd	240	4.551	179	228	-	-	-	-	-	-	37	33	9	9	376	200
NLB Banka d.d. Sarajevo	-	4	401	4.602	-	-	-	-	-	-	-	-	20	18	19.558	23.688
Komercijalna Banka a.d. Banja Luka	-	-	111	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno:	9.825	24.566	1.376	15.564	8.021	8.016	2	2	430	424	53	47	307	292	19.934	23.888

Plasmani povezanim licima odnose se na sredstva plasirana bankama. U poziciji Depoziti i ostale obaveze prikazani su depoziti, obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze.

Banka na dan 31. decembar 2020. godine je imala vanbilansnih obaveza prema povezanim licima - NLB Banci d.d. Sarajevo po osnovu Ugovora za likvidnost.

U poziciji rashodi naknada i ostali rashodi u iznosu od KM 307 hiljada najznačajniji iznos odnosi se na rashode prema NLB d.d. Ljubljana KM 278 hiljada.

Od navedenog iznosa najveći iznos odnosi se na naknadu za prekoračenje limita za držanje sredstava kod NLB d.d. Ljubljana u iznosu od KM 118 hiljada i custody usluge u iznosu od KM 144 hiljade.

Tabela u nastavku prikazuje promjene u plasmanima povezanim licima tokom 2020. godine:

Plasmani	NLB d.d. Ljubljana	NLB Banka a.d. Beograd	NLB Banka d.d. Sarajevo	NLB Banka a.d. Podgorica	Ukupno
01. januar 2020.	14.967	4.551	4	5.044	24.566
Novi plasman	-	-	-	-	-
Povrat plasmana	(10.426)	(4.311)	(4)	-	(14.741)
Stanje 31. decembar 2020.	4.541	240	-	5.044	9.825

NLB BANKA A.D. BANJA LUKA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2020.
(Svi iznosi su izraženi u 000 KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

---

31. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje promjene u obavezama po osnovu depozita od povezanih lica tokom 2020. godine:

Depoziti	NLB d.d. Ljubljana	NLB Leasing d.o.o. Sarajevo	NLB Banka a.d. Skopje	NLB Banka a.d. Podgorica	NLB Banka a.d. Beograd	Komercijalna Banka a.d. Banja Luka	NLB Banka dd Sarajevo	Ukupno
01.januar 2020.	9.990	351	383	10	228	-	4.062	15.564
Novi depozit	-	-	164	-	-	111	-	275
Povrat depozita	(9.859)	(351)	-	(3)	(49)	-	(4.201)	(14.463)
Stanje 31. decembar 2020.	131	-	547	7	179	111	401	1.376

Buduće obaveze prema povezanim licima

Krajem 2020. godine Banka ima obavezu prema NLB d.d. Ljubljana po osnovu subordinisanog duga u iznosu od KM 8.021 hiljada. Obavezu čine osnovni dug u iznosu od KM 7.823 hiljade i obračunata kamata koja na 31.decembra 2020. godine iznosi KM 198 hiljada.

31. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

Ukupna primanja članova Uprave i ključnog rukovodstva:

	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
Plate i ostale naknade	1.497	1.400
Porezi i doprinosi na plate i ostale naknade	981	930
Bonusi	-	305
Porezi i doprinosi na bonuse	-	201

U ukupna primanja članova Uprave i ključnog rukovodstva uključena su primanja Uprave i zaposlenih koji imaju mandatne ugovore (direktori sektora, šefovi samostalnih službi i direktori filijala).

Plate i ostale naknade obuhvataju ugovorenu platu i ostale naknade (topli obrok, regres, dopunsko osiguranje)

Kredit i depoziti i prihodi i rashodi po kreditima i depozitima članova Uprave, ključnog rukovodstva i radnika Banke prikazani su u sljedećoj tabeli:

	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
Uprava i ključno rukovodstvo		
Kredit (bruto)	535	507
Ispravke vrijednosti	3	2
Kamatni prihodi	23	20
Depoziti	1.369	1.876
Kamatni rashodi	14	17
Radnici Banke		
Kredit (bruto)	6.620	6.174
Ispravke vrijednosti	64	30
Kamatni prihodi	308	301
Depoziti	4.106	4.127
Kamatni rashodi	25	40

32. POTENCIJALNE I UGOVORENE OBAVEZE

a. Plative i činidbene garancije i ugovorene obaveze

	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
Plative garancije:		
u KM	11.463	12.652
u stranoj valuti	1.308	2.425
Činidbene garancije:		
u KM	30.638	30.479
u stranoj valuti	4.539	4.326
Ugovorene obaveze po osnovu odobrenih neiskorišćenih kredita u KM	98.164	109.132
Ostali vanbilans		
u KM	1.251	415
u stranoj valuti	-	11
	<u>147.363</u>	<u>159.440</u>

32. POTENCIJALNE I UGOVORENE OBAVEZE (nastavak)

a. Plative i činidbene garancije i ugovorene obaveze (nastavak)

Na dan 31. decembar 2020. godine rezervacije za potencijalne i ugovorene obaveze iznose KM 3.039 hiljada, a na dan 31. decembar 2019. godine rezervacije su iznosile KM 2.460 hiljada.

Na dan 31. decembra 2020. godine ugovorene obaveze po osnovu odobrenih, neiskorišćenih kredita obuhvataju iznos od KM 98.164 hiljada (2019: KM 109.132 hiljada), od čega se iznos od KM 28.265 hiljada (2019: KM 27.422 hiljada) odnosi na kredite odobrene stanovništvu i preduzetnicima (kreditni po tekućim računima u iznosu od KM 16.163 hiljada, krediti po kreditnim karticama u iznosu od 10.575 KM hiljada, kao i ostali krediti stanovništvu i preduzetnicima u iznosu KM 1.526 hiljada), a iznos od KM 69.900 hiljada (2019: KM 81.710 hiljada) obuhvata odobrene neiskorištene kredite privrede i javnog sektora.

Na dan 31. decembra 2020. godine i 31. decembra 2019. godine nije bilo obaveza po terminskim deviznim poslovima.

b. Sudski procesi

Na dan 31. decembra 2020. godine ukupna vrijednost sudskih sporova koje Banka vodi u svojstvu tužioca iznosila je KM 24.507 hiljada (31. decembar 2019. godine: KM 27.698 hiljada) dok je vrijednost sudskih sporova koji se vode protiv Banke iznosila KM 2.828 hiljada (31. decembar 2019. godine: KM 5.202 hiljada).

Navedeni iznosi ne uključuju zatezne kamate od dana utuživanja, jer Banka vrši konačan obračun i knjiženje zateznih kamata na utužena potraživanja po okončavanju sudskih sporova. Iako se konačni ishod navedenih sudskih sporova ne može pouzdano utvrditi rukovodstvo Banke smatra da navedeni sudski sporovi uglavnom neće biti presuđeni na teret Banke.

Za sudske sporova koji se vode protiv banke, a za koje Banka smatra da bi mogli pasti na teret Banke, u skladu sa očekivanjima, izdvojila je rezerve po tom osnovu u iznosu od KM 1.205 hiljada (31. decembar 2019. godine: KM 1.540 hiljada).

33. IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA

Izvještaji po segmentima pripremljeni su u skladu sa upravljačkim izvještajima.

Praćenje profitabilnosti pojedinih segmenata poslovanja vrši se u skladu sa Metodologijom mjerenja profitabilnosti segmenata poslovanja Banke (Napomena 3.25).

Pri mjerenju ostvarenja neto kamatnih prihoda segmenata poslovanja Banka koristi internu tansfernu cijenu baziranu na specifičnim cijenama proizvoda i usluga određene valute i ročnosti u skladu sa Metodologijom određivanja interne transferne cijene Banke koja je u skladu sa Metodologijom NLB Grupe.

Neto nekamatni prihodi segmenata predstavljaju prihode/rashode ostvarene prodajom proizvoda i usluga klijentima pojedinih segmenata. Administrativni i drugi troškovi predstavljaju direktne troškove ostvarene u pojedinom segmentu.

Neto prihodi, kao i administrativni i drugi troškovi koji ne pripadaju određenom segmentu poslovanja raspoređuju se na segmente prema ključevima za raspodjelu koji su definisani Metodologijom.

Neto rashod indirektnih otpisa kredita i rezervisanja pripada segmentu u kome je i nastao.

U narednim tabelama prikazani su bilans uspjeha i bilans stanja po segmentima na dan 31. decembar 2020. i 31. decembar 2019. godine:

Bilans uspjeha po segmentima 31. decembar 2020. godine

	Poslovanje sa pravnim licima	Poslovanje sa stanovništvom	Finansijska tržišta	Ostalo	Ukupno
Neto prihodi od kamata po internoj transfornoj cijeni	12.658	17.952	5.749	-	36.359
Neto prihodi po osnovu naknada i provizija	11.009	10.511	(393)	-	21.127
Neto prihodi od kursnih razlika	560	1.347	(947)	-	960
Neto dobiti/gubici od finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	255	-	-	-	255
Gubici od promjene vrijednosti imovine banke	-	-	-	(458)	(458)
Ostali prihodi iz poslovanja	46	599	17	-	662
Neto rashod efekata modifikacije	(347)	(55)	-	-	(402)
Rashodi/prihodi od umanjenja vrijednosti i rezervisanja	(5.880)	(1.541)	(232)	600	(7.053)
Ukupni operativni rashodi	(11.103)	(13.619)	(2.582)	-	(27.304)
Porez na dobit	-	-	-	(2.098)	(2.098)
	7.197	15.194	1.612	(1.955)	22.048

33. IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)
Bilans stanja po segmentima na 31. decembar 2020. godine

	Poslovanje sa pravnim licima	Poslovanje sa stanovništvom	Finansijska tržišta	Ostalo	Ukupno
Aktiva					
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke BiH	-	-	239.693	-	239.693
<i>Finansijska imovina po amortizovanom trošku</i>					
Kreditni bankama	-	-	90.940	-	90.940
Kreditni komitentima	420.608	420.424	-	-	841.032
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	1.380	-	-	-	1.380
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat	-	-	339.368	-	339.368
Nekretnine i oprema, nematerijalna ulaganja, investicione nekretnine	-	-	-	34.607	34.607
Ostala aktiva	-	-	-	7.925	7.925
Ukupna aktiva	421.988	420.424	670.001	42.532	1.554.945
Pasiva					
<i>Finansijske obaveze po amortizovanom trošku</i>					
Depoziti banaka	-	-	2.260	-	2.260
Depoziti komitenata	338.796	899.759	-	-	1.238.555
Obaveze po uzetim kreditima	-	-	97.447	-	97.447
Subordinisane obaveze	-	-	8.021	-	8.021
Rezervisanja i ostale obaveze	-	-	-	16.575	16.575
Ukupan kapital	-	-	-	192.087	192.087
Ukupna pasiva	338.796	899.759	107.728	208.662	1.554.945

Bilans uspjeha po segmentima 31. decembar 2019. godine

	Poslovanje sa pravnim licima	Poslovanje sa stanovništvom	Finansijska tržišta	Ostalo	Ukupno
Neto prihodi od kamata po internoj transfernoj cijeni	13.505	16.283	7.293	-	37.081
Neto prihodi po osnovu naknada i provizija	11.108	9.609	832	-	21.549
Neto prihodi od kursnih razlika	518	792	(17)	-	1.293
Rashodi/prihodi od umanjenja vrijednosti i rezervisanja	2.927	(33)	(442)	45	2.497
Neto dobiti od finansijskih sredstava koja se vrednuju kroz bilans uspjeha	708	-	-	-	708
Neto gubici od promjene vrijednosti imovine	-	-	-	(292)	(292)
Neto ostali prihodi/rashodi iz poslovanja	(296)	(457)	-	-	(863)
Drugi administrativni troškovi	(10.489)	(12.002)	-	-	(25.493)
Porez na dobit	-	-	-	(3.705)	(3.705)
	17.981	14.192	4.554	(3.952)	32.775

33. IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)

Bilans stanja po segmentima na 31. decembar 2019. godine

Aktiva	Poslovanje sa pravnim licima	Poslovanje sa stanovništvom	Finansijska tržišta	Ostalo	Ukupno
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke BiH	-	-	281.999	-	281.999
<i>Finansijska imovina po amortizovanom trošku</i>					
Kreditni bankama	-	-	96.455	-	96.455
Kreditni komitentima	418.032	386.119	-	-	804.151
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	1.158	-	-	-	1.158
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat	-	-	287.391	-	287.391
Nekretnine i oprema, nematerijalna ulaganja, investicione nekretnine	-	-	-	34.952	34.952
Ostala aktiva	-	-	-	6.849	6.849
Ukupna aktiva	419.190	386.119	665.845	41.801	1.512.955
Pasiva					
<i>Finansijske obaveze po amortizovanom trošku</i>					
Depoziti banaka	-	-	16.100	-	16.100
Depoziti komitenata	357.858	850.446	-	-	1.208.304
Obaveze po uzetim kreditima	-	-	90.620	-	90.620
Subordinisane obaveze	-	-	8.016	-	8.016
Rezervisanja i ostale obaveze	-	-	-	16.737	16.737
Ukupan kapital	-	-	-	173.178	173.178
Ukupna pasiva	357.858	850.446	114.736	189.915	1.512.955

34. USAGLAŠENOST OBAVEZA I POTRAŽIVANJA

Na dan 31. oktobar 2020. godine, 30. novembar 2020. godine i 31. decembar 2020. godine izvršeno je usaglašavanje potraživanja i obaveza sa komitentima Banke.

Na dan 31. decembar 2020. godine nije bilo neusaglašenih obaveza i potraživanja sa komitentima Banke.

35. DODATNA INFORMACIJA O TOKOVIMA GOTOVINE

Novčana sredstva sastoje se iz sljedećih pozicija:

	31.12.2020.	31.12.2019.
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke	239.875	281.999
Sredstva kod drugih banaka	62.817	76.831
	302.692	358.830

36. DEVIZNI KURS

Zvanični kurs primenjen za preračun pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2020. godine i 31. decembra 2019. godine za sledeće značajnije valute iznosi:

Valuta	31.12.2020.	31.12.2019.
USD	1,592566	1,747994
CHF	1,801446	1,799126
RSD	1,663479	1,663257
EUR	1,955830	1,955830

37. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Tokom februara 2021. godine Banka je donijela odluku o započinjanju pripremih radnji u vezi planiranog spajanja sa sestrinskom bankom- Komercijalna Banka a.d. Banja Luka. Spajanje se očekuje u narednom periodu kada se ispune svi neophodni uslovi. Osim navedenog nije bilo drugih događaja koji bi imali značajan utjecaj na finansijske izvještaje za 2020. godinu niti su od takvog značaja za poslovanje Banke da bi zahtijevali objavu u napomenama uz finansijske izvještaje za 2020. godinu.

Banja Luka, 31. mart 2021. godine

U ime NLB banke a.d. Banja Luka:

_____
Predsjednik Uprave

Radovan Bajić

_____
Direktor Sektora za finansijsko
računovodstvo i kontroling
Mira Bajić